

JÄMSTÄLLDHETS
MYNDIGHETEN

RESULTATRAPPORTEN 2026

Ojämn styrning ger ojämna resultat

Jämställdhetsmyndigheten

Göteborg, april 2026

Rapport 2026:7

Dnr: 25/00758

Omslagsfoto: Mostphotos

Har du frågor om denna publikation, kontakta:

Peter Vikström, avdelningschef Analys och Uppföljning

Telefon 031-392 90 00

Innehåll

Förord	5
Sammanfattning	6
Regeringens styrning mot de jämställdhetspolitiska målen under 2025	6
Resultat av åtgärder	6
Hur kan styrningen utvecklas?	7
Inledning	9
Jämställdhetspolitiska mål samt internationella ramverk och åtaganden är styrande ..	9
Uppdraget ska bidra till genomförandet av jämställdhetspolitiken	10
Läsanvisning	11
Jämställdhetspolitikens genomslag i statens styrning	12
Styrningen av jämställdhetspolitiken utreds	13
Störst del av anslaget går till delmål 6 och 7	13
I budgeten som helhet görs stora försvarssatsningar	14
Jämställdhetsintegrering i Regeringskansliet	14
Jämställdhetsbudgetering	15
Jämställdhetsintegrering i lagstiftningsprocessen	17
Jämställdhet i myndighetsstyrningen	18
Statsbidrag bidrar till att främja jämställdhet	20
Delmål 1: Jämn fördelning av makt och inflytande	21
Utvecklingen av delmålet	22
Politiska prioriteringar och centrala åtgärder	23
Resultat av åtgärder	23
Utvecklingsområden	26
Delmål 2: Ekonomisk jämställdhet	27
Utvecklingen av delmålet	28
Politiska prioriteringar och centrala åtgärder	29
Resultat av åtgärder	30
Utvecklingsområden	33
Delmål 3: Jämställd utbildning	35
Utvecklingen inom delmålet	36
Politiska prioriteringar och centrala åtgärder	37
Resultat av åtgärder	37
Utvecklingsområden	40

Delmål 4: Jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet.....	42
Utvecklingen inom delmålet	43
Politiska prioriteringar och centrala åtgärder	43
Resultat av åtgärder	44
Utvecklingsområden	47
Delmål 5: Jämställd hälsa.....	49
Utveckling av delmålet.....	50
Politisk inriktning och centrala åtgärder	51
Resultat av åtgärder	52
Utvecklingsområden	55
Delmål 6: Mäns våld mot kvinnor ska upphöra.....	56
Utvecklingen inom delmålet	57
Politiska prioriteringar och centrala åtgärder	58
Resultat av åtgärder	58
Delmål 7: Hedersrelaterat våld och förtryck ska upphöra.....	62
Utvecklingen inom delmålet	63
Politiska prioriteringar och centrala åtgärder	64
Resultat av åtgärder	64
Slutsatser och diskussion	69
Hur effektiv är regeringens styrning mot de jämställdhetspolitiska målen under 2025? ...	69
Vilka resultat kan vi se av regeringens, myndigheters, och i förekommande fall andra aktörers, åtgärder för att nå de jämställdhetspolitiska målen?	71
Hur kan styrningen utvecklas för ett större genomslag för jämställdhetspolitiken?	72
Referenser	76
English summary	85

FÖRORD

Jämställdhetsmyndigheten har i uppdrag av regeringen att varje år, med utgångspunkt i de jämställdhetspolitiska målen, redovisa och analysera resultat av åtgärder som myndigheter och andra aktörer vidtagit. Ytterst syftar uppdraget till att främja ett effektivt genomförande av jämställdhetspolitiken på alla nivåer i samhället. Genom att regering och riksdag får en samlad bild av jämställdhetspolitikens resultat ges en grund för medvetna prioriteringar och för en utvecklad styrning mot de jämställdhetspolitiska målen.

Vi ser också att tidigare rapporter bidragit till just det. Kommittédirektivet till 2024 års jämställdhetsutredning grundar sig bland annat på bedömningar som Jämställdhetsmyndigheten gjort i tidigare resultatrapporter. Vi har bland annat pekat på att det finns ett behov av att styra mer effektivt mot delmålen genom att konkretisera vilka problem som ska åtgärdas, hur problemen ska hanteras och av vem samt vad som ska prioriteras.

Jämställdhetspolitiken sträcker sig över många olika politik-, sak- och samhällsområden. Det innebär att styrningen är komplex och kräver åtgärder inom alla politikområden för att nå det övergripande jämställdhetspolitiska målet om att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sitt eget liv. Vi menar bland annat att jämställdhetsperspektivet behöver få ett större genomslag i lagstiftnings- och budgetprocessen för att nå genomslag inom fler politikområden.

Samhällsutvecklingen de senaste åren har inneburit utmaningar som påverkar hela samhället, också jämställdheten. Vi har sett en alltmer orolig omvärld, krig i vårt närområde och en ökad polarisering kring jämställdhet internationellt. Vi ser också utmaningar för välfärden, klimatet samt problem med organiserad brottslighet, våld bland unga, ökat digitalt våld och hedersrelaterat våld och förtryck. De jämställdhetspolitiska delmålen ger uttryck för de mest centrala jämställdhetsproblemen i samhället och under 2025 tillkom det sjunde jämställdhetspolitiska målet om att hedersrelaterat våld och förtryck ska upphöra. Det nya delmålet syftar till att ge området ökad synlighet och tydlig inriktning, och bidra till att fler blir fria att forma sina liv utan begränsningar av hedersnormer.

Samtidigt som jämställdheten påverkas av aktuella samhällsutmaningar är en utvecklad och tydligt prioriterad jämställdhetspolitik en nödvändighet för att möta de utmaningar vi står inför.

Lise Tamm
Generaldirektör
April 2026

SAMMANFATTNING

Kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sitt eget liv. Utöver det övergripande jämställdhetspolitiska målet finns sju delmål som berör flera olika samhälls- och politikområden. Jämställdhetsmyndigheten har i uppdrag att varje år med utgångspunkt i de jämställdhetspolitiska målen redovisa och analysera resultat av åtgärder som myndigheter och andra aktörer vidtagit.

Regeringens styrning mot de jämställdhetspolitiska målen under 2025

Mäns våld mot kvinnor är fortsatt ett prioriterat delmål inom jämställdhetspolitiken. Det syns både i anslaget för särskilda jämställdhetsåtgärder och i myndigheternas regleringsbrev. Delmålet har även fått ett större genomslag i myndigheternas arbete med jämställdhetsintegrering över tid. Det nya delmålet om hedersrelaterat våld och förtryck markerar en politisk prioritering och ambition. Delmålet om jämställd hälsa är också fortsatt prioriterat.

Jämställdhetsperspektivets genomslag har stärkts inom vissa områden, exempelvis genom den nya socialtjänstlagen, och inom vissa områden har användandet av könsuppdelad statistik förbättrats. Samtidigt är jämställdhetspolitiken fragmentiserad genom att jämställdhetsperspektivet får genomslag inom vissa politikområden men saknas inom andra. Det skapar luckor i genomförandet och minskar den samlade effekten av statens arbete. Jämställdhetsanalyser saknas ofta i lagstiftningsprocessen och det finns det en risk att beräkningarna av budgetens påverkan på kvinnors och mäns ekonomi förbiser viktiga faktorer. Alla delmål får inte heller genomslag i den statliga styrningen. Det är särskilt tydligt för det obetalda hem- och omsorgsarbetet. Obalansen mellan delmålen påverkar genomslaget för det övergripande målet och den samlade jämställdhetspolitiken.

Det har gjorts, och pågår, utredningar som ska bidra till en mer effektiv, långsiktig och strategisk styrning av jämställdhetspolitiken. Samtidigt ser vi flera tecken på försvagad styrning. Det gäller också i de övergripande strukturerna, bland annat genom slopade krav på jämställdhetsanalyser i utredningar. Jämställdhetsperspektivet får alltmer sällan genomslag i myndighetsstyrningen. Uppdragen inom Jämställdhetsintegrering i myndigheter (JiM) och Jämställdhetsintegrering i högskolor och universitet (JiHU) ger resultat för de myndigheter och lärosäten som deltar men myndigheterna har uppfattat styrningen som otydlig.

Resultat av åtgärder

Inom de områden där det genomförs satsningar och åtgärder ser vi positiva resultat. Inom delmålet om att mäns våld mot kvinnor ska upphöra har den nationella strategin och regeringsuppdrag bidragit till att myndigheterna är mer aktiva och att frågor om mäns våld mot kvinnor har fått en högre prioritet i samhället. Skärpt lagstiftning, spridning av kunskaps- och metodstöd samt utbyggd samverkan i relation till hedersrelaterat våld och förtryck har förbättrat möjligheterna att förebygga,

”Mäns våld mot kvinnor är fortsatt ett prioriterat delmål inom jämställdhetspolitiken.”

upptäcka och ge stöd. Satsningen inom kvinnors hälsa har bidragit till förbättrad mödrahälsovård. Återkommande fokus på att fler kvinnor ska välja utbildningar inom STEM verkar ha resulterat i att fler kvinnor söker sig dit. I vissa fall ser vi resultat i form av förändring för medborgarna, men i de flesta fall ser vi främst resultat i form av ökad aktivitet, stärkt samverkan, kunskapsproduktion eller stärkta strukturer.

Flera åtgärder har resulterat i ökad kunskap. Det gäller till exempel hat och hot mot journalister relaterat till jämn fördelning av makt och inflytande, flertalet kunskapsunderlag inom ekonomisk jämställdhet samt ökad kunskap och bättre förutsättningar för vidare forskning om kvinnors hälsa. Fler yrkesgrupper får grundläggande kunskaper om våld och kunskapen om våldsförebyggande metoder har ökat, men fortsatt utvärdering behövs.

Inom delmålen 6 och 7 är lagstiftningsåtgärder viktiga. Det finns en uttalad intention om ett perspektivskifte från gärningsman till brottsoffer och samhällsskydd. Det syns bland annat i den nya kontaktförbudslagen som lägger större vikt vid skyddspersonens eller brottsoffrets perspektiv. Antalet ansökningar och beviljade kontaktförbud har stigit markant sedan den nya kontaktförbudslagstiftningen trädde i kraft.

Skolan är en viktig arena för många delar av det jämställdhetspolitiska arbetet. Skolan har blivit ungas främsta informationskälla om sexualitet och relationer men för att säkerställa skolans arbete för jämställdhet behöver undervisningen om sexualitet, samtycke och relationer även i fortsättningen integreras i hela skolgången.

Obalansen i styrningen ger också ojämna resultat. Delmålet om jämn fördelning

av det obetalda hem- och omsorgsarbetet har prioriterats i lägre grad än övriga jämställdhetspolitiska delmål. För de åtgärder som ändå genomförs syns vissa positiva resultat genom att fler män får samtal på BVC men på låga nivåer. Mäns matlagning i hemmet ökar men omsorgsarbetet står still eller backar.

Vi ser resultat inom flera olika styrformer inom jämställdhetspolitiken. Jämställdhetsintegrering i myndigheter, universitet och högskolor ger resultat bland annat genom mer jämställd och likvärdig service och handläggning. Statsbidragen som Jämställdhetsmyndigheten fördelar bidrar till att främja jämställdhet genom att bidragsmottagarna utvecklar nya färdigheter, metoder och kunskaper. Vi bedömer dock att mest potential finns när olika styrformer samverkar för att nå ett mål. Resultaten tyder på att tydlig politisk prioritering, långsiktig styrning med konkret mål- och problemformulering, uppdrag och resurser ger resultat.

Hur kan styrningen utvecklas?

Utvecklingen mot flera av de jämställdhetspolitiska målen har avstannat. Skillnader mellan olika grupper av kvinnor och män kvarstår och påverkar måluppfyllelsen. I en tid då jämställdhet alltmer ifrågasätts internationellt är en tydlig prioritering av frågan särskilt viktigt.

- För att stärka genomslaget och måluppfyllelsen behövs en sammanhållen jämställdhetspolitik med en kombination av olika åtgärder och angreppssätt. Det kräver fortsatt jämställdhetsintegrering i myndigheter, särskilda åtgärder men också att jämställdhet får ett större genomslag i statens budget och övriga politikområdets målsättningar. Det finns ett behov av mer systematiska jämställdhetsanalyser i beslutsprocesser, bland annat genom att kravet på jämställdhetsanalyser i utredningar återinförs, och starkare koppling mellan kunskapsproduktion och konkreta åtgärder.
- Regeringens styrning behöver i större utsträckning se till delmålens odelbarhet och angripa delmålsövergripande problem.
- Regeringens styrning mot de jämställdhetspolitiska målen kan beskrivas som uppdelad i två spår. Inom delmål 1–4 bedömer Jämställdhetsmyndigheten att ytterligare åtgärder krävs för att stärka resultat och måluppfyllelse. För de politiskt prioriterade delmålen 5–7 bedömer Jämställdhetsmyndigheten att styrningen behöver bli mer långsiktig för att skapa bättre förutsättningar för myndigheters, regioners och andra aktörers arbete.
- Jämställdhetsproblemen behöver konkretiseras genom strategi och handlingsplaner.
- Arbetet med jämställdhetsbudgetering behöver utvecklas och gå från att vara ett informationsinstrument till ett styrningsverktyg.

INLEDNING

Jämställdhetsmyndigheten har i uppdrag att varje år med utgångspunkt i de jämställdhetspolitiska målen redovisa och analysera resultat av åtgärder som myndigheter och andra aktörer vidtagit.¹ Denna rapport utgör rapportering av uppdraget. I detta kapitel beskriver vi jämställdhetspolitiken, dess mål och styrmedel samt hur vi har tolkat och genomfört uppdraget.

Jämställdhetspolitiska mål samt internationella ramverk och åtaganden är styrande

Det övergripande målet för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sitt eget liv. Det finns också sju jämställdhetspolitiska delmål. Det sjunde delmålet beslutades under 2025 och tillkom därmed under arbetet med denna rapport. Delmålen påverkar och förstärker varandra.

Sverige har också förbundit sig till internationella ramverk och åtaganden på jämställdhetsområdet, bland annat Kvinnokonventionen², Pekingplattformen, Agenda 2030 och Istanbulkonventionen³. Som medlem i Europeiska unionen omfattas Sverige också av EU-rätten.

Jämställdhetspolitiken är tvärssektoriell

De jämställdhetspolitiska målen sträcker sig över flera olika samhälls- och politikområden och kräver insatser inom flera olika verksamhetsområden samt regelkomplex. Jämställdhetspolitiken är därför tvärssektoriell.⁴ Regeringens främsta strategi för att nå målen är jämställdhetsintegrering, i kombination med särskilda jämställdhetsåtgärder.⁵ Det innebär att jämställdhetspolitiken till stor del ska ske inom ramen för andra politikområden än den avgränsade jämställdhetspolitiken.

Delmålen styrs delvis på olika sätt

Regeringen använder en rad olika styrmedel inom jämställdhetspolitiken – lagar och förordningar, mål, nationella strategier och handlingsplaner, överenskommelser, särskilda uppdrag samt ekonomiska styrmedel, som statsbidrag och jämställdhetsbudgetering. Olika styrmedel används i varierande utsträckning inom de olika delmålen. Exempelvis är Skollagen, läroplaner och andra styrmedel för utbildningssektorn centrala för delmålet om jämställd utbildning. Styrningen av delmålet om att mäns våld mot kvinnor ska upphöra har framför allt skett genom en stor mängd tidsbegränsade regeringsuppdrag inom ramen för en nationell strategi med åtgärdsprogram, och reformerad lagstiftning. Även inom delmål 7 är lagstiftningsåtgärder viktiga. För alla delmål finns olika politikområden utanför den avgränsade jämställdhetspolitiken som är olika viktiga. För delmålet om

¹ SFS 2017:937 2017: §8

² Convention on the Elimination of all Forms of Discrimination against Women (CEDAW) 1979

³ Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet 2011

⁴ Statskontoret 2022

⁵ Prop. 2024/25:1 2024: Utgiftsområde 13, s. 43

ekonomisk jämställdhet har till exempel arbetsmarknads-, skatte- och näringspolitiken stor påverkan. Delmålen spänner också över områden som regeringen har varierande rådighet över. Andra viktiga aktörer är bland andra kommuner, regioner och arbetsmarknadens parter.

Uppdraget ska bidra till genomförandet av jämställdhetspolitiken

Uppdraget ska bidra till att regeringens och myndigheters genomförande av jämställdhetspolitiken är systematiskt, sammanhållet och effektivt.⁶ Vi har utgått från följande frågor i arbetet:

- Hur effektiv är regeringens styrning mot de jämställdhetspolitiska målen under 2025?
- Vilka resultat kan vi se av regeringens, myndigheters och i förekommande fall andra aktörers åtgärder för att nå de jämställdhetspolitiska målen?
- Hur kan regeringens styrning utvecklas för ett större genomslag för jämställdhetspolitiken?

Vi fokuserar på centrala åtgärder

För att redovisa och analysera resultat av åtgärder med utgångspunkt i de jämställdhetspolitiska målen är både åtgärder som har ett jämställdhetspolitiskt syfte och andra åtgärder viktiga. Det senare är åtgärder som genomförs med andra syften än att bidra till jämställdhet men som kan antas påverka måluppfyllelsen för jämställdhetspolitiken. Vi definierar åtgärder som aktiviteter och prestationer som myndigheter och andra aktörer genomför utifrån statens styrning. Det kan till exempel vara kunskapsunderlag, metodstöd, fördelning av resurser eller samverkan.

Vi har gjort en bred kartläggning av åtgärder av relevans för respektive delmål. Kartläggningen fokuserar på statliga aktörer. Andra aktörers åtgärder kan också omfattas men en fullständig kartläggning har inte bedömts möjlig. Rapporten fokuserar på resultat av ett antal centrala åtgärder som återrapporteras, slutredovisas eller som vi på något annat sätt kan se resultat av under 2025. I den mån det finns många åtgärder gör vi ett urval med hänsyn till:

- Politiska prioriteringar inom delmålet och inom områden som kan antas påverka uppfyllelsen av de jämställdhetspolitiska målen.
- Resursfördelning – där vi prioriterar områden där omfattande statliga resurser läggs som kan antas påverka uppfyllelsen av de jämställdhetspolitiska målen.
- Omvärldsbevakning och indikatorer för jämställdhetspolitiken. Till exempel kan en förändring eller avstannad utveckling i en indikator leda till att vi prioriterar området.

⁶ SFS 2017:937 2017; Skr 2016/17:10 2016

Vi redovisar och analyserar resultat av åtgärder

Rapporten fokuserar på resultat av åtgärder. Vi bedömer resultatens bidrag till de jämställdhetspolitiska målen. Resultat bedömer vi vara utfall som är kopplade till åtgärder. Effekt är förändringar för målgruppen som åtgärderna leder till. Analyser av direkta orsakssamband mellan åtgärder och effekter (effektutvärdering) ligger utanför ramen för denna rapport eftersom vi oftast inte kan härleda effekter till en särskild åtgärd.⁷ Vi beskriver utvecklingen inom delmålen utifrån de indikatorer som regeringen har valt att följa i budgetpropositionen och gör en bedömning av måluppfyllelsen. Utvecklingen för dessa indikatorer beskriver dock oftast en större samhällsutveckling och är inte direkta resultat av åtgärder.

Läsanvisning

I nästföljande kapitel redovisar vi den övergripande styrningen mot de jämställdhetspolitiska målen under 2025. Detta gör vi genom en analys av åtgärder i statens budget och regleringsbrev, anslaget särskilda jämställdhetsåtgärder samt jämställdhetsperspektivets genomslag i budgetpropositionen, myndighetsstyrningen och lagstiftningsprocessen.

Därefter följer ett kapitel för respektive jämställdhetspolitiskt delmål. Dessa kan läsas fristående. Respektive kapitel inleds med en beskrivning av utvecklingen av delmålet utifrån de indikatorer som regeringen använder för att följa delmålet i budgetpropositionen. Vi redogör också för regeringens prioriteringar och centrala åtgärder inom delmålet. Det följs av vår analys av resultat av centrala åtgärder. Avslutningsvis lyfter vi exempel på utvecklingsområden inom delmålet. Det senare är områden där Jämställdhetsmyndigheten bedömer att regeringens styrning kan utvecklas eller jämställdhetsutmaningar som behöver beaktas i den fortsatta styrningen inom delmålet. För delmål 6 och 7 presenteras dock inga särskilda utvecklingsområden i rapporten. Istället hänvisar vi till den fördjupade uppföljningen av arbetet med att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor som Jämställdhetsmyndigheten redovisade i december 2025, där vi presenterade vår bedömning av vad som krävs för ökad måluppfyllelse samt medskick för det fortsatta arbetet med en ny nationell strategi.

I det avslutande kapitlet presenterar vi rapportens övergripande slutsatser och diskuterar hur styrningen kan utvecklas för att bli mer systematisk, sammanhållen och effektiv.

⁷ Se också Bilaga 1 - Metod, urval och avgränsningar i Jämställdhetsmyndigheten 2024a

Foto: Mostphotos.

JÄMSTÄLLDHETSPOLITIKENS GENOMSLAG I STATENS STYRNING

Sammanfattande iakttagelser

- Det har gjorts, och pågår, utredningar som ska bidra till en mer effektiv, långsiktig och strategisk styrning av jämställdhetspolitiken.
- Merparten av statens direkta jämställdhetsåtgärder riktas mot mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck. Dessa delmål har även fått ett större genomslag i myndigheternas arbete med jämställdhetsintegrering över tid.
- Inom vissa områden har användandet av könsuppdelad statistik förbättrats men jämställdhetsanalyser saknas ofta i lagstiftningsprocessen. Vidare finns det en risk att beräkningarna av budgetens påverkan på kvinnors och mäns ekonomi förbiser viktiga faktorer.
- Jämställdhetsperspektivet får alltmer sällan genomslag i myndighetsstyrningen. Uppdragen inom JiM och JiHU ger resultat för de myndigheter och lärosäten som deltar men myndigheterna har uppfattat styrningen som otydlig.

I kapitlet analyserar vi regeringens styrning mot de jämställdhetspolitiska målen under 2025. Detta gör vi genom en analys av åtgärder i statens budget och regleringsbrev, anslaget särskilda jämställdhetsåtgärder samt jämställdhetsperspektivets genomslag i budgetpropositionen, myndighetsstyrningen och lagstiftningsprocessen. I rapportens slutsatskapitel beskriver vi hur vi, utifrån denna analys, bedömer att styrningen kan utvecklas.

Styrningen av jämställdhetspolitiken utreds

Det har gjorts, och pågår, utredningar av styrningen inom jämställdhetspolitiken. Under 2025 lämnade Utredningen om en stärkt långsiktig styrning av arbetet mot könsrelaterat och hedersrelaterat våld och förtryck sitt slutbetänkande.⁸ Sedan dess har det sjunde jämställdhetspolitiska delmålet om hedersrelaterat våld och förtryck införts. Regeringen har också aviserat en ny tioårig nationell strategi, som ska ersätta den nuvarande strategin mot mäns våld mot kvinnor, samt en handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck. Regeringen har även tillsatt en utredning för delmål 1–5 som ska bidra till ökad effektivitet, långsiktighet och strategisk styrning av jämställdhetspolitiken. Det uppdraget ska redovisas senast den 29 maj 2026.⁹

Störst del av anslaget går till delmål 6 och 7

Mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck är prioriterat inom jämställdhetspolitiken. De anslag som direkt rör jämställdhet¹⁰ omfattar sammanlagt cirka 0,05 procent av den totala statsbudgeten. Det innebär att de direkta utgifterna för jämställdhet utgör en relativt liten del av budgeten. Merparten av medlen inom 3.1 Särskilda jämställdhetsåtgärder fördelas till delmålen om mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck. Läger vi samman anslag 3.1 och 3.3 Bidrag för kvinnors organisering¹¹ fördelas 80 procent av anslagen till delmålet om mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck. Nio procent fördelas till delmålet om jämn fördelning av makt och inflytande, framför allt via statsbidraget för kvinnors och flickors organisering. Vissa medel fördelas också till delmålet om ekonomisk jämställdhet och delmålet om jämställd hälsa samt till åtgärder som inte kan härledas till ett specifikt delmål. Inga särskilda medel avsätts till delmålet om det obetalda hem- och omsorgsarbetet inom utgiftsområde 13. Exempel på jämställdhetspolitiska åtgärder inom andra utgiftsområden är satsningen på kvinnors hälsa inom utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg som berör delmålen om jämställd hälsa och ekonomisk jämställdhet.

⁸ SOU 2025:28 2025

⁹ Regeringen 2024c

¹⁰ Utgiftsområde 13, anslag 3.1 Särskilda jämställdhetsåtgärder, 3.2 Jämställdhetsmyndigheten samt 3.3 Bidrag för kvinnors organisering

¹¹ Tidigare år har redovisning av fördelningen mellan delmål gjorts enbart utifrån anslag 3.1. I år utgår vi från 3.3. för att inkludera samtliga tre statsbidrag som Jämställdhetsmyndigheten fördelar

I budgeten som helhet görs stora försvarssatsningar

Regeringen genomför omfattande satsningar på totalförsvaret, främst inom det militära försvaret. Bakgrunden är en allvarlig säkerhetspolitisk situation i vår omvärld och syftet är att skydda Sverige mot yttre hot och värna grundläggande värden som demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet. Försvarspolitikerna kan därmed ses som en förutsättning för att upprätthålla ett jämställt samhälle. Den nationella handlingsplanen för att genomföra FN:s säkerhetsrådsresolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet betonar att myndigheter som verkar inom ramen för totalförsvaret ska integrera ett jämställdhetsperspektiv.¹² Försvarsmakten arbetar med jämställdhetsintegrering¹³ och Nato har ett utvecklat ramverk för Women, Peace and Security (WPS).¹⁴ Försvarsmakten och Jämställdhetsmyndigheten har också etablerat ett fördjupat samarbete.

Samtidigt innebär satsningarna betydande omprioriteringar av offentliga resurser. Utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap växer snabbt och Finanspolitiska rådet har pekat på budgetära risker samt behov av prioriteringar mellan samhällsområden.¹⁵ Regeringen skriver i sin nationella säkerhetsstrategi att uppbyggnaden av totalförsvaret ska tillmätas stor betydelse när avvägningar och prioriteringar mellan olika samhällsintressen görs.¹⁶ Det riskerar att leda till att andra samhällsintressen, som jämställdhet, prioriteras ner. Det kan påverka resurser till exempelvis vård, omsorg och annan social infrastruktur, vilket är kvinnodominerade områden som också utgör en central del av det civila försvaret.

Försvarssatsningarna riktas främst till en traditionellt mansdominerad sektor, både sett till tjänstgörande och beslutsfattare. Trots könsneutral värnplikt och ett aktivt arbete med jämställdhetsintegrering finns en risk att ökade resurser främst gynnar mäns makt, arbetstillfällen och ekonomi. Jämställdhet påverkar kvinnors och mäns möjligheter att delta, påverka och bidra, liksom deras tillgång till resurser och förmåga att hantera säkerhetshot. Det är därför viktigt att försvarspolitikerna löpande analyseras ur ett jämställdhetsperspektiv, särskilt vad gäller resursfördelning, arbetsmarknadseffekter och samhällelig motståndskraft. Att systematiskt beakta jämställdhet stärker förutsättningarna att bygga upp ett fungerande civilt och militärt försvar samt en robust samhällsberedskap för hela befolkningen.

Jämställdhetsintegrering i Regeringskansliet

Jämställdhetsintegrering i Regeringskansliet är en central förutsättning för en mer sammanhållen, effektiv och ändamålsenlig styrning av jämställdhetspolitiken. Ett jämställdhetsperspektiv ska integreras i allt arbete som bedrivs i Regeringskansliet.¹⁷ I denna analys fokuserar vi på jämställdhetsintegrering av budgeten (även kallat jämställdhetsbudgetering), lagstiftningsprocessen och myndighetsstyrningen.

Statistikmyndigheten SCB genomför årligen en kvantitativ uppföljning av

¹² Utrikesdepartementet 2023

¹³ Jämställdhetsmyndigheten 2026c

¹⁴ Nato 2024

¹⁵ Finanspolitiska rådet 2025

¹⁶ Skr 2023/24:163 2024: s. 5

¹⁷ Arbetsmarknadsdepartementet 2025

”Jämställdhetsmyndigheten bedömer att arbetet med jämställdhetsbudgetering behöver utvecklas för att i större utsträckning fungera som styrmedel för ökad jämställdhet.”

Foto: Mostphotos.

Regeringskansliets arbete med jämställdhetsintegrering.¹⁸ Jämfört med tidigare år är SCB:s kvantitativa uppföljning 2025 mindre innehållsrik vad gäller att bedöma jämställdhetsanalysernas innehåll i skrivelser, propositioner, promemorior och statens offentliga utredningar. Till exempel innehåller den inte längre en sammanställning av bedömningar om förslagen är till för- eller nackdel för kvinnor respektive män.

Jämställdhetsbudgetering

Det har skett en förbättring avseende könsuppdelad statistik i budgeten

Det har skett en förbättring avseende könsuppdelad statistik i budgetpropositionen genom att fler tabeller och diagram är könsuppdelade. Enligt SCB:s kvantitativa uppföljning hade 84 procent av de individbaserade tabellerna och diagrammen i budgetpropositionen för 2025 kön som övergripande indelningsgrund. Året innan var andelen 78 procent. 77 procent av alla tabeller/diagram uppfyllde kravet om att ha kön som övergripande indelningsgrund och vara kommenterade efter kön. Även detta är en förbättring jämfört med året innan då andelen var 70 procent.¹⁹

Analyserade reformer ökar mäns inkomster mer i absoluta tal

Budgetbilagan om ekonomisk jämställdhet är ett viktigt verktyg i regeringens arbete med jämställdhetsbudgetering. I bilagan till budgetpropositionen för 2025 beräknas kvinnors disponibla inkomst i genomsnitt öka med *drygt* 0,8 procent, medan mäns beräknas öka med *knappt* 0,8 procent under 2025, som konsekvens av det urval av reformer som beräknas.²⁰ Beräkningarna redovisas inte i kronor. Kvinnors genomsnittligt lägre inkomster gör att deras inkomster kan öka mer än mäns procentuellt sett, även om männens inkomster ökar mer i absoluta tal. 0,8 procent

¹⁸ Uppföljningen omfattar budgetpropositionen, myndigheters instruktioner och regleringsbrev, kommittédirektiv, propositioner, skrivelser till riksdagen, departementspromemorior i departementsserien (Ds), statens offentliga utredningar (SOU), samt faktagpromemorior i EU-ärenden

¹⁹ SCB 2025

²⁰ Prop. 2024/25:1 2024: Bilaga 3 Ekonomisk jämställdhet

av kvinnors disponibla inkomst är cirka 2 600 kronor och motsvarande för män är cirka 3 200 kronor.²¹ I absoluta tal bidrar alltså de beräknade reformerna till att öka mäns inkomster mer än kvinnors vilket minskar den ekonomiska jämställdheten.

Beräkningarna tar inte hänsyn till fördelning inom hushåll

Vi har tidigare pekat på att det finns en risk att beräkningarna i bilagan förbiser viktiga faktorer som påverkar hur budgeten gagnar kvinnors och mäns ekonomi, till exempel olika livsvillkor och konsumtionsmönster.²² Generellt är det svårt att analysera hur effekten av reformer fördelas mellan kvinnor och män inom ett hushåll. Traditionella modeller antar, liksom beräkningar i bilagan, att resurser fördelas jämnt inom hushållen. Empiriska studier visar att det ofta inte stämmer och att särskilt kvinnor tenderar att ha sämre tillgång till hushållets gemensamma resurser.²³ Det innebär att åtgärder och reformer som förväntas gynna hela hushållet kan få olika utfall för kvinnor och män.

Vi har också pekat på att uppdelningen i kollektiva respektive individuella välfärdstjänster, som används för att beräkna den utökade disponibla inkomsten, kan ifrågasättas.²⁴ Det går inte på ett enkelt sätt att dela upp dessa kostnader efter kön. Syftet med begreppet utökad disponibel inkomst, som förutom den disponibla inkomsten inkluderar värdet av offentliga tjänster, är främst att ge en bild av inkomster på hushållsnivå samt att jämföra förhållanden mellan hushåll, grupper av hushåll, länder eller över tid.²⁵ Det tar då till exempel hänsyn till att vissa tjänster är skattefinansierade i vissa länder och inte i andra. Att använda detta begrepp i en jämställdhetsanalys är därför problematiskt.

I beräkningarna för 2025 inkluderas sänkt skatt på bensin och diesel samt sänkt reduktionsplikt. Dessa förväntas leda till lägre drivmedelspriser och därmed påverka kvinnors och mäns konsumtionsmöjligheter genom ökad köpkraft. Kvinnors köpkraft beräknas öka mer än mäns till följd av förslagen. I genomsnitt med 0,6 procent jämfört med 0,5 procent för män. Detta trots att regeringen tidigare gjort bedömningen att sänkt skatt på bensin och diesel gynnar män marginellt mer än kvinnor.²⁶ Kvinnor äger 35 procent av alla personbilar som ägs av fysiska personer i Sverige. Kvinnors bilar har också en marginellt kortare genomsnittlig körsträcka per år jämfört med bilar registrerade på män.²⁷ Trots dessa skillnader i bilägande och bilkörning fördelas effekterna på konsumtionsmöjligheterna i beräkningarna lika mellan de vuxna i hushållet.²⁸ Beräkningarna tar därmed inte hänsyn till att kvinnor inte kör bil i lika stor utsträckning som män. Effekten på kvinnors köpkraft är därför sannolikt överskattad.

Jämställdhetsmyndigheten bedömer att arbetet med jämställdhetsbudgetering behöver utvecklas för att i större utsträckning fungera som styrmedel för ökad jämställdhet. I slutsatskapitlet beskriver vi hur det kan ske.

²¹ Beräknat på disponibel inkomst för kvinnor och män 2023.

²² Jämställdhetsmyndigheten 2024a; 2025n

²³ Cesarini m.fl. 2017; Chiappori & Meghir 2014; Gelber, A. M 2014; Karagiannaki, E., & Burchardt, T. 2020

²⁴ Jämställdhetsmyndigheten 2025n

²⁵ United Nations m.fl. 2025

²⁶ Prop 2023/24:24 2023

²⁷ Trafikanalys 2025: Tabellverk Tabell PB3. Körsträckor (mil) och antal personbilar efter typ av ägare. År 2024.

²⁸ Uppgift lämnad vid kontakt med Finansdepartementet

Jämställdhetsintegrering i lagstiftningsprocessen

Det finns fortsatta brister i användandet av könsuppdelad statistik i lagstiftningsprocessen. SCB:s kvantitativa uppföljning visar att hälften av alla tabeller och diagram med individbaserad statistik i propositioner och departementsskrivelser uppfyller krav om att ha kön som övergripande indelningsgrund och vara kommenterade efter kön. I SOU:er och skrivelser är andelen ännu lägre med 14 respektive 33 procent.²⁹ Användandet av könsuppdelad statistik varierar också kraftigt mellan åren, vilket tyder på brister i systematik i utredningarnas arbete.

Konsekvensanalyser är en central del av beslutsunderlaget vid utformning av politik. De utgör grunden för att bedöma vilka effekter olika reformer kan ha för individer, hushåll och samhällsgrupper. Utredningen Bättre konsekvensutredningar (Ds 2022:22) konstaterade att ”Jämställdhet är relevant för i princip samtliga förslag och beslut som konsekvensförordningen föreslås omfatta.”³⁰ Jämställdhetsmyndigheten delar den bedömningen. Under 2025 har Jämställdhetsmyndigheten dock i flera remissvar påpekat att utredningar och förslag brister när det gäller jämställdhetsanalyser.³¹ Jämställdhetsmyndighetens kartläggning av SOU:er som rör bostadsmarknaden visar också att konsekvensbedömningar för jämställdhet ofta saknas eller är otillräckliga. I 22 av 32 utredningar hade ingen jämställdhetsanalys genomförts. Bristen på systematik illustreras av att en utredning (Stärkt ställning för hyresgäster) menar att ökad tillgång till hyresrätter är positivt för jämställdheten samtidigt som en annan utredning (Från hyresrätt till äganderätt) menar att minskad tillgång till hyresrätter inte påverkar jämställdheten.³² Det visar på behovet av större sakkunskap om vilka villkor och förutsättningar kvinnor och män har.

År 2023 utgjorde 66 procent av alla skrivningar om jämställdhet i SOU:er så kallade friskrivningar.³³ Det vill säga att förslag inte bedöms få några konsekvenser för jämställdheten. Andelen var högre jämfört med tidigare år. I SCB:s uppföljning från 2025 redovisas inte längre andelen friskrivningar. OECD menar att ett sätt att följa upp effekterna av jämställdhetsarbete är att följa andelen friskrivningar. Antagandet är att ökad medvetenhet och kunskap om jämställdhetsproblem bidrar till att fler förslag bedöms få effekter för jämställdheten, det vill säga att andelen friskrivningar minskar.³⁴

Slopade krav på jämställdhetsanalyser i konsekvensutredningar innebär risker

Under 2024 beslutade regeringen om en ny förordning om konsekvensutredningar som innebär att det inte längre finns ett krav på jämställdhetsanalyser.³⁵ Jämställdhetsmyndigheten bedömer att det riskerar att leda till att färre utredningar gör en jämställdhetsanalys. Statskontoret har i uppdrag att ansvara för metodutveckling, vägledning och utbildning till de som gör konsekvensutredningar, eftersom

²⁹ SCB 2025

³⁰ Ds 2022:22 2022: s. 92

³¹ Jämställdhetsmyndigheten 2025h; 2025e; 2025j; 2025g; 2025k; 2025f; 2025i; 2025l

³² Jämställdhetsmyndigheten 2025a

³³ SCB 2025

³⁴ OECD 2023

³⁵ Förordning (2024:183) om konsekvensutredningar 2024

regeringen bedömt att det kan kräva särskild sakkunskap och metodstöd för att utreda om ett förslag kan få konsekvenser inom vissa områden.³⁶ Jämställdhetsmyndigheten har bidragit i utvecklingen av stödet där jämställdhet är ett av flera perspektiv som stödet omfattar. Statskontoret ska följa upp och bedöma handledningens effekt på kvaliteten på konsekvensutredningar över tid med en första delrapportering i april 2026.

Jämställdhet i myndighetsstyrningen

Andelen myndigheter som har skrivningar om jämställdhet i sitt regleringsbrev har minskat över tid. 2024 hade 49 procent av myndigheterna någon form av skrivningar om jämställdhet i regleringsbrev. 2017 var andelen 68 procent. Antalet myndigheter som har skrivningar om jämställdhet i regleringsbrev i form av mål har minskat från 99 stycken 2020 till 39 stycken 2024. Under samma period har antalet myndigheter som har uppdrag om jämställdhet i regleringsbrev minskat från 106 till 91, och i form av återrapportering från 107 till 90 stycken. Samtidigt har andelen som har skrivningar om jämställdhet i sin instruktion ökat något, dock inte under de senaste åren.³⁷ Myndigheter under Socialdepartementet, Utrikesdepartementet, Utbildningsdepartementet och Kulturdepartementet har oftare skrivningar i instruktion kopplat till jämställdhet jämfört med myndigheter under Justitiedepartementet, Finansdepartementet respektive Klimat- och näringslivsdepartementet. När det gäller uppdrag i regleringsbrev för 2025 är det vanligast bland myndigheter under Socialdepartementet, Försvarsdepartementet och Arbetsmarknadsdepartementet. Lägst antal finns under Kulturdepartementet och Klimat- och näringsdepartementet. I utvecklingsprogrammet för Jämställdhetsintegrering i myndigheter (JiM) 2020–2025 hade Socialdepartementet flest deltagande myndigheter. Efter återrapporteringsuppdrag den 20 januari 2026 saknas dock styrning om jämställdhetsintegrering i regleringsbrev generellt.

Jämställdhetsintegrering i myndigheter (JiM) och i högskolor och universitet (JiHU) ger resultat

Jämställdhetsmyndigheten bedömer i slutredovisningen av arbetet med jämställdhetsintegrering i myndigheter (JiM) respektive i högskolor och universitet (JiHU) under 2020–2025 att kapaciteten för arbetet med jämställdhetsintegrering har stärkts bland de flesta myndigheter och lärosäten samt att arbetet ger resultat. Det handlar om nya styrdokument, förändrade rutiner och arbetssätt samt framtagen kunskap och analyser. Flera myndigheter visar på att deras arbete lett till effekter i kärnverksamheterna och för myndigheternas målgrupper exempelvis i form av mer jämställd och likvärdig handläggning och service. Myndigheter som har andra aktörer som målgrupper redogör för att deras kunskap, metoder, och krav fått genomslag i andra aktörers verksamhet. Under programperioden ser vi särskilt att kunskapen om hur ojämställdhet tar sig uttryck och vad som krävs för att åstadkomma förändring har utvecklats. För att denna kunskap ska leda till förändringar i praktiken är det avgörande att den förvaltas, används och omsätts i

³⁶ Regeringen 2024b

³⁷ SCB 2021; 2025

verksamheten. Jämställdhetsmyndigheten bedömer att många av de resultat som myndigheterna redovisar har potential att bidra till de jämställdhetspolitiska målen. Det finns samtidigt några få exempel där myndigheter bedömer att utvecklingen är negativ och att arbetet har tagit steg tillbaka. Möjligheten för myndigheterna att bedriva arbetet med jämställdhetsintegrering är exempelvis beroende av politiska prioriteringar inom andra områden, budgetmässiga förutsättningar och förändrade uppdrag.

Myndigheternas arbete rör främst delmålen om ekonomisk jämställdhet, makt och inflytande, jämställd hälsa samt mäns våld mot kvinnor (inklusive hedersrelaterat våld och förtryck). Det delmål som minst antal myndigheter bidrar till är jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet. För lärosäten dominerar delmålen om jämställd utbildning, makt och inflytande samt ekonomisk jämställdhet.³⁸

Regeringens styrning har haft stor betydelse för arbetets prioritering och inriktning. Jämställdhetsmyndigheten konstaterar i slutredovisningen att tydlig och resultatutriktad styrning, särskilt i kombination med återrapporteringskrav och särskilda uppdrag, stärker genomförandet. Från och med 2023 har skrivningar om JiM-uppdraget och eventuella återrapporteringskrav successivt tagits bort ur flera myndigheters regleringsbrev. Det har av flertalet myndigheter tolkats som en signal om att arbetet med jämställdhetsintegrering inte längre är lika högt prioriterat vilket påverkar myndighetens egna prioriteringar.³⁹

Myndigheters jämställdhetspolitiska arbete mot våld

Över 50 statliga myndigheter och andra aktörer har, och har haft, över 300 uppdrag inom den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor 2017–2026. Detta innebär att avsevärt fler myndigheter arbetar med frågan jämfört med tidigare. Statskontoret har tidigare bedömt att den nationella strategin och regeringsuppdragen har bidragit till att myndigheterna är mer aktiva och att styrning med regeringsuppdrag är avgörande för att myndigheter ska prioritera arbete som rör mäns våld mot kvinnor.⁴⁰ Utredningen om en stärkt långsiktig styrning av arbetet mot könsrelaterat och hedersrelaterat våld och förtryck pekar samtidigt på behov av att gå från tidsbegränsade, tillfälliga uppdrag till ett hållbart, långsiktigt arbete genom stärkta grunduppdrag och ett tydligt utpekat ansvar för ett antal centrala myndigheter.⁴¹

I slutredovisningen av JiM-arbetet konstaterar vi att arbetet mot mäns våld mot kvinnor och den nationella strategin i allt större utsträckning integreras i myndigheternas jämställdhetsintegreringsarbete. Jämställdhetsmyndigheten bedömer att det stärker förutsättningarna för långsiktighet och hållbarhet genom att arbetet blir en del av ordinarie processer och styrning.⁴²

³⁸ Jämställdhetsmyndigheten 2026c

³⁹ Jämställdhetsmyndigheten 2026c

⁴⁰ Statskontoret 2021

⁴¹ SOU 2025:28 2025

⁴² Jämställdhetsmyndigheten 2026c

”Projektet har stärkt organisationernas ordinarie verksamhet och varit nyskapande genom att utveckla nya färdigheter, metoder och kunskaper, samt bidragit till att hitta nya lösningar på jämställdhetsproblem.”

Foto: Unsplash.

Statsbidrag bidrar till att främja jämställdhet

Jämställdhetsmyndigheten fördelar statsbidrag enligt tre förordningar. De gör det möjligt för föreningar, stiftelser, kommuner och regioner, att driva projekt och verksamheter som bidrar till de jämställdhetspolitiska målen. Resultat av statsbidraget för kvinnors och flickors organisering redovisas i kapitel om delmål 1 och statsbidrag för visst våldsförebyggande arbete i kapitel om delmål 6. Nedan redovisar vi resultat av statsbidrag för jämställdhetsprojekt utifrån den återrapporering som gjordes 2025.

Jämställdhetsmyndigheten konstaterar i återrapporeringen att projekten som beviljades 2023 har bidragit till ökad kunskap och förbättrade förmågor hos både individer och organisationer. De har skapat förutsättningar för förändrat beteende och verksamhet som fortsätter även efter bidragsperioden. Projekten har stärkt organisationernas ordinarie verksamhet och varit nyskapande genom att utveckla nya färdigheter, metoder och kunskaper, samt bidragit till att hitta nya lösningar på jämställdhetsproblem. De kortsiktiga effekterna innebär att organisationerna får utvecklade och förbättrade förutsättningar och förmågor att bidra till de jämställdhetspolitiska målen. De förväntas över tid bidra till den långsiktiga effekten att främja jämställdhet mellan kvinnor och män. Av projekten som beviljades medel i utlysningen 2023 har flest projekt bidragit till delmålen om ekonomisk jämställdhet och jämställd hälsa. Lägst antal projekt har bidragit till delmålet om makt och inflytande. Över tid är det dock delmålet om en jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet som lägst antal projekt bidragit till.⁴³

⁴³ Jämställdhetsmyndigheten 2025q

1

DELMÅL 1: JÄMN FÖRDELNING AV MAKT OCH INFLYTANDE

Sammanfattande iakttagelser

- Andelen kvinnor bland chefer i offentlig sektor är relativt hög medan andelen kvinnor fortsatt är låg på ledande positioner i näringslivet. Utvecklingen bland professorer är ojämn och långsam, men går åt rätt håll. Statligt ägda bolag har en relativt jämn könsfördelning på ledande positioner.
- Hot, hat och trakasserier begränsar kvinnors möjligheter att delta i demokratin. En ny lag tydliggör kommuners och regioners skyldighet att förebygga att förtroendevalda utsätts för hot och våld. Kommunerna pekar dock på behov av kunskaps- och metodstöd i implementeringen av lagen.
- Hot och hat drabbar journalister och leder till självcensurering. Regeringen har genomfört ett flertal åtgärder som bland annat lett till mer kunskap inom området.
- Jämställdhetsmyndigheten menar att målsättningar om jämställd representation bör förtydligas.

I detta kapitel redovisar och analyserar vi resultat av åtgärder som regering, myndigheter och andra aktörer har vidtagit för att uppnå delmålet om en jämn fördelning av makt och inflytande. Kapitlet inleds med en beskrivning av utvecklingen av delmålet. Vi redogör också för regeringens prioriteringar och centrala åtgärder inom delmålet. Det följs av vår analys av resultat av centrala åtgärder. Avslutningsvis lyfter vi exempel på utvecklingsområden inom delmålet.

Utvecklingen av delmålet⁴⁴

Fortsatt hög andel kvinnor på chefspositioner i offentlig sektor men utvecklingen varierar

Andelen kvinnor bland chefer i offentlig sektor är 66 procent 2024. Det är i nivå med andelen 2017 som var 65 procent. Andelen kvinnor som är chefer är högst inom kommuner och regioner, 73 respektive 74 procent. Inom staten innehar kvinnor 48 procent av chefspositionerna. Det är samma nivå som 2017 men en minskning från 52 procent 2023.⁴⁵

Fortsatt mansdominans bland professorer

Andelen kvinnor av professorerna vid landets universitet och högskolor ökar. Utvecklingen går dock långsamt och är ojämn. Trots att flera lärosäten har förbättrat könsbalansen är kvinnor fortsatt underrepresenterade på professorsnivå och skillnaderna mellan lärosäten är relativt stora. År 2024 utgjorde kvinnor 33 procent av professorerna vid landets universitet och högskolor. Det är en ökning från 29 procent 2018.⁴⁶

Statligt ägda bolag har en relativt jämställd ledning

När det gäller styrelseledamöter i statligt ägda bolag har könsfördelningen varit relativt stabil under de senaste 15 åren, med omkring 50 procent kvinnor. Andelen kvinnor på vd-posten i statliga bolag har ökat successivt, från 21 procent år 2010 till 53 procent år 2024. Bland styrelseordförandena i statliga bolag har andelen kvinnor däremot minskat under de senaste åren, från 54 procent 2019 till 46 procent 2025. Även här har dock andelen ökat i ett längre perspektiv, från 33 procent 2010.⁴⁷

Kvinnor är fortsatt underrepresenterade i näringslivets toppskikt

Jämställdheten inom näringslivet fortsätter att vara på en låg nivå. 2025 bestod bolagsstyrelserna i börsbolag av 36 procent kvinnor och bolagens ledningsgrupper av 31 procent kvinnor.⁴⁸ 2017 var andelen kvinnor bland styrelseledamöterna 34 procent. Det är dock färre kvinnor i den absoluta toppen. År 2024 var andelen kvinnor som var styrelseordförande i börsbolag endast 11 procent och verkställande direktörer 13 procent. Det är dock en ökning från knappt 8 procent bland både styrelseordföranden och vd:ar 2017.⁴⁹

⁴⁴ Könsfördelning i riksdag, kommun och region uppdateras efter valen 2026 och 2029 (Europaparlamentsvalet). Den politiska representationen för innevarande mandatperiod redovisades i Resultatrapporten 2023 (rapport 2023:10)

⁴⁵ SCB. Jämställdhetsstatistik, Tabell 1.22 – Chefer i offentlig sektor efter typ av chef

⁴⁶ Sveriges officiella statistik, Statistiska meddelanden UF23 SM 2501. Universitet och högskolor, Personal vid universitet och högskolor 2024. SCB och UKÄ

⁴⁷ SCB Jämställdhetsstatistik, Tabell 1.16 – Styrelser och ledning i statligt hel- och delägda företag

⁴⁸ Allbright 2025

⁴⁹ SCB Jämställdhetsstatistik, Tabell 1.15 – Styrelse och ledning i börsföretag. År 2017–2024

Politiska prioriteringar och centrala åtgärder

Statsbidraget för kvinnors och flickors organisering är en av de centrala åtgärderna inom delmålet om jämn fördelning av makt och inflytande. Regeringen beskriver också att mer behöver göras för kvinnors och mäns förutsättningar och möjligheter att delta i den lokala demokratin i områden där utanförskapet är stort. Ett led i regeringens arbete med att stärka demokratin i dessa områden är delmålet om demokratisk integration inom integrationspolitiken som introducerades under 2024.⁵⁰ Delmålet innebär att kunskaperna om hur den svenska demokratin fungerar ska öka hos utrikes födda kvinnor och män, med ökat deltagande i demokratin som följd. Förtroendet för de demokratiska processerna och samhällets institutioner ska öka.

Ett annat fokus för regeringens åtgärder är hat och hot i demokratin inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse. Under 2025 har ny lagstiftning stärkt skyddet mot hot och hat för förtroendevalda, offentliganställda och journalister. Därtill har Linnéuniversitetet ett uppdrag att stärka det förebyggande arbetet mot hat och hot mot journalister som under 2025 omfattade 1,2 miljoner. SKR har under flera år beviljats medel från regeringen för att stödja och utveckla kommuners och regioners systematiska arbete med att förebygga och hantera hat och hot mot förtroendevalda.

Resultat av åtgärder

Stöd till kvinnors och flickors organisering verkar positivt

Jämställdhetsmyndigheten har i enlighet med förordningen (2023:168) om statsbidrag för kvinnors och flickors organisering fördelat drygt 52 miljoner kronor under 2025.

Jämställdhetsmyndigheten bedömer att statsbidraget som helhet har haft en positiv inverkan på kvinnors och flickors organisering, deltagande i samhällslivet och deras förmåga att bevaka sina rättigheter och driva sina krav. Jämställdhetsmyndighetens redovisning av resultat och effekter av beviljade medel för 2023 visar att organisations- och etableringsbidraget har bidragit till att kvinnoorganisationerna kunnat agera självständigt och långsiktigt, bland annat genom samverkan med andra. Organisationernas verksamheter stärker bland annat kvinnors röst och inflytande, skyddar och bevakar kvinnors rättigheter samt ökar medvetenheten om jämställdhetsfrågor.⁵¹

Det nya verksamhetsbidraget till kvinnor och flickor i områden med socioekonomiska utmaningar har både breddat målgruppen och stärkt deltagarnas rättigheter, hälsa och välbefinnande genom utbildning, samarbete samt nätverkande. Verksamhetsbidraget bidrar samtidigt till att motverka marginalisering, skapa nya vägar in i civilsamhället och möjliggöra ett närmande till arbetsmarknaden. Många av de deltagande organisationerna har arbetat för att stärka kvinnors och flickors organisering genom olika aktiviteter som studiecirklar, seminarier och möten samt utbildat kvinnor och flickor om deras rättigheter, jämställdhet och demokratiska processer.⁵²

Jämställdhetsmyndigheten har tidigare konstaterat att höjningen av anslaget och

⁵⁰ Prop. 2024/25:1 2024

⁵¹ Jämställdhetsmyndigheten 2025o

⁵² Jämställdhetsmyndigheten 2025o

det nytillkomna statsbidraget till flickors och kvinnors organisering i områden med socioekonomiska utmaningar innebär en positiv utveckling av bidraget. Anslaget till kvinnors och flickors organisering är dock lågt i jämförelse med andra statliga organisationsbidrag och anslagsökningen har framför allt fördelats som verksamhetsbidrag. Det innebär att ökningen fördelats som riktat bidrag för specifika aktiviteter som ska vara tillfälliga och avgränsade från ordinarie verksamhet. Vi kommer att följa utvecklingen över tid för att analysera om anslaget kan behöva justeras ytterligare för att bibehålla balansen mellan de olika bidragsformerna och ligga i linje med principerna för styrning av statliga bidrag till civilsamhällesorganisationer.⁵³

Ny lag stärker skyddet mot hot, hat och trakasserier av förtroendevalda men stöd behövs

Utsatthet för hot, hat och trakasserier har blivit ett allt större hinder för demokratisk delaktighet. Under 2024 uppgav 27 procent av förtroendevalda kvinnor och 24 procent av förtroendevalda män att de utsatts för hot, trakasserier, våld, skadegörelse eller stöld. Utvecklingen är liknande för båda könen, men sedan 2018 har en större andel kvinnor än män rapporterat utsatthet. Cirka 26 procent av de utsatta kvinnorna uppger att detta fått dem att överväga att lämna samtliga uppdrag och nästan 4 procent anger att de har lämnat samtliga uppdrag. För män är dessa andelar 21 respektive 3 procent.⁵⁴ Forskning visar också att nätbaserade hot och trakasserier påverkar kvinnors deltagande i politiken. Det faktum att redan underrepresenterade grupper, som kvinnor på höga politiska positioner och kvinnor med etnisk minoritetsbakgrund, är särskilt utsatta riskerar att få negativa effekter på den politiska representationen.⁵⁵

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har fått medel för att stödja och utveckla kommuners och regioners systematiska arbete med att förebygga och hantera hot och hat mot förtroendevalda. Organisationens kartläggning visar att endast omkring hälften av kommunerna och regionerna hade infört ett förebyggande system mot hot, hat och våld 2023.⁵⁶ Kommunenkäten som Jämställdhetsmyndigheten och länsstyrelserna genomförde under våren 2025 visar att 18 procent av de svarande kommunerna anger att de erbjuder medarbetare kunskaps- och metodstöd kopplat till hot och våld mot förtroendevalda. 69 procent av kommunerna svarar också att de har ytterligare behov av kunskaps- och metodstöd för hot och våld mot förtroendevalda. De flesta önskar stöd i form av basutbildning, fortbildning eller erfarenhetsutbyte.⁵⁷

Ny lagstiftning trädde i kraft 1 juli 2025. Den tydliggör kommuners och regioners skyldighet att förebygga att förtroendevalda utsätts för ohälsa eller olycksfall till följd av hot och våld.⁵⁸ SKR erbjuder nätverk och metodstöd i arbetet med att uppfylla lagens intentioner. Jämställdhetsmyndigheten menar det är viktigt att lagstiftningen följs av nationellt stöd, utbildning och metodpaket till kommuner och

⁵³ Jämställdhetsmyndigheten 2025n

⁵⁴ Brottsförebyggande rådet 2025

⁵⁵ Jämställdhetsmyndigheten 2023c

⁵⁶ Sveriges kommuner och regioner 2024

⁵⁷ Jämställdhetsmyndigheten 2025m

⁵⁸ Prop. 2024/25:80 2025

regioner, inklusive erfarenhetsutbyte och fortbildning för att svara mot det behov som kommunerna uttrycker. Det är också viktigt att integrera ett jämställdhetsperspektiv i arbetet mot hot och hat eftersom risker, konsekvenser och stödbehov ser olika ut för kvinnor och män, samt mellan olika grupper av kvinnor och män.⁵⁹

Kvinnor är fortsatt underrepresenterade inom nyhetsmedier

Kvinnor är tydligt underrepresenterade som inom nyhetsmedia och utvecklingen går långsamt. Enligt Global Media Monitoring Project har andelen kvinnor i svenska nyheter ökat från 31 procent år 2000 till 37 procent 2025. Det är en högre andel än det globala snittet på 26 procent bland de 94 deltagande länderna. Samtidigt har andelen kvinnor i nyhetsrapporteringen i Sverige inte förändrats sedan den senaste mätningen 2020. Kvinnor utgör endast 29 procent av de politiker som syns i nyhetsrapporteringen, och män framställs oftare som experter eller talespersoner medan kvinnor oftare förekommer som ”vanliga medborgare” eller när de talar utifrån personlig erfarenhet.⁶⁰

Hat och hot drabbar också journalister

Hat och hot utgör ett hinder för pressfrihet och mediemångfald. Nästan hälften av alla journalister i Sverige anpassar sin rapportering för att undvika näthat och hot.⁶¹ Forskning visar att utsatthet skiljer sig mellan kvinnor och män. Bland journalister anger 67 procent av kvinnorna och 41 procent av männen att de utsatts för hat online/näthat.⁶²

Mediemyndigheten har regeringens uppdrag att följa journalisters säkerhet och samordna aktörer i löpande dialog. De har sammanställt forskning och kunskap om utsatthet för hot, hat och trakasserier mot journalister både i Sverige och internationellt.⁶³ I november 2025 gav regeringen Mediemyndigheten ytterligare uppdrag att ta fram en förstudie för att utveckla en återkommande undersökning om hot, våld och trakasserier mot journalister, inklusive att identifiera lämpliga metoder för jämförelser över tid.⁶⁴ Brottsofferjouren har samtidigt byggt upp en nationell kontaktpunkt för utsatta journalister, med särskilt fokus på frilansande journalisters behov. Linnéuniversitetet har sedan 2017 haft i uppdrag att utveckla stöd till journalister som utsatts för hat och hot under yrkesutövning. Medieinstitutet Fojo, vid Linnéuniversitetet, har sedan dess arbetat med att stärka arbetet mot hat och hot. Det har haft ett särskilt fokus på kvinnor samt på mindre redaktioner och frilansare, som inte har samma resurser för säkerhetsåtgärder. Under 2024 har arbetet i stor utsträckning handlat om opinionsbildning och förberedelser för nya utbildningar. Fojo bedömer att det opinionsbildande arbetet resulterat i att fler journalister än tidigare har vänt sig till dem för råd och stöd.⁶⁵

⁵⁹ Jämställdhetsmyndigheten 2023c

⁶⁰ Medieinstitutet Fojo 2025a

⁶¹ Björkenfeldt 2024

⁶² Fernquist m.fl. 2020

⁶³ Mediemyndigheten 2025

⁶⁴ Regeringen 2025d

⁶⁵ Medieinstitutet Fojo 2025b

Utvecklingsområden

Könspolarisering bland unga är en demokratisk utmaning

Det finns tydliga skillnader mellan unga killar och tjejer i hur de värderar jämställdhet och andra samhällsfrågor. De största skillnaderna gäller jämställdhet, sjukvård, migrations- och integrationsfrågor, lag och ordning samt klimat- och miljöfrågor. Skillnaderna mellan könen överstiger tio procentenheter för dessa frågor. 21 procent av tjejerna tycker att jämställdhet är en av de viktigaste frågorna och motsvarande andel bland killar är sex procent. Tjejer är också i större utsträckning nöjda med hur demokratin fungerar i Sverige – 77 procent jämfört med 69 procent bland killar.⁶⁶

Trots det deltar kvinnor, unga och personer med utländsk bakgrund i lägre utsträckning i partipolitik och kommunala beslutsprocesser.⁶⁷ Jämställdhetsmyndigheten ser därför behov av riktade insatser för att sänka trösklarna till formellt politiskt deltagande. Skillnader i civilsamhällesengagemang och informella arenor fångas inte heller fullt ut av befintliga indikatorer inom delmålet som tar sikte på representation i formella politiska organ. Indikatorer behöver utvecklas för att kunna följa upp delmålet från ett bredare perspektiv.

Målsättningar om jämställdhet bör stärkas

Tidigare analyser inom delmålet visar att tydliga mål om en jämnare könsfördelning i kombination med regelbunden uppföljning ger resultat.⁶⁸ Det är därför positivt att statens nya ägarpolicy för statliga bolag behåller målet om minst 40 procent av vardera kön. Den förtydligar också ansvaret för kompetensförsörjning och uppföljning.⁶⁹ Samtidigt bedömer Jämställdhetsmyndigheten att policyn kan utvecklas för att än tydligare bidra till de jämställdhetspolitiska målen.

Trots kvinnors underrepresentation i medierna har kraven på jämställdhet och mångfald inom public service formulerats om. Jämställdhet utgör inte längre ett explicit övergripande perspektiv för programverksamheten som helhet, utan ingår i mer generella mål om allsidighet, kvalitet och inkludering.⁷⁰ Jämställdhetsmyndigheten har pekat på att det riskerar att försvaga jämställdhetsarbetet genom att minska kraven på systematisk uppföljning av könsfördelningen.⁷¹ Detta konstateras också i utredningen som föregick förändringen.⁷² Liknande utveckling sker också på andra områden som är relevanta för delmålet. Till exempel föreslår filmutredningen att det explicita målet ”Jämställdhet och mångfald präglar filmområdet” utgår till förmån för bredare kulturpolitiska mål.⁷³ Jämställdhetsmyndigheten menar istället att målsättningar om jämställd representation bör stärkas. Målsättningarna bör också tydliggöras för delmålet som helhet, i linje med CEDAW-kommitténs rekommendation från 2024 om 50/50 som global norm för jämställd representation.⁷⁴

⁶⁶ Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF) 2025a

⁶⁷ Jämställdhetsmyndigheten 2023d

⁶⁸ Jämställdhetsmyndigheten 2021; Regnö 2023

⁶⁹ Regeringen 2025c

⁷⁰ Prop. 2024/25:166 2025

⁷¹ Jämställdhetsmyndigheten 2024b

⁷² SOU 2024:34 2024: 231

⁷³ SOU 2025:24 2025

⁷⁴ Förenta nationerna 2024

2

DELMÅL 2: EKONOMISK JÄMSTÄLLDHET

Sammanfattande iakttagelser

- Utvecklingen mot delmålet har stannat av. Trots kvinnors ökade sysselsättning, kvinnors ökade arbetade tid och minskad könssegregering på arbetsmarknaden består inkomst- och löneskillnaderna mellan kvinnor och män.
- De många analysuppdrag som regeringen ger till olika myndigheter indikerar att delmålet om ekonomisk jämställdhet fortsatt är prioriterat. Jämställdhetsmyndigheten menar att kunskapen också behöver leda till åtgärder.
- Regeringen prioriterar kvinnors företagande men i uppdrag om att se över det statliga företagsfrämjandet, som omfattar 122 miljarder årligen, saknas jämställdhetsperspektivet. Det behöver finnas med när åtgärdsförslag tas vidare.

I detta kapitel redovisar och analyserar vi resultat av åtgärder som regering, myndigheter och andra aktörer har vidtagit för att uppnå delmålet om ekonomisk jämställdhet. Kapitlet inleds med en beskrivning av utvecklingen av delmålet. Vi redogör också för regeringens prioriteringar och centrala åtgärder inom delmålet. Det följs av vår analys av resultat av centrala åtgärder. Avslutningsvis lyfter vi exempel på utvecklingsområden inom delmålet.

Utvecklingen av delmålet

Sysselsättningsgraden är särskilt låg för utrikes födda kvinnor men ökar

Sysselsättningsgraden var 81 procent 2025.⁷⁵ Den var högre bland män (83 procent) jämfört med kvinnor (79 procent). Skillnaden i sysselsättning mellan inrikes födda kvinnor och män var liten (83 procent för kvinnor och 85 procent för män). Däremot var skillnaden större bland utrikes födda med 69 procent bland kvinnor och 78 procent bland män. Sysselsättningsgraden har ökat sedan 2020 och mest för utrikes födda kvinnor, men även för utrikes födda män.⁷⁶

Inkomst- och löneskillnaderna består

Inkomstgapet har varit stabilt runt 20 procent under lång tid. Det genomsnittliga procentuella inkomstgapet var 22 procent 2023, och det är en minskning med 1,3 procentenheter jämfört med året innan. Totalt sett har skillnaden i kvinnors och mäns inkomster minskat med 1,5 procentenheter mellan 2010 och 2023.⁷⁷

Den genomsnittliga löneskillnaden mellan kvinnor och män var 10,3 procent 2024. Det är en ökning med 0,3 procentenheter jämfört med 2023.⁷⁸ Den standardvägda löneskillnaden mellan kvinnor och män med hänsyn till skillnader vad gäller ålder, utbildning, sektor, yrke och arbetstid, uppgick 2024 till 4,6 procent.⁷⁹ Skillnaden i sammanräknad förvärvsinkomst var 19,7 procent 2024.⁸⁰

Tidsbegränsade anställningar och deltidarbete minskar

Det är fler kvinnor än män som har en tidsbegränsad anställning. Andelen har minskat över tid och mest för kvinnor vilket lett till minskade könsskillnader. Av de sysselsatta kvinnorna var 84 procent tillsvidareanställda och 11 procent hade tidsbegränsad anställning 2025. Bland männen var andelarna 81 respektive 8 procent.⁸¹

Andelen kvinnor som arbetar heltid har ökat från knappt 77 procent 2021 till 80 procent 2025. Bland männen arbetar 90 procent heltid.⁸² Ofrivillig deltid är betydligt vanligare bland kvinnor. 2025 arbetade 127 000 kvinnor deltid på grund av att de inte fått något heltidsarbete eller att arbetsgivaren bara erbjuder deltids-

⁷⁵ 20–65 år

⁷⁶ SCB. Arbetskraftsundersökningarna (AKU)

⁷⁷ Medlingsinstitutet 2025

⁷⁸ SCB. Lönestrukturstatistik, hela ekonomin. Månadslön

⁷⁹ Medlingsinstitutet. Tabeller_och_diagram_loneskillnaden_2024_webb, Standardvägd löneskillnad, 2024

⁸⁰ SCB. Sammanräknad förvärvsinkomst för boende i Sverige hela året. Medelinkomst, 20–64 år

⁸¹ SCB Jämställdhetsstatistik, Tabell 2.21 – Sysselsatta efter ålder och anknytningsgrad till arbetsmarknaden

⁸² SCB Jämställdhetsstatistik, Tabell 2.25 – Sysselsatta efter ålder och överenskommen arbetstid som heltid och deltid

Foto: Unsplash.

”Ofrivillig deltid är betydligt vanligare bland kvinnor. 2025 arbetade 127 000 kvinnor deltid på grund av att de inte fått något heltidsarbete eller att arbetsgivaren bara erbjuder deltidstjänst, jämfört med 71 000 män.”

tjänst, jämfört med 71 000 män. Antalet har ökat jämfört med året innan och mer för kvinnor än för män.⁸³

Kvinnors företagande står still

Andelen egenföretagare är dubbelt så hög bland män som bland kvinnor. Drygt fem procent av de sysselsatta kvinnor och drygt elva procent av de sysselsatta männen var egenföretagare 2025. Andelen kvinnor som är egenföretagare har stått still över lång tid medan andelen bland män istället har minskat från knappt 15 procent 2006.⁸⁴

Könssegregeringen på arbetsmarknaden, att kvinnor och män generellt arbetar inom olika yrken, har minskat i ett längre perspektiv men ökat något under det senaste året. 2023 var segregeringsindex ⁸⁵ 50,4.⁸⁶

Politiska prioriteringar och centrala åtgärder

Arbetslinjen och vikten av egen försörjning genom arbete eller företagande är enligt regeringen avgörande för att nå ekonomisk jämställdhet. Regeringen poängterar också att eftersom arbets- och näringsinkomster är grunden för livsinkomster behöver den ekonomiska jämställdheten ses i ett brett perspektiv.⁸⁷ Några uttryck för arbetslinjen som genomförts under 2025 är ett förstärkt jobbskatteavdrag och förändringar i arbetslöshetsförsäkringen. Dessa har dock inte motiverats ur ett jämställdhetsperspektiv och bedöms påverka män i större utsträckning än kvinnor.⁸⁸

⁸³ SCB Jämställdhetsstatistik, Tabell 2.26 – Orsak till deltidarbete

⁸⁴ SCB Jämställdhetsstatistik, Tabell 2.21 – Sysselsatta efter ålder och anknytningsgrad till arbetsmarknaden

⁸⁵ Indexet kan variera mellan noll och hundra där noll innebär att kvinnors och mäns representation i varje enskilt yrke är lika stor och hundra innebär att kvinnor och män har fullständigt olika yrken

⁸⁶ SCB Jämställdhetsstatistik, Tabell 2.18 – Segregeringsindex

⁸⁷ Prop. 2024/25:1 2024

⁸⁸ Finansdepartementet 2024; SOU 2020:37 2020

Kvinnors företagande och utrikes födda kvinnors etablering är prioriterade områden inom delmålet. Regeringen avsatte åtta miljoner för kvinnors företagande under 2025 och drygt 13 miljoner för utrikes födda kvinnors etablering. Det senare finansierar dels en överenskommelse med SKR om öppen förskola, dels en myndighetsgemensam plan för att öka utrikes födda kvinnors inträde på arbetsmarknaden. Båda dessa slutrapporteras under våren 2026 och omfattas därmed inte i denna rapport. Därutöver får Medlingsinstitutet 800 000 från anslag 3.1 för att göra jämställdhetsanalyser av löneinkomster och andra inkomster. Regeringen satsar också sammantaget flera miljarder för att genom olika statsbidrag stärka kompetensförsörjning och arbetsmiljö inom vård och omsorg där kvinnor är i majoritet bland de anställda.

Resultat av åtgärder

Kunskapsproduktionen är omfattande

Regeringens prioritering av ekonomisk jämställdhet syns tydligast i de många kunskapsunderlag som tas fram. Under 2025 har flera myndigheter rapporterat regeringsuppdrag, bland annat Medlingsinstitutets återkommande analys av inkomster ur ett jämställdhetsperspektiv, Jämställdhetsmyndighetens analys av ekonomisk jämställdhet på bostadsmarknaden och Myndigheten för arbetsmiljö-kunskaps (Mynak) analys av distansarbete och jämställdhet. Kunskapsuppdragen som ges är delvis uppdelade. Det gäller till exempel uppdrag om ägande där Jämställdhetsmyndigheten genomfört ett uppdrag om ägande på bostadsmarknaden och Tillväxtverket har i uppdrag att ta fram statistik om ägande av företag.⁸⁹ Införandet av EU:s lönetransparensdirektiv och olika myndigheters uppdrag kopplat till det riskerar också att bidra till fragmentisering. Till exempel konstaterar regeringen att såväl Jämställdhetsmyndigheten som Medlingsinstitutet och Diskrimineringsombudsmannen har uppdrag som innefattar analys av orsakerna till löneskillnader mellan könen.⁹⁰ Därtill analyserar både Medlingsinstitutet och Finansdepartementet (i bilaga 3 till budgetpropositionen) årligen inkomstskillnaderna mellan kvinnor och män. Det är inte alltid tydligt vad de olika kunskapsunderlagen ska syfta till. Till exempel menar Medlingsinstitutet att deras ambition inte är att förklara vad inkomstskillnaderna mellan kvinnor och män beror på, utan att ta fram ett underlag för diskussion och policyutveckling inom området.⁹¹ Jämställdhetsmyndigheten bedömer att kunskapen i större utsträckning behöver leda till åtgärder för ökad ekonomisk jämställdhet. Policyutvecklingen skulle kunna gynnas av att regeringen ger myndigheterna i uppdrag att ta fram policyförslag för ökad ekonomisk jämställdhet i kunskapsuppdragen.

Ensamstående mammor drabbas av att den ekonomiska familjepolitiken släpar efter Kvinnor är i majoritet i grupper med låga inkomster och har oftare försörjnings- och omsorgsansvar för barn. Det får konsekvenser för kvinnors ekonomiska egenmakt och ger kvinnor mindre ekonomisk självständighet än män. Det konstaterar Jämställdhetsmyndigheten i återrapporteringen av uppdraget om ekonomisk jämställdhet på

⁸⁹ Utveckla metoder för att ta fram statistik med ett särskilt fokus på kvinnors ägande, inom uppdraget att främja kvinnors företagande

⁹⁰ Regeringen 2025a

⁹¹ Medlingsinstitutet 2025: s. 5

bostadsmarknaden.⁹² Flera kunskapsunderlag pekar på ensamstående mammor som en särskilt ekonomiskt utsatt grupp.⁹³ 73 procent av ensamstående föräldrar med barn är kvinnor. Ensamstående kvinnor med barn har också i högre utsträckning än ensamstående män med barn det primära omsorgs- och försörjningsansvaret.⁹⁴ Ensamstående mammor och pappor har också vitt skilda ekonomiska förutsättningar. Var tredje ensamstående mamma hade relativt låg ekonomisk standard 2024 jämfört med knappt var femte ensamstående pappa.⁹⁵ Skillnaderna kvarstår även bland förvärvsarbetande. 23 procent av alla arbetande ensamstående mammor hade relativt låg ekonomisk standard, jämfört med 11 procent av motsvarande pappor och 2 procent i sammanboende hushåll där båda vuxna förvärvsarbetar.⁹⁶ I en analys om utanförskap visar dessutom SCB och Boverket att sannolikheten att ett område ska ha ett särskilt stort sammanvägt utanförskap är störst i områden där det bland annat finns en högre andel ensamstående kvinnor.⁹⁷

Ensamstående kvinnor med barn är beroende av socialförsäkringen, som barnbidrag, föräldrapenning och bostadsbidrag, samt ekonomiskt bistånd i större utsträckning än andra grupper. Försäkringskassan konstaterar dock att barn- och familjeersättningar inte längre täcker lika mycket av hushållens utgifter som förut, eftersom de inte justeras i takt med inflationen. Det innebär att många barnfamiljer, trots ersättningar, lever i en ekonomisk utsatt situation. Över tid har den omfördelande effekten av den ekonomiska familjepolitiken minskat. År 2000 minskade ersättningarna andelen barnhushåll med låg ekonomisk standard från 24 till 8 procent. År 2024 beräknas ersättningarna minska andelen från 23 procent till knappt 16 procent.⁹⁸

Det är oklart på vilket sätt distansarbete påverkar jämställdheten på arbetsmarknaden

Om distansarbete leder till att fler personer får tillgång till arbetsmarknaden eller ökar sin arbetstid kan det bidra till att minska inkomstskillnaderna. Myndigheten för arbetsmiljökunskap (Mynak) har analyserat hur distansarbete påverkar jämställdhet på arbetsmarknaden. Studien visar att personer som arbetar på distans i genomsnitt ägnar fler timmar åt betalt arbete per vecka. Detta gäller för både kvinnor och män, men sambandet är starkare för kvinnor och mammor jämfört med män och pappor. Effekterna är dock endast marginella och Mynak pekar på att orsakssambandet mellan distansarbete och arbetstid är svagt.⁹⁹ En analys från Studieförbundet näringsliv och samhälle (SNS) pekar dock på att ökat distansarbete kan ha en positiv effekt för sysselsättningen för personer med funktionsnedsättning.¹⁰⁰

Distansarbete innebär även risker för jämställdheten. Minskad fysisk närvaro på arbetsplatsen kan påverka karriär- och löneutveckling negativt.¹⁰¹ Organisationen Make Equal har genom projektbidrag från Jämställdhetsmyndigheten tagit fram ett metodstöd för att synliggöra det obetalda hem- och omsorgsarbetet vid hybrid-

⁹² Jämställdhetsmyndigheten 2025a

⁹³ Se även Försäkringskassan 2025

⁹⁴ Jämställdhetsmyndigheten 2025a

⁹⁵ Ekonomisk standard, andel personer med inkomst < 60 procent av medianvärdet efter ålder, inkomstslag, hushållstyp och år, Ensamstående kvinnor och män med barn 0–19 år, 20 år och äldre

⁹⁶ Försäkringskassan 2025

⁹⁷ Boverket & SCB 2024

⁹⁸ Försäkringskassan 2025

⁹⁹ Mynak 2025a; 2025b

¹⁰⁰ Gordon B. Dahl m.fl. 2025

¹⁰¹ Mynak 2025a; 2025b

Foto: Mostphotos.

och distansarbete samt vilka konsekvenser detta kan få. Genom att arbetsplatser synliggör och diskuterar fördelar och risker med distansarbete kan negativa konsekvenser undvikas.¹⁰²

Statsbidrag till kommuner och regioner visar positiva resultat men utmaningar kvarstår

Regeringen satsar medel för att stärka kompetensförsörjningen och förbättra arbetsmiljön inom vård- och omsorg. Det görs genom satsningar riktade till regioner och kommuner. Överenskommelsen mellan regeringen och SKR inom kvinnors hälsa och förlossningsvård riktar sig till regionerna och omfattar sedan 2024 området stärkt kompetensförsörjning (cirka 450 miljoner¹⁰³). Satsningarna till kommunerna inkluderar statsbidrag för att säkerställa en god vård och omsorg av äldre personer (cirka fyra miljarder under 2025) samt statsbidrag för äldreomsorgslyft (cirka 1,7 miljarder under 2025).

Uppföljningar pekar på positiva resultat samtidigt som regioner och kommuner har svårt utnyttja satsningarna. Till exempel finns det svårigheter att avsätta tid för fortbildning för personalen och hitta vikarier.¹⁰⁴ Det är bland annat en anledning till att 31 procent av Äldreomsorgslyftet inte användes under 2024.¹⁰⁵ Kommunerna lyfter också att det skulle underlätta planering och framförhållning om bidragen fördelades för flera år på en gång.¹⁰⁶ I återrapporteringen av statsbidraget för en god vård och omsorg av äldre personer bedömer kommunerna i vilken utsträckning statsbidraget har bidragit till förbättringar av arbetsmiljö och arbetsvillkor för personalen. Under 2024 bedömer runt 50 procent av kommunerna att statsbidraget bidragit till att öka bemanning och personalkontinuitet. Endast 35 procent anger att det bidragit till att minska antalet delade turer och 17 procent att det bidragit till att minska antalet medarbetare per chef.¹⁰⁷ Jämställdhetsmyndigheten har tidigare konstaterat att kvinnodominerade välfärdsyrken har ett högre antal medarbetare per chef än likvärdiga mansdominerade yrken vilket påverkar arbetsmiljön för både chefer och medarbetare.¹⁰⁸

¹⁰² Make Equal 2024

¹⁰³ Satsningen omfattar totalt cirka 1,5 miljarder under 2024. Regionerna fördelade 30 procent till insatsområdet stärkt kompetensförsörjning

¹⁰⁴ Socialstyrelsen 2025c

¹⁰⁵ Socialstyrelsen 2025f

¹⁰⁶ Socialstyrelsen 2025e; 2025f

¹⁰⁷ Socialstyrelsen 2025e

¹⁰⁸ Jämställdhetsmyndigheten 2023g; 2023a

Arbetsmiljöverket har, inom ramen för sitt arbete med jämställdhetsintegrering, haft som mål att främja en god och jämställd arbetsmiljö, särskilt inom välfärdssektorn. Myndigheten har bland annat genomfört omfattande tillsynsinsatser och ställt krav på att arbetsgivare vidtar åtgärder för att förbättra arbetsmiljön utifrån ett jämställdhetsperspektiv.¹⁰⁹

Satsningar på kvinnors löner kan ge en mer jämställd fördelning av obetalt arbete

En studie från Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitik (IFAU) visar att ansvarsfördelningen i hemmet blir mer jämställd när kvinnors löner ökar. Det gäller särskilt när partnern har tillgång till flexibla arbetsmöjligheter i form av möjlighet att arbeta hemifrån. Studien, som analyserar kvinnliga lärare som befordrades till förstelärare i samband med karriärtjänstreformen 2013, visar att reformen minskade inkomstskillnaderna mellan kvinnorna och deras partners med omkring 25 procent. Detta ledde till en mer jämn fördelning av tillfällig föräldrapenning (vab), där skillnaden i uttag minskade med cirka tolv procent.¹¹⁰ Resultaten tyder på att satsningar på kvinnors löner inte bara stärker den ekonomiska jämställdheten utan också kan bidra till en mer jämställd fördelning av obetalt hem- och omsorgsarbete.

Utvecklingsområden

Kvinnors företagande behöver inkluderas i det ordinarie företagsfrämjandet

Arbetet med att främja kvinnors företagande behöver inkluderas i det ordinarie företagsfrämjandet och mer av offentliga företagsstöd behöver tilldelas kvinnor. Företagsfrämjandet omfattar många miljarder kronor om året och kommer i dagsläget främst män och branscher där män är i majoritet till del.¹¹¹ Tillväxtanalys konstaterar att det statligt finansierade företagsfrämjandet uppgick till totalt 122 miljarder kronor år 2025.¹¹² Regeringen har gett Tillväxtanalys i uppdrag att se över hur stödet kan bli mer effektivt och ändamålsenligt. Jämställdhetsperspektivet saknas dock i översynen vilket Jämställdhetsmyndigheten ser som en missad möjlighet givet regeringens ambitioner om att öka kvinnors företagande. Jämställdhetsmyndigheten menar att jämställdhetsperspektivet är viktigt när de åtgärdsförslag som Tillväxtanalys har lämnat¹¹³ tas vidare. Till exempel bör regeringen ge de aktörer som ska ansvara för den statliga finansieringen till företag i uppdrag att också verka för ett jämställt företagsfrämjande. Jämställdhetsmyndigheten har tidigare föreslagit att en tvärssektoriell handlingsplan tas fram för att ta ett sammanhållet grepp om åtgärder för att skapa ett jämställt företagsfrämjande.¹¹⁴

Nordiska initiativ för att uppvärdera löner inom välfärdsyrken kan inspirera

Jämställdhetsmyndigheten har tidigare konstaterat att det krävs åtgärder för att höja status och löner samt förbättra arbetsvillkor inom de stora yrken där kvinnor är i majoritet för att målet om ekonomisk jämställdhet ska nås.¹¹⁵ Enligt en inter-

¹⁰⁹ Arbetsmiljöverket 2026

¹¹⁰ Grönqvist m.fl. 2025

¹¹¹ Jämställdhetsmyndigheten 2024c; Wincent & Malmstrom 2022

¹¹² Tillväxtanalys 2025

¹¹³ Tillväxtanalys 2026

¹¹⁴ Jämställdhetsmyndigheten 2025c

¹¹⁵ Jämställdhetsmyndigheten 2022a; 2023g

nationell jämförelse i SNS Konjunkturrådsrapport har Sverige den största löneskillnaden mellan välfärdsyrken och övriga delar av ekonomin bland de jämförda länderna. Sveriges särställning kvarstår även när hänsyn tas till utbildningsnivå och färdigheter, vilket bland annat framgår av internationella jämförelser av lärarlöner. Välfärdens organisering, med ett starkt kommunalt självstyre och en decentraliserad ansvarsfördelning mellan stat, regioner och kommuner, påverkar också arbetet för högre löner inom välfärden. Löner i välfärdssektorn varierar mellan kommuner. SNS Konjunkturråd konstaterar att lönegapet mellan välfärdssektorn och den övriga ekonomin är stort i de expanderande industriregionerna i norra Sverige och mindre i vissa kommuner med pendlingsavstånd till Norge. Detta kan indikera att lönekonkurrensen från Norge har bidragit till att driva upp lönerna inom välfärden i angränsande svenska kommuner.¹¹⁶

Flera länder har genomfört åtgärder för att stärka villkoren i kvinnodominerade yrken. Det handlar bland annat om stärkt likalönelagstiftning och tillsyn, sektorsvisa lönereformer och riktade ekonomiska incitament som kan öka attraktiviteten i dessa yrken.¹¹⁷ Kanada är ett av de länder som har utmärkt sig genom sin proaktiva och detaljerade likalönelagstiftning.¹¹⁸ Danmark genomför satsningar på utvalda låglöneyrken inom offentlig sektor, som sjuksköterskor och förskolepersonal, genom en trepartslösning mellan staten, arbetsgivarna i kommuner och regioner och facket. Staten står för finansiering genom att avsätta ett särskilt löneutrymme, medan arbetsmarknadens parter står för fördelning genom att besluta hur medlen ska användas inom ramen för ordinarie avtalsmodell. Flera aktörer har på senare tid föreslagit en liknande trepartsmodell i Sverige tillsammans med skärpt tillsyn av diskrimineringslagen för att uppnå jämställda löner.¹¹⁹ I Sverige har insatser för höjda löner för lärare genomförts genom karriärtjänstreformen (2013) och lärarlönelöftet (2016). Medlingsinstitutet konstaterar i sin analys av relativlöneförändringar för olika yrken att särskilda lönesatsningar som dessa tycks ha bidragit till att de som omfattats förbättrat sin relativlön gentemot andra yrken under perioden 2014–2024. Flera läraryrken finns med bland de 20 yrken som fått högst ökning av grundlönen mellan 2014 och 2024.¹²⁰ Även SNS Konjunkturråd konstaterar att det är tydligt att reformerna har bidragit till att lönegapet mellan lärare och andra högskoleutbildade har krympt.¹²¹ Motsvarande statliga satsningar saknas dock inom andra kvinnodominerade välfärdsyrken, såsom omsorgsyrken. Den ideella föreningen Lönelotsarna har beräknat att det skulle kosta 98 miljarder kronor att höja lönerna i alla kvinnodominerade yrken i offentlig sektor så att de hamnar i nivå med likvärdiga yrken på arbetsmarknaden som är mansdominerade eller könsmässigt jämna. Det utgör 4,1 procent av den totala årliga lönesumman. Att höja dem till likvärdiga yrken inom offentlig sektor skulle kosta 41 miljarder.¹²²

¹¹⁶ Nordström Skans m.fl. 2026

¹¹⁷ Jämställdhetsmyndigheten 2026a

¹¹⁸ Svenaesus 2021

¹¹⁹ Boschini 2025b; Lönelotsarna 2026

¹²⁰ Medlingsinstitutet 2026

¹²¹ Nordström Skans m.fl. 2026

¹²² Lönelotsarna 2026

3

DELMÅL 3: JÄMSTÄLLD UTBILDNING

Sammanfattande iakttagelser

- Könskillnaderna i meritvärde i årskurs 9 har minskat. Minskningen beror på att flickors genomsnittliga meritvärde har sjunkit samtidigt som pojkars ökat något. Utvecklingen bör därför inte tolkas som en entydigt positiv utveckling mot delmålet.
- Skolan har blivit ungas främsta informationskälla om sexualitet och relationer men för att säkerställa skolans arbete för jämställdhet behöver undervisningen om sexualitet, samtycke och relationer även fortsatt integreras i hela skolgången.
- Skolpersonal efterfrågar kompetensutveckling i frågor som rör jämställdhet och våld. Det belyser att lärarutbildningen behöver större utrymme för kunskap om jämställdhet, mäns våld mot kvinnor och hedersrelaterat våld och förtryck.
- Satsningar på att fler kvinnor ska välja STEM-utbildningar verkar ha bidragit till en mer jämn könsfördelning. Motsvarande utveckling syns inte inom kvinnodominerade bristyrken inom HEED där åtgärder saknas.

I detta kapitel redovisar och analyserar vi resultat av åtgärder som regering, myndigheter och andra aktörer har vidtagit för att uppnå delmålet om jämställd utbildning. Kapitlet inleds med en beskrivning av utvecklingen av delmålet. Vi redogör också för regeringens prioriteringar och centrala åtgärder inom delmålet. Det följs av vår analys av resultat av centrala åtgärder. Avslutningsvis lyfter vi exempel på utvecklingsområden inom delmålet.

Utvecklingen inom delmålet

Flickors meritvärde minskar medan pojkars ökar

I grundskolan har pojkars meritvärde i årskurs 9 varit lägre än flickors under en lång tid. Könsskillnaderna har minskat de senaste åren eftersom flickors genomsnittliga meritvärde minskat och pojkars ökat något. Pojkars meritvärde har under en tioårsperiod ökat från cirka 202 till 213, främst genom högre betyg bland pojkar med utländsk bakgrund. Flickors meritvärde har sjunkit från cirka 236 läsåret 2019/20 till 229 läsåret 2024/25. Meritvärdet för flickor med svensk bakgrund har minskat medan meritvärdet för flickor med utländsk bakgrund ökat.¹²³

Könssegregeringen är oförändrad inom gymnasieskolan och högskolan

Det sker vissa förändringar av könsfördelningen på pojk- och flickdominerade gymnasieprogram, men i så pass låg utsträckning att könsfördelningen är fortsatt stabil. Under en tioårsperiod har andelen flickor på det pojkdominerade teknikprogrammet ökat något, särskilt bland flickor med utländsk bakgrund. En majoritet av yrkesprogrammen har en ojämn könsfördelning. Bland annat El och energi samt Bygg och anläggning är klart pojkdominerade, även om andelen flickor ökat något på flera av yrkesprogrammen. På Vård och omsorg, där flickor är i majoritet, har andelen pojkar minskat under de senaste fem åren.¹²⁴ Inom högskolan är Vård och omsorg det mest kvinnodominerade utbildningsområdet med 83,4 procent kvinnor, medan Teknik har en högre andel män på 61 procent. På båda områdena har könsfördelningen blivit mer jämn under en tioårsperiod, tydligast inom Teknik.¹²⁵

En större andel kvinnor slutför gymnasiestudier

En högre andel flickor slutför gymnasiestudier inom tre år jämfört med pojkar. Andelen var 73 procent bland flickor och 70 procent bland pojkar för elever som tog examen vårterminen 25. Andelen är högre för elever med svensk bakgrund än utländsk bakgrund, och ökar med föräldrars utbildningsnivå. Elever som befinner sig i minoritet på ett yrkesprogram tar examen i lägre grad, oavsett om det är ett flick- eller pojkdominerat program. På högskoleförberedande program är examensgraden högre för flickor oavsett program.¹²⁶

¹²³ SCB Jämställdhetsstatistik, 3.2 Meritvärde (åk 9)

¹²⁴ SCB Jämställdhetsstatistik, 3.5 Elever på gymnasieskolan efter program

¹²⁵ SCB Jämställdhetsstatistik, Tabell 3.15 – Studenter i högskoleutbildning

¹²⁶ Skolverket, Gymnasieskolan – Betyg och studieresultat – Riksnivå Tabell 3A: Genomströmning inom 3 år för nybörjare i år 1 den 15 oktober 2022

Kvinnors högre utbildningsnivå består

Kvinnor har generellt en högre utbildningsnivå än män. År 2024 hade fler kvinnor en eftergymnasial utbildning, medan fler män hade gymnasial utbildning som högsta utbildning. Fler män än kvinnor har forskarutbildning som sin högsta avslutade utbildning. Läsåret 2024/25 var 62 procent av studenterna i högskoleutbildning kvinnor, vilket innebär att könsfördelningen över tid i stort sett är oförändrad.¹²⁷ Antalet kvinnor och män med högst förgymnasial utbildning har minskat över tid. Det är vanligare bland utrikes födda kvinnor att ha förgymnasial utbildning kortare än nio år, men antalet har minskat de senaste åren. Dock har antalet utrikes födda män med samma utbildningsnivå ökat.¹²⁸

Politiska prioriteringar och centrala åtgärder

Regeringen fokuserar på könsbundna utbildningsval inom delmålet om jämställd utbildning. *En STEM-strategi för Sverige* innefattar särskilda mål om att fler flickor och kvinnor ska röra sig till naturvetenskap, teknologi, ingenjörsvetenskap och matematik.¹²⁹ Även minskade könsskillnader i skolresultat är fortsatt prioriterat i styrningen mot delmålet.¹³⁰ Det saknas dock riktade åtgärder för att minska könsskillnaderna, men regeringen har vidtagit generella åtgärder som kan ge effekt. Till exempel innebär åtgärder för ökad läsförståelse liksom ändringar i förskolans läroplan och skollagen ett stärkt fokus på språkutveckling.¹³¹ Brottsförebyggande arbete kopplat till ungas trygghet och trivsel i skolan är ytterligare ett område för åtgärder genom myndighetsuppdrag och författningsförslag.¹³² Flera utbildningsinriktade myndigheter har i uppdrag att utveckla det brottsförebyggande arbetet¹³³ och uppdrag har initierats för att främja skolans arbete mot våld och intolerans.¹³⁴ Samtidigt har flera utredningar under senare tid föreslagit förändringar relaterade till skolans jämställdhetsarbete. Bland annat föreslår de att lärarutbildningens examensmål om förmågan att kommunicera om jämställdhet och jämlikhet utgår¹³⁵ och att sexualitet, samtycke och relationer tas bort ur läroplanens inledande delar.¹³⁶

Resultat av åtgärder

Skolan har blivit ungas främsta informationskälla om sexualitet och relationer

I läroplansändringarna 2022 förtydligades rektorns särskilda ansvar för att undervisningen om sexualitet, samtycke och relationer planeras, samordnas och genomförs på ett sammanhållet sätt.¹³⁷ Det betonades att kunskapsområdet är ämnesövergripande och en del av det kontinuerliga värdegrundsarbetet. Undersökningen UngKAB visar att skolan blivit ungas främsta informationskälla om sexualitet och relationer. Det skiljer sig från tidigare år då internet var vanligast.¹³⁸

¹²⁷ SCB Jämställdhetsstatistik, Tabell 3.15 – Studenter i högskoleutbildning

¹²⁸ SCB Jämställdhetsstatistik, 3.1 Befolkningens utbildningsnivå

¹²⁹ Regeringskansliet 2025

¹³⁰ Prop. 2024/25:1 2024: Utgiftsområde 13

¹³¹ *Läroplan för förskolan 2025*; Prop. 2023/24:164 2024

¹³² SOU 2025:8 2025

¹³³ Regeringen 2024a

¹³⁴ Se exempelvis regleringsbrev för Forum för levande historia och Statens Skolverk

¹³⁵ SOU 2024:81 2024

¹³⁶ SOU 2025:19 2025

¹³⁷ *Läroplan (Lgr22) 2025*

¹³⁸ Folkhälsomyndigheten 2025b

Det kan peka på att skolans roll som informationskälla har stärkts genom tidigare läroplansändringar.

Skolinspektionens granskningar visar att skolor med en hög kvalitet i undervisningen om sexualitet, samtycke och relationer kännetecknas av att rektorn tar ett samlat grepp om kunskapsområdet, i linje med det ansvar som förtydligades 2022. När ett sådant helhetsgrepp saknas blir undervisningen inom området upprepande, mindre nyanserad och riskerar att nedprioriteras. Enligt Skolinspektionen finns också en risk att gymnasieelever tar del av kunskapsområdet i olika grad beroende på vilket program de läser. Yrkesprogram och teknikprogrammet innehåller färre kurser där området tas upp, samtidigt som problem med diskriminerande jargonger är större på dessa program.¹³⁹

Kunskapsområdet sexualitet, samtycke och relationer omfattar frågor om identitet, hälsa, jämställdhet, våld, normer, sexualitet och relationer. Eftersom skolan blivit ungas främsta källa till information blir det allt viktigare att undervisningen fångar upp alla områden. Enligt Folkhälsomyndighetens undersökning är ett bristområde i skolans undervisning förmågan att kritiskt granska pornografi. Elever upplever även att undervisningen främst fokuserar på könssjukdomar och kroppen, men mindre på könsidentiteter och sexuella identiteter.¹⁴⁰ Det belyser att undervisningen behöver bli mer normkritisk för att bättre inkludera hbtqi-erfarenheter.

Lärare efterfrågar stöd och kompetensutveckling

Skolan är en viktig arena för många delar av det jämställdhetspolitiska arbetet. Skolpersonal efterfrågar återkommande kompetensutveckling och samverkan i frågor som rör jämställdhet samt hedersrelaterat våld och förtryck.¹⁴¹ Skolinspektionens granskningar visar att när styrning från huvudmän och rektorer brister så läggs ansvaret för jämställdhetsåtgärder på enskilda lärare. Det innebär att undervisning och åtgärder inom området varierar beroende på lärares kompetens och prioriteringar.¹⁴² Granskningar visar också på brister i skolors arbete för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck (se också delmål 7).¹⁴³ Skolpersonal efterfrågar ytterligare stöd för att leda samtal som rör känsliga ämnen såsom hedersrelaterat våld och förtryck.¹⁴⁴ Skolverkets fortbildning inom området har varit ett framgångsrikt och efterfrågat verktyg för att öka lärares kompetens, vilket belyser att satsningar på kompetensutveckling kan vara ett sätt att förbättra undervisningen.¹⁴⁵

Flickors sjunkande studieresultat driver de minskade könsskillnaderna

Minskade könsskillnader i meritvärde är inte entydigt positiva, eftersom de främst beror på flickors sjunkande skolresultat. Skolverket har genomfört en fördjupad analys av könsskillnaderna för att ge underlag till insatser på nationell och lokal nivå. De konstaterar att ingen enskild faktor kan förklara utvecklingen. Studiemiljön och psykisk hälsa kan dock vara bidragande, då flickor trivs sämre i skolan och

¹³⁹ Skolinspektionen 2025b

¹⁴⁰ Folkhälsomyndigheten 2025b

¹⁴¹ Skolinspektionen 2025b; 2025a; Skolverket 2025c

¹⁴² Skolinspektionen 2025a

¹⁴³ Skolinspektionen 2025c; Skolverket 2025g

¹⁴⁴ Skolverket 2025c

¹⁴⁵ Skolverket 2025g

upplever högre nivåer av stress.¹⁴⁶ Skolverket pekar också på ett samband mellan flickors försämrade skolresultat och prestationer i matematik. I en fördjupad analys av grundskolans matematikundervisning framhåller Skolverket att icke-kognitiva faktorer, såsom självförtroende, påverkar elevers resultat.¹⁴⁷ Att flickor upplever högre osäkerhet om sin matematiska förmåga stöds även av forskning.¹⁴⁸ Icke-kognitiva faktorer kan dock inte ensamt förklara utvecklingen just nu. Snarare kan minskningen i flickors meritvärde ha satts i gång av externa händelser, som ökad användning av sociala medier.¹⁴⁹ Även pandemin kan vara bidragande, då elever med sämre förutsättningar drabbades hårdare.¹⁵⁰

Stress till följd av förväntningar och prestationskrav slår också hårdare mot flickor och kvinnor i såväl grund- och gymnasieskola som högre utbildning.¹⁵¹ Undersökningar från både Skolverket och MUCF visar att flickor fortsatt upplever betydligt högre nivåer av stress än pojkar, bland annat till följd av krav i skolan och andras eller egna förväntningar.¹⁵² Också bland högskolestudenter upplever kvinnor mer stress och i högre utsträckning än män att utbildningens krav är för höga.¹⁵³

Flickor och elever med annan könsidentitet känner sig mindre trygga

Pojkars trivsel är generellt högre än flickors i grund- och gymnasieskolan. Skillnaderna är störst i högstadiet. Den sammanslagna skolfrånvaron är också högre bland flickor, särskilt i högstadiet.¹⁵⁴ Skolinspektionens skolenkät visar att flickor i såväl högstadiet som gymnasiet känner sig mindre trygga och i lägre utsträckning uppger att de kan vara sig själva.¹⁵⁵ Flickor är också oftare än pojkar utsatta för mobbning enligt en undersökning från Friends. Särskilt stora är könsskillnaderna i utsatthet på nätet, där flickor löper drygt dubbelt så hög risk att utsättas som pojkar.¹⁵⁶ Elever med annan könsidentitet känner sig mindre trygga än vad både flickor och pojkar gör.¹⁵⁷ Acceptansen för olika sexuella läggningar och könsöverskridande identitet är också lägre jämfört med andra diskrimineringsgrunder bland elever i grund- och gymnasieskolan.¹⁵⁸

Diskrimineringsombudsmannens (DO) kartläggning visar att tjejer utgör en majoritet av de utsatta för sexuella trakasserier inom utbildningssektorn, medan förövaren oftast är en kille eller man. Det vanligaste är att utsättas av en skolkamrat. Majoriteten av anmälningarna inom utbildningsområdet rör grundskolan. I flera anmälningar framkommer att skolan brister i sin hantering av sexuella trakasserier. Enligt DO finns problem med att skolan betraktar händelserna som isolerade fenomen.¹⁵⁹

¹⁴⁶ Skolverket 2025d

¹⁴⁷ Skolverket 2025f

¹⁴⁸ Skagerlund m.fl. 2025

¹⁴⁹ Mood 2025

¹⁵⁰ Skolverket 2025e

¹⁵¹ Se också Jämställdhetsmyndigheten 2023f

¹⁵² Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) 2025b; Skolverket 2024

¹⁵³ Universitetskanslerämbetet (UKÄ) 2025b

¹⁵⁴ Skolverket 2024

¹⁵⁵ Skolinspektionen Skolenkäten 2025

¹⁵⁶ Friends 2025

¹⁵⁷ Skolinspektionen 2025a

¹⁵⁸ Skolverket 2025b

¹⁵⁹ Diskrimineringsombudsmannen (DO) 2025

Intresset för STEM-utbildningar ökar bland kvinnor

Allt fler kvinnor söker sig till traditionellt mansdominerade utbildningsområden. Motsvarande utveckling sker inte bland män till traditionellt kvinnodominerade utbildningar, till exempel inom HEED¹⁶⁰. Enligt en rapport från Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har intresset bland kvinnor för högskolestudier inom naturvetenskap, matematik och informations- och kommunikationsteknik ökat. Antalet sökande kvinnor har ökat med 75 procent mellan 2013 och 2023, vilket resulterat i en jämn könsfördelning. Könskillnaderna minskar även inom teknik och tillverkning, men inte i lika stor utsträckning.¹⁶¹

Universitets- och högskolerådet (UHR) har i uppgift att stötta och informera studenter om högskolestudier för att fler ska intressera sig för STEM. Antalet sökande till STEM-utbildningar har också ökat de senaste sex åren. Trots att kvinnors meritvärde i genomsnitt är högre än mäns är de dock fortsatt underrepresenterade på utbildningarna.¹⁶² Antagningskraven är därmed inte vad som hindrar kvinnor från att söka utbildningarna. Inom utbildningsområden med ojämn könsfördelning, särskilt inom teknik och teknisk industri, är kön den vanligaste diskrimineringsgrunden bland kvinnor. Där upplever dessutom en högre andel kvinnor än män att deras kompetens ifrågasätts. Motsvarande mönster finns inom det kvinnodominerade utbildningsområdet socialt arbete och omsorg, där en högre andel män än kvinnor upplever könsdiskriminering.¹⁶³ Könsnormer påverkar därigenom inte bara vilka utbildnings- och yrkesval som framstår som möjliga och lämpliga, utan också individens upplevelse av tillhörighet och senare även förutsättningar att etablera sig och stanna kvar i ett yrke.¹⁶⁴ Jämställdhetsmyndigheten menar att normer om kvinnors respektive mäns kompetens behöver utmanas för att förbättra studiemiljön och att det behöver beaktas i regeringens satsningar på STEM-området.

Utvecklingsområden

Stärk undervisningen om sexualitet, samtycke och relationer

För att säkerställa skolans arbete för jämställdhet behöver undervisningen om sexualitet, samtycke och relationer även fortsatt integreras i hela skolgången. Läroplansutredningen (SOU 2025:19) och efterföljande lagrådsremiss föreslår dock att sexualitet, samtycke och relationer tas bort ur läroplanens inledande delar. Jämställdhetsmyndigheten menar att begränsningen av kunskapsområdet till enskilda kursplaner riskerar att leda till att grundläggande värderingsfrågor nedprioriteras till förmån för faktabaserad kunskap som ska examineras. Det försvagar skolans övergripande demokratiuppdrag och minskar möjligheterna till ett sammanhållet, normkritiskt förhållningssätt som genomsyrar hela skolgången.¹⁶⁵ Rektors ansvar för att organisera och prioritera kunskapsområdet är centralt för undervisningens likvärdighet och att den ska nå alla elever. Jämställdhetsarbetet i skolan är en viktig del av det demokratiska uppdraget, genom att främja respekt för

¹⁶⁰ HEED står för hälsa, lägre utbildning, omsorg och hemmasfären (Health, Elementary Education, Domestic sphere)

¹⁶¹ Universitetskanslersämbetet (UKÄ) 2025a

¹⁶² Universitets- och högskolerådet (UHR) 2025a

¹⁶³ Universitets- och högskolerådet (UHR) 2025b

¹⁶⁴ Jämställdhetsmyndigheten 2022b; 2023a; 2026a

¹⁶⁵ Jämställdhetsmyndighetens remissvar på SOU 2025:19

mänskliga rättigheter, jämställdhet och allas lika värde. På så vis kan det bidra till att motverka antidemokratiska tendenser, som intolerans.

Om förändringen genomförs är det än viktigare att lärare rustas med kunskaper om jämställdhet i sin grundutbildning. Lärarutbildningen bör även få examensmål om mäns våld mot kvinnor samt hedersrelaterat våld och förtryck.¹⁶⁶ Utredningen om en reformerad lärarutbildning har dock föreslagit att lärarutbildningens examensmål om förmågan att beakta och förankra ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i undervisningen utgår. Jämställdhetsmyndigheten menar att de nya formuleringarna, som enbart hänvisar till skolans värdegrund, innebär en risk för sänkta ambitioner för jämställdhetsarbetet.¹⁶⁷

Utbildningspolitiska åtgärder kräver bättre jämställdhetsanalyser

Det saknas jämställdhetspolitiska åtgärder med direkt koppling till studieresultat. Däremot har generella åtgärder vidtagits för att förbättra elevers läsförståelse, språkutveckling och tillgång till särskilt stöd. Dessa åtgärder kan även få betydelse för jämställdheten. Pojkar har generellt sämre läsförståelse och språklig förmåga än flickor, vilket påverkar prestationen i flera ämnen. Tidiga satsningar på läsförmåga är därför avgörande för att förbättra pojkars studieresultat. Åtgärder som rör särskilt stöd i skolan kan ha betydelse för både flickors och pojkars skolresultat. Jämställdhetsmyndigheten menar dock att åtgärder kan bli mer träffsäkra om de föregås av jämställdhetsanalyser vilket återkommande saknas i utredningar.¹⁶⁸

Det finns också skäl att närmare analysera om flickors behov av särskilt stöd tillgodoses. Pojkar utgjorde 62 procent av alla elever med åtgärdsprogram läsåret 2024/25.¹⁶⁹ Samtidigt upplever flickor i lägre utsträckning att de får det stöd de är i behov av.¹⁷⁰

Satsningar för att öka kvinnodominerade utbildningars attraktivitet

Jämställdhetsmyndigheten har tidigare pekat på att mäns lägre motivation att välja könsöverskridande hänger samman med att kvinnodominerade yrken undervärderas jämfört med mansdominerade.¹⁷¹ Liknande satsningar som inom STEM har inte genomförts för att öka mäns intresse för bristyrken där kvinnor är i majoritet inom HEED. Det är inte unikt för Sverige utan ett mönster som återkommer även i vår utomnordiska kartläggning av åtgärder för att bryta könsbundna studie- och yrkesval i länder utanför Norden.¹⁷² Jämställdhetsmyndigheten menar att det behövs utbildnings- och arbetsmarknadspolitiska satsningar på att höja statusen för kvinnodominerade utbildningar och yrken för att förebygga könsbundna studieval på en bredare front. Det kan bland annat handla om åtgärder som formar öppna och könsintegrerade utbildningssystem, förbättrar villkoren och höjer statusen i kvinnodominerade yrken samt utmanar könade ämnes- och yrkesnormer i utbildning och arbetsliv.¹⁷³

¹⁶⁶ Se också Jämställdhetsmyndigheten 2025d

¹⁶⁷ Jämställdhetsmyndighetens remissvar på SOU 2024:81

¹⁶⁸ Jämställdhetsmyndighetens remissvar på SOU 2025:44; Jämställdhetsmyndighetens remissvar på SOU 2025:72

¹⁶⁹ Skolverket 2025h

¹⁷⁰ Skolinspektionen Skolenkäten 2025; Skolverket 2025a

¹⁷¹ Jämställdhetsmyndigheten 2023g

¹⁷² Jämställdhetsmyndigheten 2026a

¹⁷³ Jämställdhetsmyndigheten 2026a

4

DELMÅL 4: JÄMN FÖRDELNING AV DET OBETALDA HEM- OCH OMSORGSARBETET

Sammanfattande iakttagelser

- Utvecklingen inom delmålet om en jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet har stagnerat och backar på flera områden, till exempel när det gäller jämställt föräldraskap.
- Delmålet har prioriterats i lägre grad än övriga jämställdhetspolitiska delmål där lägst antal åtgärder kan observeras för 2025.
- Vissa positiva resultat syns genom att fler män får samtal på BVC men på låga nivåer. Mäns matlagning i hemmet ökar men omsorgsarbetet står still. Det behövs fler åtgärder för att öka pappors uttag av föräldraledighet och omsorg om barn.

I detta kapitel redovisar och analyserar vi resultat av åtgärder som regering, myndigheter och andra aktörer har vidtagit för att uppnå delmålet om en jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbetet. Kapitlet inleds med en beskrivning av utvecklingen av delmålet. Vi redogör också för regeringens prioriteringar och centrala åtgärder inom delmålet. Det följs av vår analys av resultat av centrala åtgärder. Avslutningsvis lyfter vi exempel på utvecklingsområden inom delmålet.

Utvecklingen inom delmålet

Kvinnor lägger mer tid på det obetalda hem- och omsorgsarbetet

SCB:s senaste tidsanvändningsundersökning från 2021 visar att kvinnor fortsatt lägger mer tid på det obetalda hem- och omsorgsarbetet jämfört med män.¹⁷⁴ Kvinnor utför mer av det vardagliga hushållsarbetet relaterat till matlagning, städning, disk och tvätt medan män utför mer underhållsarbete. Kvinnor lägger nästan dubbelt så mycket tid på tillsyn och omsorg om de egna barnen jämfört med män.¹⁷⁵

Kvinnor arbetar oftare deltid för att ta hand om barn men andelen minskar

Kvinnor arbetar mer deltid för att de tar hand om barn. Av deltidsarbetande kvinnor arbetade tolv procent deltid på grund av barn 2025. Det är en minskning från knappt 14 procent 2021. Andelen har minskat även för män från sju till sex procent under samma tidsperiod.¹⁷⁶ I vilken grad minskningen kan hänföras till det minskade barnafödandet är inte klarlagt. De som arbetar deltid på grund av *andra familjeskäl* är också högre för kvinnor (6 procent) än för män (2,5 procent). En tredjedel av alla mammor med småbarn arbetar deltid och andelen ökar ju fler barn familjen har. Mammors deltidsarbete pågår ofta under många år. Deltidsarbete bland småbarnspappor ligger på en betydligt lägre nivå.¹⁷⁷

Mäns uttag av föräldrapenning och tillfällig föräldrapenning minskar

Mäns uttag av föräldrapenning och tillfällig föräldrapenning för vård av sjukt barn, vab, har minskat något. Det leder till en mindre jämställd fördelning. Mäns andel av föräldrapenningsuttaget var 30,6 procent under 2025, vilket är en minskning med 0,2 procentenheter jämfört med 2024. Mäns uttag av vab var 37,4 procent under 2025. Det är en minskning på 0,6 procentenheter jämfört med året innan.¹⁷⁸

Politiska prioriteringar och centrala åtgärder

Den politiska inriktningen för delmålet är att både kvinnor och män ska ha goda förutsättningar att dela lika på det obetalda hem- och omsorgsarbetet och på föräldraledigheten.¹⁷⁹ Regeringen fokuserar inom delmålet på att främja ett jämställt föräldraskap. Det återspeglas av ett återkommande informationsuppdrag till Försäk-

¹⁷⁴ Statistikmyndigheten SCB 2022

¹⁷⁵ Jämställdhetsmyndigheten 2023e

¹⁷⁶ SCB Jämställdhetsstatistik, Tabell 2.26 – Orsak till deltidsarbete.

¹⁷⁷ SCB Jämställdhetsstatistik, Tabell 2.24 – Sysselsatta föräldrar med hemmavarande barn efter yngsta barnets ålder och arbetstidens längd

¹⁷⁸ Försäkringskassan 2026a

¹⁷⁹ Prop. 2024/25:1 2024

Foto: Mostphotos.

ringskassan. Därtill har man sedan 2023 ambitionen att öka flexibiliteten i föräldraförsäkringen. Regeringen arbetar även med att utveckla föräldraskapsstödet och de senaste åren har åtgärder initierats för att öka stödet till anhöriga. Dessa åtgärder styrs främst genom utgiftsområdena 9 – Hälsovård, sjukvård och social omsorg och Försäkringskassans förvaltningsanslag i utgiftsområde 10 – Ekonomisk trygghet vid sjukdom och funktionsnedsättning. Delmålet har prioriterats i lägre grad än övriga jämställdhetspolitiska delmål och det finns inga särskilda jämställdhetsåtgärder som riktas mot delmålet. Detta vägs inte heller upp genom statsbidrag eller jämställdhetsintegrering eftersom det också är detta delmål som lägst antal jämställdhetsprojekt har bidragit till över tid. Det är dessutom det delmål som lägst antal myndigheter uppger att deras arbete ska bidra till inom JIM-programmet.

Resultat av åtgärder

Jämställd föräldraledighet backar

Försäkringskassan har ett årligen återkommande uppdrag att stärka förutsättningarna för ett jämställt användande av föräldrapenningen. I uppdraget ingår att genom information bidra till att föräldrar får bättre kunskap om föräldraförsäkringens regelverk, om möjligheterna att använda föräldrapenningen flexibelt samt om de långsiktiga effekterna av fördelningen av föräldraledighet.¹⁸⁰ I Försäkringskassans årsredovisning för 2025 framkommer som tidigare år att myndigheten arbetar aktivt med uppdraget och bedömer att uppdragets målsättning uppnåtts.¹⁸¹

Föräldrapenningsuttaget under de två första åren av barnets liv har blivit något mindre jämnt fördelat för barn födda 2022 jämfört med barn födda 2021. För barn födda 2022 tog mammor i genomsnitt ut 73 procent och pappor 27 procent av föräldrapenningsdagarna under barnets första två år. Detta var en marginell nedgång

¹⁸⁰ Regeringen 2025b

¹⁸¹ Försäkringskassan 2026a

i mäns uttag jämfört med uttagsmönstret för barn födda 2021. Därtill var mammor föräldralediga betydligt fler dagar utan ersättning jämfört med pappor. För både mammor och pappor minskar obetald ledighet för barn födda 2022 något jämfört med barn födda 2021. En femtedel av alla föräldrapar delade jämställt på föräldrapenningdagarna (vardera föräldern tog ut minst 40 procent av föräldrapenningdagarna). Andelen som delar jämställt minskade något för de som fick barn 2022 jämfört med de som fick barn året innan. Andelen kvinnor som tar ut ett stort antal dagar, mer än 91 procent, minskade.¹⁸²

Flexibiliteten i föräldraförsäkringen används i begränsad omfattning

Under 2024 genomfördes en reform i föräldraförsäkringen som syftade till att öka flexibiliteten. Det är nu möjligt för föräldrar att överlåta 45 dagar med föräldrapenning vardera till annan försäkrad person som inte är barnets vårdnadshavare eller därmed likställd person. Ensamma vårdnadshavare kan överlåta 90 dagar per barn. Försäkringskassans uppföljningar visar att det är en låg andel dagar som har överlåtits, ungefär en procent. Försäkringskassan bedömer att överlåtna dagar nyttjas mindre jämställt än övrig föräldrapenning, men att effekterna på den totala fördelningen mellan kvinnor och män hittills är små.¹⁸³ Generellt har fler mammor, 64 procent, överlåtit dagar och mammor med ensam vårdnad är något överrepresenterade. Mottagarna av dagar är i huvudsak kvinnor, 83 procent, och den vanligaste åldern är 55 – 64 år. Majoriteten överlåter till egna föräldrar eller svärföräldrar och den vanligaste personen att överlåta till är barnets mormor. De flesta av mottagarna tar bara ut ett fåtal dagar och överlåtelse är vanligast för ettåringar.

Det är oklart hur samhällets stöd till barn med funktionsnedsättning påverkar jämställdheten

Regeringens prioritering om ett jämställt föräldraskap inkluderar funktionsnedsatta barn. Barn med funktionsnedsättning eller långvarig sjukdom har ett större behov av omsorg och behöver omsorg under längre tid jämfört med andra barn. Kvinnor tar idag ett större ansvar för obetalt omsorgsarbete om barn med funktionsnedsättning.¹⁸⁴ Samhället tillhandahåller flera stöd och insatser till barn som har en funktionsnedsättning eller långvarig sjukdom och deras familjer. Omfattningen och fördelningen av dessa stöd har dock förändrats över tid. Inspektionen för socialförsäkringen har under året utvärderat införandet av omvårdnadsbidraget samt hur 2023 års lagändringar för personlig assistans påverkat assistansersättningen. Därtill har Socialstyrelsen följt hur kommunala insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning utvecklats.¹⁸⁵ Både det kommunala stödet enligt LSS till barn och den statliga assistansersättningen till barn har minskat sedan 2014. ISF konstaterar dock att antalet nya barn som mottar assistansersättning har börjat öka efter lagändringen 2023.¹⁸⁶ Socialstyrelsen utesluter inte att kommunernas bedömning av vad som ingår i föräldraansvaret har påverkat utvecklingen för det kommunala

¹⁸² Försäkringskassan 2025

¹⁸³ Försäkringskassan 2026b

¹⁸⁴ Jämställdhetsmyndigheten 2023e

¹⁸⁵ Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) 2025a; 2025b; Socialstyrelsen 2025d

¹⁸⁶ Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) 2025a

stödet enligt LSS.¹⁸⁷ Samtidigt har antalet barn vars föräldrar får omvårdnadsbidrag ökat kraftigt.¹⁸⁸ Omvårdnadsbidraget är ett ekonomiskt stöd som ger föräldrar möjlighet att gå ner i arbetstid för att ta hand om barn med funktionsnedsättning. Det infördes 2019 och ersatte det tidigare vårdbidraget. Omvårdnadsbidraget tas främst ut av kvinnor och är inte SGI-grundande. 2015 bestod gruppen som fick det tidigare vårdbidraget av 15 500 barn. 2024 var antalet barn vars föräldrar fick omvårdnadsbidrag 111 000, varav 35 procent var flickor och 65 procent var pojkar. Andelen kvinnor som 2024 erhållit förmånen var 76 procent. Det är osäkert hur förändringarna har påverkat fördelningen av det obetalda hem- och omsorgsarbetet och den ekonomiska jämställdheten. Det finns en risk att minskade LSS-insatser för barn och färre med assistansersättning i kombination med fler deltidsarbetande mammor som får omvårdnadsbidrag leder till ökad omsorgsburden för kvinnor och försämrade ekonomiska jämställdhet. Det är något som behöver följas upp.

Fler pappor erbjuds samtal men fortsatt låga nivåer

Föräldraskapsstödet behöver i högre grad nå pappor och andra underrepresenterade grupper och tillgängliggöras under hela barnets uppväxt. Idag har föräldraskapsstödet särskilt svårt att nå ut till gruppen pappor, men även till ensamstående föräldrar, föräldrar i socioekonomiskt utsatta områden och utrikes födda föräldrar.¹⁸⁹ Myndigheten för föräldrarätt och föräldraskapsstöd (MFoF) har ett tiotal pågående uppdrag avseende föräldraskapsstöd och ska enligt sin instruktion främja jämställdhet och ett jämställt föräldraskap. En åtgärd inom föräldraskapsstödet är att alla pappor eller icke-födande föräldrar ska erbjudas ett enskilt föräldraskapssamtal inom barnhälsovården när barnet är 3–5 månader. Andelen pappor/icke-födande som haft ett sådant samtal har ökat från cirka 7 procent 2019 till cirka 34 procent 2023.¹⁹⁰ En ny svensk studie visar att en lyhörd kommunikation med pappor under BVC-besök har en positiv effekt på pappors samspel med sin partner i föräldraskapet (coparenting relationship).¹⁹¹

Undervisningen i hem- och konsumentkunskap kan ha ökat mäns matlagning

Grundskolans fokus på matlagningsfärdigheter ser ut att ha bidragit till mäns ökade andel av matlagningsrelaterade aktiviteter i hemmet. Över tid har undervisningen i hem- och konsumentkunskap fått ett ökat fokus på matlagningsfärdigheter, medan andra delar av det obetalda hem- och omsorgsarbetet kommit i skymundan.¹⁹² Forskning visar att mäns andel av matlagning av middag i hemmet har ökat markant i de nordiska länderna mellan 1997 och 2012 och att könsskillnaderna minskade som mest i Sverige.¹⁹³ SCB:s tidsanvändningsundersökningar pekar i samma riktning.¹⁹⁴ Mellan 1990/91 och 2021 fördubblades mäns tidsanvändning för matlagningsrelaterade aktiviteter som andel av kvinnors från 41 till 81 procent.

¹⁸⁷ Socialstyrelsen 2025d

¹⁸⁸ Inspektionen för socialförsäkringen (ISF) 2025b

¹⁸⁹ Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd 2022

¹⁹⁰ Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd, Indikatorer för föräldraskapsstöd - Andel pappor/icke-födande föräldrar som fått ett enskilt föräldraskapssamtal

¹⁹¹ Aytac-DiCarlo m.fl. 2025

¹⁹² Jämställdhetsmyndigheten 2025n

¹⁹³ Holm m.fl. 2015

¹⁹⁴ SCB:s tidsanvändningsstudier 1990/91 till 2021.

Foto: Unsplash.

Dessa mönster visar att grundskolans fokus på matlagning ser ut att ha fått effekt, även om ett orsakssamband inte kan slås fast. Däremot har utvecklingen varit långsammare för mäns tidsanvändning för aktiviteter kopplade till omsorg om egna barn och städning i hemmet.

Kvinnor ger mer omfattande anhörigomsorg men med mindre stöd

Regeringen har genomfört åtgärder för att öka stödet till anhöriga genom den nationella anhörigstrategin från 2022. Under 2025 lade regeringen fram förslag om stärkta insatser för personer som vårdar eller stöder en närstående. Riksdagen beslutar om ändringarna våren 2026 och de föreslås träda i kraft 1 juli 2026. Stödet stärks bland annat genom att socialnämnden ska erbjuda information, vägledning och en stödkontakt till den som vårdar eller stöder en närstående.¹⁹⁵ Nationellt kunskapscentrum anhöriga (NKA) genomförde under 2023¹⁹⁶ en enkätundersökning för att kartlägga situationen för äldre omsorgsgivare. Undersökningen visar att kvinnor och partnervårdare är överrepresenterade bland de som ger den mest omfattande anhörigomsorgen bland anhöriga i gruppen 65 år och äldre.¹⁹⁷ Mottagarna av denna omsorg är i större utsträckning män. Ju mer omfattande omsorg de anhöriga ger desto sämre hälsa har de och de har även svårare att behålla vänner, är mer psykologiskt utmattade och har oftare regelbundna sömnproblem. Behovet av stöd och avlastning är stort i denna grupp men gapet mellan behov och det stöd de faktiskt får är störst i gruppen som ger den mest omfattande anhörigomsorgen.

Utvecklingsområden

Det behövs en ny undersökning för att följa upp delmålet

Det behövs en ny, regelbundet återkommande tidsanvändningsstudie som genomförs mer frekvent än hittillsvarande tioårsintervall. Metoden för datainsamling

¹⁹⁵ Prop. 2025/26:60 2025; Regeringen 2022; SOU 2024:60 2024

¹⁹⁶ i samverkan med Karolinska institutet och SCB

¹⁹⁷ Kirvalidze m.fl. 2025

behöver utvecklas så att resultaten går att jämföra med resultat i tidigare svenska tidsanvändningsstudier samt följer internationell praxis. Syftet är att möjliggöra uppföljning av kvinnors och mäns totala betalda och obetalda arbete ur ett livsloppsperspektiv. Undersökningen bör inkludera multipla insatser såsom hem- och omsorgsarbete riktat mot barn, barnbarn, partner, åldrande föräldrar, anhöriga med funktionsnedsättning och andra närstående och inkludera fler aspekter än tidigare undersökningar. Uppdraget kan med fördel ges till Jämställdhetsmyndigheten att i samverkan med SCB utveckla och genomföra undersökningen.

Det behövs fler åtgärder för att öka pappors uttag av föräldraledighet och omsorg om barn

Jämställdhetsundersökningen 2025 visar att det finns en enighet bland kvinnor och män om att män generellt borde ta ett större ansvar för familj och hushållsarbete än vad de gör idag. 94 procent av kvinnorna och 84 procent av männen instämde i det.¹⁹⁸ Jämställdhetsmyndigheten menar att mer behöver göras för att öka mäns uttag av föräldraledighet och omsorg om barn. Ur ett jämställdhetsperspektiv är det dessutom viktigt att föräldraförsäkringen följer principen om en inkomstbortfallsförsäkring. Regeringen bör överväga att öka de ekonomiska incitamenten för ett mer jämnt uttag av föräldrapenningen, exempelvis genom att höja ersättningen i föräldraförsäkringen, införa en ny jämställdhetsbonus samt ta bort dagarna med ersättning på lägstanivå och ersätta dem med dagar med ersättning på sjukpenningnivå. En höjd ersättning skulle stärka det ekonomiska värdet av omvårdnad av barn och ta bort ekonomiska trösklar som kan hindra pappor från att öka sitt uttag av föräldrapenning. Uttaget av föräldrapenning är mer ojämnt inom privat sektor än i offentlig sektor. Jämställdhetsmyndigheten menar därför att arbetsgivare behöver ta ett större ansvar i att stödja pappor att ta ut föräldraledighet, särskilt inom mansdominerade branscher. Vidare bör undervisningen i hem- och konsumentkunskap fördjupa elevernas kunskaper i fler delar av det obetalda hem- och omsorgsarbetet. Särskilt fokus behöver riktas mot att stärka pojkars föräldra- och omsorgsfärdigheter.

Det behövs fler åtgärder för en jämställd anhörigomsorg

Regeringens åtgärder för att stärka stödet till anhöriga har potential att ge indirekt positiva effekter för jämställdheten då kvinnor ofta ger mer omfattande anhörigomsorg. Anhörigstödet behöver följas upp ur ett jämställdhetsperspektiv. Det viktigaste för anhöriga är att den offentliga omsorg och vård som deras närstående får är tillräcklig och av god kvalitet.¹⁹⁹ Regeringen bör överväga att införa ett ekonomiskt stöd för anhörig som vårdar en närstående med stora omsorgsbehov. Mer behöver också göras för att uppmuntra och öka mäns insatser som anhörigomsorgsgivare. Det skulle kunna ske genom en nationell informationsinsats om jämställt ansvar för anhörigomsorg, inspirerad av 1970-talets kampanjer för att öka pappors föräldraledighet.

¹⁹⁸ Jämställdhetsmyndigheten 2026b

¹⁹⁹ SOU 2024:60 2024

5

DELMÅL 5: JÄMSTÄLLD HÄLSA

Sammanfattande iakttagelser

- Delmålet utvecklas ojämnt. Medellivslängden ökar för de flesta grupper och skillnaderna minskar sakta mellan kvinnor och män. För kvinnor med kort utbildning står medellivslängden dock stilla. Sjukskrivningar hos framför allt kvinnor fortsätter att öka.
- Politisk prioritering, finansiering och tydliga styrformer inom kvinnors hälsa bidrar till positiva resultat, bland annat förbättrad mödrahälsovård. Det finns dock fortsatt regionala skillnader och skillnader utifrån födelseland.
- Psykisk ohälsa utgör fortsatt en hög sjukdomsburda för kvinnor. Problembilden är komplex och orsakerna är många gånger fortsatt ojämställdhet inom andra samhällsområden.

I detta kapitel redovisar och analyserar vi resultat av åtgärder som regering, myndigheter och andra aktörer har vidtagit för att uppnå delmålet om jämställd hälsa. Kapitlet inleds med en beskrivning av utvecklingen av delmålet. Vi redogör också för regeringens prioriteringar och centrala åtgärder inom delmålet. Det följs av vår analys av resultat av centrala åtgärder. Avslutningsvis lyfter vi exempel på utvecklingsområden inom delmålet.

Utveckling av delmålet

Hälsan är generellt god men förutsättningarna skiljer sig åt

Hälsan i Sverige är generellt god.²⁰⁰ 64 procent av gruppen kvinnor och 69 procent av gruppen män skattar sin hälsa som bra eller mycket bra. Andelen har inte förändrats på en övergripande nivå sedan 2022.²⁰¹ Skillnaderna är större mellan olika socioekonomiska grupper än mellan könen. Kvinnor med förgymnasial eller gymnasial utbildning skattar i lägst utsträckning sin hälsa som bra. Den självskattade hälsan har dessutom blivit sämre över tid bland kvinnor med förgymnasial utbildning. Män med eftergymnasial utbildning är den grupp som skattar sin hälsa som bra i störst utsträckning.²⁰²

Medellivslängden ökar men inte för alla

Medellivslängden ökar sakta för både kvinnor och män och skillnader mellan könen minskar. Kvinnor lever generellt längre än män, men utvecklingen skiljer sig mellan olika grupper. För kvinnor med förgymnasial utbildning har medellivslängden i princip stått still sedan 1992. För motsvarande grupp män har den i stället ökat med 3,6 år. Mest har medellivslängden ökat för män med eftergymnasial utbildning med 5,8 år.²⁰³

Det finns socioekonomiska skillnader i dödsorsaker men suicid är fortsatt vanligast bland män

De främsta dödsorsakerna är så kallade icke-smittsamma sjukdomar, specifikt hjärt-kärlsjukdomar och tumörsjukdomar. Detta gäller för både kvinnor och män. Båda dessa sjukdomsgrupper har minskat över tid. Även här är det större skillnader mellan olika socioekonomiska grupper än mellan könen. Kvinnor och män med lägre utbildningsnivå har betydligt högre risk att dö till följd av hjärt-kärlsjukdom och cancersjukdom.²⁰⁴

Suicid är fortsatt betydligt vanligare bland män jämfört med kvinnor. Under 2024 dog 1 230 personer av säkert fastställda suicid i Sverige. Av dessa var 859 män och 371 kvinnor.²⁰⁵

²⁰⁰ Folkhälsomyndigheten 2025a

²⁰¹ 2022 förändras insamlingsmetoden varför jämförelse tidigare än 2022 inte bör göras

²⁰² Folkhälsomyndigheten 2025a

²⁰³ Folkhälsomyndigheten. Återstående medellivslängd vid 30 år

²⁰⁴ Socialstyrelsen. Statistik om dödsorsaker 2024

²⁰⁵ Nationellt centrum för suicidforskning och prevention, Karolinska Institutet 2025

”Kvinnors sjukpenningtal är nästan dubbelt så högt som för män. Sjukpenningtalet har ökat sedan 2021 och ökningen har varit större för kvinnor än för män.”

Foto: Stina Gränfors.

Kvinnors sjukskrivningar fortsätter att öka

Psykiska diagnoser bidrar till en stor sjukdomsburda för kvinnor. Män har i stället en betydligt högre sjukdomsburda till följd av beroendesjukdomar.²⁰⁶ Unga kvinnor är den grupp som rapporterar mest besvär av ångslan, oro och ångest. Drygt 71 procent av kvinnorna i åldersgruppen 20–29 år upplever besvär. Motsvarande andel bland män är drygt 53 procent.²⁰⁷

Kvinnors sjukpenningtal är nästan dubbelt så högt som för män. Sjukpenningtalet har ökat sedan 2021 och ökningen har varit större för kvinnor än för män. Kvinnors sjukpenningtal ökade från 14,5 till 16,7 och mäns från 7,9 till 8,9.²⁰⁸

Könsskillnaderna inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning ökar

Det är fortsatt stora skillnader i antalet kvinnor och män som får insatser inom lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). År 2024 fick män nästan 60 procent av insatserna.²⁰⁹ Skillnaderna är störst hos barn 0–10 år där pojkar får över 70 procent av insatserna. Antalet personer som får LSS-stöd har ökat med cirka 30 procent sedan 2010, men ökningen är större bland män (34 procent) än kvinnor (25 procent), vilket har lett till ökade skillnader.²¹⁰

Politisk inriktning och centrala åtgärder

En central åtgärd för delmålet om jämställd hälsa är satsningen att stärka kvinnors hälsa och förlossningsvården. Den sker inom utgiftsområde 9 hälsovård, sjukvård

²⁰⁶ Myndigheten för vård och omsorgsanalys 2025

²⁰⁷ SCB Jämställdhetsstatistik - Tabell 5.6 - Besvär av ångslan, oro eller ångest efter ålder

²⁰⁸ SCB Jämställdhetsstatistik - Tabell 5.18b - Sjukpenningtalet 2.0

²⁰⁹ SCB Jämställdhetsstatistik - Tabell 5.39 - Personer med insats enligt LSS efter insatstyp den 1 oktober

²¹⁰ Socialstyrelsen 2025d

och social omsorg. Totalt avsattes cirka 1,6 miljarder kronor 2025 för jämställd vård, kvinnors hälsa och förlossningsvård. 150 miljoner kronor avsattes särskilt för regioner där en stor andel av befolkningen bor på landsbygden.²¹¹ Regeringens överenskommelse med SKR för 2025 innehåller nio insatsområden, bland annat utveckling av hälso- och sjukvård som rör flickors och kvinnors hälsa och sjukdomar inklusive sexuell och reproduktiv hälsa, ett fokus på vård vid sexuellt våld och könsstympning samt att minska skillnader och öka tillgängligheten mellan olika grupper i befolkningen, inklusive ett särskilt fokus på de som bor på landsbygd. Utöver satsningen på kvinnors hälsa och förlossningsvården är området sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter samt psykisk hälsa särskilt politiskt prioriterat. Dessa områden överlappar många gånger varandra och insatser inom ett av områdena kan förstärka och ge effekter inom ett annat. Styrningen av dessa uppdrag är ofta en integrerad del av tvärssektoriella uppdrag, exempelvis genomförandet av SRHR-strategin, uppdraget att stärka och främja SRHR i områden där utanförskapet är stort samt strategin för psykisk hälsa och suicidprevention.

Resultat av åtgärder

Satsningen på kvinnors hälsa och förlossningsvård ökar kunskapen och förbättrar vården för kvinnospecifika tillstånd

Den finansiella styrningen, uppdrag till myndigheter och överenskommelser med SKR gällande kvinnors hälsa och förlossningsvården ger förutsättningar för en positiv utveckling. Socialstyrelsen har tagit fram och reviderat nationella planer och riktlinjer för tillstånd som främst drabbar kvinnor.²¹² Förutsättningarna för ökad forskning kring sjukdomar och hälsotillstånd som främst drabbar kvinnor har stärkts. Det har generellt varit ett underprioriterat område inom medicin. Regeringen aviserade i 2024 års forsknings- och innovationsproposition en satsning på kvinnors hälsa och sjukdomar. Forte och Vetenskapsrådets efterföljande utlysning har inriktningar på sjukdomar och hälsotillstånd som är unika för eller vanligare bland kvinnor samt graviditas hälsa och en jämlik förlossningsvård inklusive eftervård.²¹³

Positiv utveckling vad gäller livmoderhalscancer

I nationella riktlinjer för screening för livmoderhalscancer som Socialstyrelsen uppdaterade 2022 rekommenderas screening för livmoderhalscancer till kvinnor mellan 23 och 70 år.²¹⁴ Sedan 2015 har antalet fall med livmoderhalscancer mer än halverats bland kvinnor under 40 år.²¹⁵ 2 av 3 av de som drabbas av livmoderhalscancer har inte deltagit i screening. Kvinnor med låg utbildningsnivå deltar i lägre utsträckning än andra.²¹⁶ Sedan 2015 erbjuds alla barn i skolan HPV-vaccination. Det rekommenderas också till alla vuxna till och med 26 års ålder. Hittills är det dock bara 9 av 21 regioner som erbjuder gratis vaccinering upp till 26 år.²¹⁷

²¹¹ Socialdepartementet 2024b

²¹² Bland annat en reviderad nationell plan för graviditet, förlossning och eftervården; nationella riktlinjer för graviditet, förlossning och tiden efter, samt nationella riktlinjer för klimakteriebesvär, vård vid bäckenbottendysfunktion och könsstympning

²¹³ Forte 2025

²¹⁴ Socialstyrelsen 2022b

²¹⁵ Cancerfonden 2025

²¹⁶ Socialstyrelsen 2022a

²¹⁷ Cancerfonden 2025

Insatser inom mödra- och förlossningsvården ger positiva resultat

En stor andel av gravida och nyblivna mödrar är nöjda med vården som de har fått under graviditet och förlossning. Andelen nöjda har ökat sedan 2020. Det finns flera områden som visar på en positiv utveckling. Bland annat har stödet vid förlossningsrädsla ökat från 8,9 procent 2018 till 14 procent 2024 vilket kan tyda på en större medvetenhet inom mödrahälsovården samt ett växande fokus på psykiskt välbefinnande under graviditet. Andelen kvinnor som vet vart de ska vända sig om de mår fysiskt eller psykiskt dåligt efter förlossningen har ökat.²¹⁸ Stöd vid amning har också förbättrats, men skillnaderna är stora och andelen som fått stöd varierar mellan 49 och 75 procent mellan regionerna.²¹⁹

Fortsatt behov av att utveckla vården för sexuell och reproduktiv hälsa för vissa grupper

Skillnaderna mellan olika grupper av kvinnor kvarstår eller ökar i vissa fall. Riskfaktorer, vårdkontakter, psykisk hälsa och graviditetsutfall varierar med socioekonomisk status, födelseland och utbildningsnivå. RFSU:s genomgång av SRH-vård visar på stora skillnader mellan regionerna, där storstadsregionerna har en mer utvecklad och diversifierad SRH-vård som bättre kan möta olika behov.²²⁰

För att mödrahälsovården ska bli mer jämlik krävs ett fortsatt och förstärkt arbete med kulturell kompetens, språkligt stöd och uppsökande insatser riktade till vissa grupper. Regionernas redovisningar visar att detta är det område där minst insatser genomförs inom ramen för satsningen för kvinnors hälsa. Flera regioner arbetar dock för att minska språkbarriärer, stärka kommunikationen i vårdmötet och erbjuda mer anpassat stöd under graviditet och förlossning. Ett exempel är användningen av kulturdoulor, som fungerar som stödpersoner för nyanlända, asylsökande och icke svensktalande kvinnor och bidrar till ökad trygghet och högre patientnöjdhet. Många regioner arbetar även med att översätta patientinformation och kommunikationsmaterial för att främja en mer jämlik vård.²²¹

Komplex och svårtydd utveckling angående jämställd psykisk hälsa

Förutsättningarna för en god psykisk hälsa hos flickor och kvinnor visar få tecken på en positiv utveckling. Orsakerna till den psykiska ohälsan är dock mångbottnade. Den påverkas både av att flickor och kvinnor har sämre förutsättningar och livsvillkor och av vården. Det sker dock en positiv utveckling inom vissa delar av vården genom att vissa psykiatriska tillstånd blir mer jämställda och tecken på bättre diagnostisering av vissa tillstånd som drabbar kvinnor, det vill säga minskad genusbias.

Det finns tecken på mindre genusbias i neuropsykiatriska diagnoser

Det finns en genusbias i vården som leder till att vissa psykiatriska diagnoser är underdiagnostiserade hos flickor och kvinnor medan andra är underdiagnostiserade hos pojkar och män. Det finns dock tecken på en större medvetenhet och kunskap om att flickor och kvinnor varit underdiagnostiserade gällande ADHD och autism. Under flera år har dessa diagnoser ökat kraftigt hos flickor och unga kvinnor, men

²¹⁸ Sveriges kommuner och regioner (SKR) 2025a

²¹⁹ Graviditetsregistret 2025

²²⁰ RFSU 2025

²²¹ Socialstyrelsen 2025c

fortsatt sker diagnostiseringen betydligt senare jämfört med pojkar.²²² Autismdiagnoser har ökat i alla åldrar och för båda könen, men ökningen har varit särskilt stor bland flickor och unga kvinnor.²²³

Statsbidragen stärker förutsättningarna för en god psykisk hälsa

Inom samtliga tre statsbidrag som Jämställdhetsmyndigheten fördelar finns exempel på verksamhet som på olika sätt stärker förutsättningarna för en god psykisk hälsa. Utifrån de återrapporteringar som gjordes 2025 finns bland andra organisationen MENSEN som genom finansiering av statsbidrag för jämställdhetsprojekt har tagit fram material om mens och klimakteriet ur ett arbetsmiljöperspektiv. Efter insatserna erbjuder fler arbetsgivare fria mensskydd, klimakterieutbildningar och har påbörjat policyförändringar för att skapa långsiktiga förbättringar.²²⁴

Med stöd av bidraget till kvinnors och flickors organisering i områden med socioekonomiska utmaningar har flera verksamheter arbetat med att förbättra flickors och kvinnors hälsa och välbefinnande och ge en ökad medvetenhet om den egna kroppen och hälsan. Fokus har varit på såväl fysisk som psykisk hälsa samt exempelvis könstypning och menstruation.²²⁵ Till exempel genom organisationen Existera som arbetar mot könstypning. Vidare ger statsbidrag till visst våldsförebyggande arbete positiva resultat på regional nivå bland annat genom att Västra Götalandsregionen och Region Jämtland Härjedalen arbetat med SEXIT, en metod för samtal om sexuell hälsa och erfarenhet av våld, i elevhälsan och hälsosamtal.²²⁶

Socialtjänstlagen ställer krav på att insatser ska vara jämställda

I juli 2025 trädde den nya socialtjänstlagen i kraft. En betydande förändring är att jämställdhet är inskrivet i portalparagrafen. Det innebär en förstärkning av att socialtjänsten ska tillhandahålla jämställda insatser. Det är för tidigt att följa upp eventuella resultat av lagen men kommunerna bedömer att de redan i viss utsträckning arbetar i linje med lagen. Jämställdhet och förebyggande arbete beskrivs dock som de största utmaningarna.²²⁷ Det finns tecken på att skillnaderna i exempelvis LSS-insatser mellan kvinnor och män ökar. Den nya lagen ställer högre krav på att kommuner ska följa upp och vidta åtgärder om skillnaderna är omotiverade. En vanlig förklaring till de stora könsskillnaderna i LSS-insatser är att autism och utvecklingsstörning är betydligt vanligare bland pojkar och män.²²⁸ Trots att det har skett en markant utjämning av autismdiagnoser, om än högre upp i åldrarna, så verkar detta inte påverka skillnader i LSS-insatser. Det behövs därför fortsatta analyser om orsakerna till denna skillnad samt kunskapsbaserade åtgärder för att säkerställa att flickor, kvinnor, pojkar och män får det stöd som behövs. Bilden bekräftas i intervjuer med kommuner som visar att behov ibland bedöms olika och att insatser inte alltid erbjuds i samma utsträckning till kvinnor och män.²²⁹

²²² Socialstyrelsen 2024

²²³ Socialstyrelsen 2024

²²⁴ Jämställdhetsmyndigheten 2025q

²²⁵ Jämställdhetsmyndigheten 2025o

²²⁶ Jämställdhetsmyndigheten 2025p

²²⁷ Socialstyrelsen 2025a

²²⁸ Prop. 2024/25:1 2024: Utgiftsområde 13

²²⁹ Socialstyrelsen 2025a

Utvecklingsområden

Minska kvinnors psykiska ohälsa genom tvärssektoriella förebyggande insatser

Psykisk ohälsa utgör fortsatt en hög sjukdomsburda för kvinnor.²³⁰ Strategin för psykisk hälsa har bidragit till ökad myndighetssamverkan som löper över stora tvärssektoriella samhällsområden. Samtidigt behöver kvinnors psykiska hälsa förstås ur ett ännu bredare perspektiv. En kombination av fysiska, psykiska och sociala faktorer leder till en stor psykisk påfrestning och stress för många kvinnor. Exempelvis förväntas kvinnor fortfarande ta större ansvar för familj och närstående (se även delmål 4). Den könssegregerade arbetsmarknaden där kvinnokodade sektorer undervärderas leder till sämre arbetsvillkor och arbetsmiljö.²³¹ Kvinnor utsätts fortsatt i betydligt högre utsträckning för våld i nära relationer och för sexuella trakasserier. Psykisk hälsa berör därför stora delar av jämställdhetspolitiken och det behövs tvärssektoriella förebyggande insatser. Vidare behöver vården tydligare anpassas efter kvinnors specifika behov. Psykisk ohälsa kan bero på andra odiagnostiserade underliggande sjukdomar, detta är särskilt vanligt hos flickor och kvinnor. Till exempel kan smärta orsakad av odiagnostiserade eller underbehandlade tillstånd som drabbar just kvinnor²³² och bestående hälsoproblem efter förlossning bidra till psykisk ohälsa.²³³ Även former av hedersrelaterat våld och förtryck, såsom könsstympning, riskerar att ge livslånga men, både fysiska och psykiska.²³⁴ En fragmenterad vård där psykiatriska och somatiska sjukdomar behandlas var för sig riskerar att tillstånden leder till varaktig funktionsnedsättning och försämrad prognos. Konsekvensen blir ökat lidande för individen och stora samhällskostnader.²³⁵

Ökade vårdbehov ställer krav på fortsatt långsiktig utveckling av mödravården

För att regionerna ska kunna fortsätta att utveckla mödravården behövs långsiktig finansiering. Annars finns en risk för bristande kontinuitet och kortsiktiga projekt i stället för varaktig implementering av nya arbetssätt.²³⁶ Regionerna har fortsatt svårt att säkerställa kompetens och resurser inom mödrahälsovården, förlossningsvården och eftervården. Detta trots att de avsatt den största andelen av satsningens medel under 2024 till området stärkt kompetensförsörjning.²³⁷ Samtidigt ökar vårdbehoven när andelen gravida som har riskfaktorer ökar till följd av bland annat ökad ålder och obesitas. 78 procent av alla gravida har minst en riskfaktor, vilket betyder att majoriteten behöver mödravård utöver det basprogram som är framtaget av Socialstyrelsen.²³⁸ Skillnaderna mellan olika grupper av kvinnor fortsätter att vara betydande och i vissa fall ökande. För att mödrahälsovården ska bli mer jämlik krävs ett fortsatt och förstärkt arbete inom detta område.

²³⁰ Myndigheten för vård och omsorgsanalys 2025

²³¹ Ekselius m.fl. 2025

²³² Ekholm m.fl. 2026

²³³ Vogel m.fl. 2024

²³⁴ Sveriges kommuner och regioner 2020

²³⁵ Ekholm m.fl. 2026

²³⁶ Myndigheten för vård och omsorgsanalys 2023

²³⁷ Socialstyrelsen 2025c

²³⁸ Riskfaktorer som räknas in här är: övervikt eller undervikt, yngre än 18 eller äldre än 35 år vid inskrivningen, rökning eller snusning, hjärt-kärlsjukdom, gulsot, upprepade urinvägsinfektioner, diabetes mellitus, trombos, gynekologisk sjukdom, lungsjukdom/astma, systemisk lupus erythematosus (SLE), endokrin sjukdom, njursjukdom, epilepsi, inflammatorisk tarmsjukdom, hypertoni och psykisk ohälsa. Utöver detta finns andra riskfaktorer som inte är med i beräkningen så som utsatthet för våld, missbruk, könsstympning, och förlossningsrädsla

6

DELMÅL 6: MÄNS VÅLD MOT KVINNOR SKA UPPHÖRA

Sammanfattande iakttagelser

- Dödligt våld mot kvinnor i parrelation har minskat något över tid, men inte bland kvinnor under 26 år. Anmälda misshandelsbrott och våldtäkter mot kvinnor och flickor har ökat.
- Det förebyggande arbetet har stärkts genom satsningar på återfallsförebyggande arbete och statsbidrag. Fler yrkesgrupper får grundläggande kunskaper om våld, men tillgången till skydd, stöd och vård är fortsatt ojäm och otillräcklig. Få våldsutövare nås av tillgängliga program.
- Kunskapen om metoder har ökat, men fortsatt utvärdering behövs.
- Det finns en uttalad intention om ett perspektivskifte från gärningsman till brottsoffer och samhällsskydd. Det syns i flera lagstiftningsåtgärder, bland annat den nya kontaktförbudslagen som lägger större vikt vid skydds- personens eller brottsoffrets perspektiv. Antalet ansökningar och beviljade kontaktförbud har stigit markant sedan den nya kontaktförbudslagstiftningen trädde i kraft.

I detta kapitel redovisar och analyserar vi resultat av åtgärder som regering, myndigheter och andra aktörer har vidtagit för att uppnå delmålet om att mäns våld mot kvinnor ska upphöra. Kapitlet inleds med en beskrivning av utvecklingen av delmålet. Vi redogör också för regeringens prioriteringar och centrala åtgärder inom delmålet. Det följs av vår analys av resultat av centrala åtgärder.

I den fördjupade uppföljningen av arbetet med att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor som Jämställdhetsmyndigheten redovisade i december 2025 presenterade vi vår bedömning av vad som krävs för ökad måluppfyllelse samt medskick för det fortsatta arbetet med en ny nationell strategi. Därför presenteras inga särskilda utvecklingsområden i detta kapitel.

Utvecklingen inom delmålet

Fler kvinnor än män avlider till följd av dödligt våld i en parrelation

Mäns dödliga våld mot kvinnor i parrelation har minskat något över tid men utgör fortsatt en stor andel av allt dödligt våld mot kvinnor. År 2024 dödades 48 procent av de kvinnor som avled av dödligt våld av en nuvarande eller tidigare partner, jämfört med 3 procent av männen. Under 2024 konstaterades 13 fall av dödligt våld i parrelation, varav offret var kvinna eller flicka i 11 fall.²³⁹

Fortsatt vanligare att kvinnor utsätts för sexualbrott

Andelen som utsätts för sexualbrott 2024 är fortsatt högre bland kvinnor (6,2 procent) jämfört med män (1,0 procent). Andelen är oförändrad för både kvinnor och män jämfört med 2023 men har minskat sedan 2017 då andelen som uppgav att de utsätts för sexualbrott var som högst (10,7 respektive 1,6 procent). Andelen som utsätts för misshandel 2024 är fortsatt något högre bland män (3,3 procent) jämfört med kvinnor (2,1 procent). Andelen som utsätts för misshandel har minskat något sedan 2020 och utvecklingen är likartad för kvinnor och män. Andelen som uppger att de utsätts för såväl sexualbrott som misshandel är högre i de yngsta åldersgrupperna. Detta mönster syns även i tidigare undersökningar.²⁴⁰

Få anmälda brott rörande sexköp och människohandel leder till lagföring

Antalet anmälda och lagförda brott som rör köp av sexuell tjänst ökade något 2024 jämfört med 2023 medan antalet anmälda och lagförda för brott som rör koppleri var oförändrat. Antalet anmälda brott som rör olika former av människohandel minskade 2024 jämfört med 2023 medan antalet anmälningar rörande människoexploatering ökade något. Det är fortsatt få anmälningar rörande människohandel och människoexploatering som leder till lagföring. 2024 var det inga brott som lagfördes för människohandel och två brott som lagfördes för människoexploatering.²⁴¹

²³⁹ Brottsförebyggande rådet (Brå) 2025a

²⁴⁰ Brottsförebyggande rådet (Brå) 2025b

²⁴¹ Brottsförebyggande rådet (Brå) 2025c; 2025d

Vanligare att kommuner arbetar våldsförebyggande

Under 2025 genomförde Jämställdhetsmyndigheten och Länsstyrelserna för andra gången en undersökning av kommuners arbete mot mäns våld mot kvinnor. Resultaten pekar mot att en högre andel kommuner arbetar våldsförebyggande inom en rad områden. Det är vanligast att kommuner har insatser inom socialtjänsten och här kan man se en ökning. 2025 uppgav 92 procent av kommunerna att de har våldsförebyggande insatser inom den del av socialtjänsten som är inriktad på individ- och familjeomsorg.²⁴²

Politiska prioriteringar och centrala åtgärder

Att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor är ett tydligt prioriterat område i regeringens jämställdhetspolitik. Under perioden 2019–2024 har ungefär 90 procent av medlen inom anslagsområde 3:1 gått till insatser som berör delmål 6.²⁴³ Regeringens nationella strategi 2017–2026 har inneburit över 300 åtgärder och uppdrag till över 50 myndigheter rörande förebyggande arbete, upptäckt, stöd och skydd, brottbekämpning och kunskap- och metodutveckling. Regeringen har även styrt arbetet inom delmålet med åtgärdsprogram. Åtgärdsprogrammet 2024–2026 omfattar över 130 åtgärder.²⁴⁴ Programmet har en uttalad intention om ett perspektivskifte från gärningsman till brottsoffer och samhällsskydd. Åtgärdsprogrammet har fyra centrala utvecklingsområden:

- ett program för att lämna destruktiva relationer
- intensifierade insatser mot hedersrelaterat våld och förtryck
- stärkta åtgärder för barn och unga som upplever våld, inklusive barn som förs utomlands i hederskontexter
- ökad kunskap om de digitala dimensionerna om våld.

Resultat av åtgärder

Skyddet för våldsutsatta kvinnor har stärkts, men avgörande hinder kvarstår

Sverige har ett relativt starkt rättsligt ramverk mot mäns våld mot kvinnor. Samtidigt är tillgång till skydd inte enbart en juridisk fråga. Våldsutsatta kvinnors rättsliga skydd är djupt sammanflätat med sociala och ekonomiska villkor som i praktiken kan begränsa möjligheten att fullfölja en separation från en våldsam partner.

Arbetet för att motverka ekonomiskt våld är under uppbyggnad

Riksrevisionens granskning av statens arbete för att motverka ekonomiskt våld visar att arbetet är eftersatt och att det finns lagstiftning som underlättar utövandet av ekonomiskt våld. Det handlar bland annat om regelverket kring lån och kreditgivning, e-legitimation, bodelning samt underhåll för gemensamma barn. Riksrevisionen bedömer även att stödet till utsatta är otillräckligt.²⁴⁵

²⁴² Jämställdhetsmyndigheten 2025m

²⁴³ Prop. 2025/26:1 2025

²⁴⁴ Arbetsmarknadsdepartementet 2024a

²⁴⁵ Riksrevisionen 2025

”I juli 2025 trädde den nya socialtjänstlagen i kraft. Det uttalade syftet med den nya lagstiftningen är att skapa en mer tillgänglig, förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst.”

Foto: Stina Gränfors.

Regeringen tillsatte 2024 en utredning för att se över regelverket för bodelning i syfte att motverka möjligheten att utöva ekonomiskt våld.²⁴⁶ Flera myndigheter har även fått uppdrag som syftar till att uppmärksamma och motverka ekonomiskt våld. För närvarande pågår ett arbete hos Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Konsumentverket, Migrationsverket, Pensionsmyndigheten och Statens servicecenter. De ska inom sina verksamhetsområden sammanställa och sprida information om ekonomiskt våld till sina målgrupper och säkerställa att det finns rutiner och arbetssätt så att myndigheterna kan hjälpa utsatta för sådant våld. Uppdraget samordnas av Jämställdhetsmyndigheten.²⁴⁷

Bättre förutsättningar till eget boende vid separation

Svårighet att få tillgång till stadigvarande boende kan göra att den utsatta avstår från att anmäla eller återvänder till förövaren. Bostadstrygghet är därför en grundförutsättning för att rättsliga skyddsåtgärder ska vara praktiskt genomförbara. Från och med den 1 juli 2024 har hyreslagen ändrats för att stärka skyddet för våldsutsatta i hyresrätt och underlätta vräkning av kriminella hyresgäster. Lagändringarna innebär att en våldsutsatt person får bättre möjligheter att ta över eller behålla en hyresrätt, även om den utövande partnern blir uppsagd.²⁴⁸ I mars 2025 infördes även ett nytt och förtydligat regelverk kring möjligheter att ge förtur eller att reservera lägenheter till utsatta grupper, såsom våldsutsatta kvinnor.²⁴⁹ Enligt Boverkets Bostadsmarknadsenkät 2025 angav 56 kommuner att de gav förtur till

²⁴⁶ Justitiedepartementet 2024c

²⁴⁷ Arbetsmarknadsdepartementet 2024b

²⁴⁸ Justitiedepartementet 2023

²⁴⁹ Landsbygds- och infrastrukturdepartementet 2024

kvinnor som var utsatta för våld i nära relationer under 2024, vilket är ungefär var femte kommun.²⁵⁰

Stärkta rutiner förbättrar förutsättningarna att leva med skyddade personuppgifter
Uppföljningar har visat att det är vanligt att personer som lever med skyddade personuppgifter får sina uppgifter röjda av myndigheter på grund av bristande kunskap och rutiner.²⁵¹ Mot denna bakgrund har både Jämställdhetsmyndigheten och Skattemyndigheten fått uppdrag som syftar till att sprida kunskap och förbättra hanteringen. Uppdragen har bidragit till en ökad medvetenhet bland tjänstepersoner och ett arbete för att skapa en mer enhetlig och säker hantering av skyddade personuppgifter har påbörjats.²⁵²

Fler kontaktförbud meddelas som ett resultat av ny lagstiftning

Den nya kontaktförbudslagen som trädde i kraft 1 juli 2025 lägger större vikt vid skyddspersonens eller brottsoffrets perspektiv. Det innebär att kontaktförbud kan meddelas i ett tidigare skede, omfatta större geografiska områden och i högre grad kombineras med fotboja.²⁵³ Antalet ansökningar och beviljade kontaktförbud har stigit markant sedan den nya kontaktförbudslagstiftningen trädde i kraft. Antalet beviljade kontaktförbud har under perioden juli–oktober ökat med 49 procent jämfört med januari–juni 2025.²⁵⁴

Nya socialtjänstlagen kan skapa bättre förutsättningar att motverka mäns våld mot kvinnor

I juli 2025 trädde den nya socialtjänstlagen i kraft. Det uttalade syftet med den nya lagstiftningen är att skapa en mer tillgänglig, förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst. Den nya lagen ger kommuner möjlighet att tillhandahålla insatser utan individuell behovsprövning. För barn över 15 år kan sådana insatser ges utan vårdnadshavares samtycke. Det öppnar för att även personer som inte vill bli föremål för utredning eller som av annan anledning inte vill vända sig till socialnämndens myndighetsutövande verksamhet kan få tillgång till vissa former av stöd. För unga som lever i hederskontexter är möjligheten att ta del av stöd utan föräldrars samtycke särskilt viktig.²⁵⁵

Den nya lagstiftningen skapar även bättre förutsättningar för kommunens våldsförebyggande arbete. Möjligheten att söka stöd utan behovsprövning öppnar för att fler personer som utsätter närstående för våld väljer att ta del av socialtjänstens insatser. Lagens fokus på samverkan och förebyggande arbete kan på sikt även främja det universellt våldsförebyggande arbetet. Samtidigt ser Jämställdhetsmyndigheten en risk att förhoppningarna om en omställning till förebyggande arbete inte infrias. Uppföljningar som gjordes av SKR och Socialstyrelsen inför att lagen trädde i kraft visar att kommunerna upplever svårigheter i att ställa om till att arbeta mer förebyggande. Det handlar framför allt om en oro för att det saknas ekonomiska

²⁵⁰ Boverket 2025

²⁵¹ Jämställdhetsmyndigheten 2023b; Riksrevisionen 2024

²⁵² Jämställdhetsmyndigheten 2026d; Skatteverket 2024

²⁵³ Justitiedepartementet 2024a

²⁵⁴ Åklagarmyndigheten 2025a

²⁵⁵ Socialdepartementet 2024a

resurser för att klara omställningen.²⁵⁶ Det finns därför ett behov av att följa hur den nya lagstiftningen implementeras.

Statsbidrag för visst våldsförebyggande arbete lägger grunden för långsiktigt hållbart arbete

Statsbidraget för visst våldsförebyggande arbete infördes 2023 och syftar till att stärka det våldsförebyggande arbetet och främja utvecklingen av evidensbaserade insatser. Bidraget omfattade 41,5 miljoner kronor 2025. Statsbidraget lystes ut första gången för bidragsåret 2023–2024. Projekten och verksamheterna avslutades i december 2024. Jämställdhetsmyndigheten redovisade i maj 2025 preliminära resultat av statsbidraget. Redovisningen konstaterar att projekten och verksamheterna bedrivs både nationellt och regionalt och har bidragit till utveckling inom samtliga fem våldsformer som ingår i förordningen. Flest har uppgett att deras projekt eller verksamhet bidrar till området sexuellt våld. Att förebygga prostitution och människohandel för sexuella ändamål är det område som lägst antal bidragsmottagare uppger att de bidrar till. Projekten och verksamheterna uppvisade följande preliminära resultat:

- Projekten och verksamheterna bidrar till upptäckt av våldsutövare och våldsutsatta och målgrupper uppvisar förändringar i kunskapsnivåer, förmågor och attityder.
- Projekten och verksamheterna lägger grunden för långsiktigt hållbart arbete.
- Samverkan mellan bidragsmottagare, samhällsaktörer och lärosäten bidrar till kvalitet, framdrift och långsiktighet.

Slutliga resultat redovisas till regeringen i juni 2026.²⁵⁷

Kriminalisering av köp av sexuella handlingar som utförs på distans

2025 fattade riksdagen beslut om att kriminalisera köp av sexuella handlingar på distans. Lagstiftningen tillkom som ett svar på webbplatser som rör sig i gränslandet mellan pornografi och prostitution. Dessa erbjuder möjlighet att köpa sexuella handlingar digitalt, det vill säga utan att det förekommer fysisk kontakt med köparen. Det kan exempelvis handla om köp av bilder, förinspelade filmer och livesändningar. I enlighet med den nya lagen är sådana köp olagliga om det rör sig om bilder och filmer som tillkommit på köparens initiativ och utformats för att svara mot dennes specifika önskemål.²⁵⁸ Jämställdhetsmyndigheten ser den nya lagstiftningen som en viktig anpassning till nya arenor för köp av sexuella handlingar. Samtidigt ser myndigheten ett behov av att tillämpningen av lagen följs upp för att säkerställa att den nya lagstiftningen tillämpas som avsett, då den digitala exploateringen blir allt mer omfattande.

²⁵⁶ Socialstyrelsen 2025a; Sveriges kommuner och regioner (SKR) 2025b

²⁵⁷ Jämställdhetsmyndigheten 2024d

²⁵⁸ Justitiedepartementet 2024b

7

DELMÅL 7: HEDERSRELATERAT VÅLD OCH FÖRTRYCK SKA UPPHÖRA

Sammanfattande iakttagelser

- Arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck (HRV) har stärkts genom politiska prioriteringar, riktade uppdrag och utvecklade stödstrukturer. Skärpt lagstiftning, spridning av kunskaps- och metodstöd samt utbyggd samverkan har förbättrat möjligheterna att förebygga, upptäcka och ge stöd.
- Styrningen är i förändring i och med införandet av ett nytt delmål. Sammantaget finns bättre förutsättningar för ett mer systematiskt och långsiktigt arbete, men utmaningar kvarstår i genomslag och likvärdighet.
- Att mäta och följa upp förekomsten av hedersrelaterat våld och förtryck är förknippat med utmaningar och omfattningen är idag osäker. Under de senaste åren har dock flera studier bidragit till kunskapen om våldets uttryck och omfattning.

I detta kapitel redovisar och analyserar vi resultat av åtgärder som regering, myndigheter och andra aktörer har vidtagit för att uppnå delmålet om att hedersrelaterat våld och förtryck ska upphöra. Kapitlet inleds med en beskrivning av utvecklingen av delmålet. Vi redogör också för regeringens prioriteringar och centrala åtgärder inom delmålet. Det följs av vår analys av resultat av centrala åtgärder.

I den fördjupade uppföljningen av arbetet med att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor som Jämställdhetsmyndigheten redovisade i december 2025 presenterade vi vår bedömning av vad som krävs för ökad måluppfyllelse samt medskick för det fortsatta arbetet med en ny nationell strategi. Därför presenteras inga särskilda utvecklingsområden i detta kapitel.

Utvecklingen inom delmålet

Det finns ännu inga beslutade indikatorer för delmål 7. Att mäta och följa upp förekomsten av hedersrelaterat våld och förtryck är förknippat med utmaningar och omfattningen är idag osäker. Utsattheten sker ofta i sammanhang präglade av kontroll, beroende och rädsla, vilket kan minska benägenheten att berätta i statistiska undersökningar. Därtill finns metodologiska utmaningar eftersom studier använder olika definitioner, frågekonstruktioner och urval. Det gör resultaten svåra att jämföra och försvårar nationell uppföljning, vilket en metodologisk genomgång har visat.²⁵⁹

Under de senaste åren har det dock kommit flera studier som bidrar till att fördjupa kunskapen om våldets uttryck och omfattning. En enkätundersökning som Folkhälsomyndigheten genomfört visar att normer och begränsningar som kan tyda på hederskontext förekommer bland unga 16–29 år. Tre procent uppger att de hindrats från information om sexualitet och relationer under tonåren och tre procent att de inte tillåts eller har tillåtits ha en partner. Nio procent upplever krav från familjen att vänta med sex till efter giftermål (det är något vanligare bland tjejer) och 10 respektive 11 procent upplever krav på att partnern ska ha samma etniska/kulturella respektive religiösa bakgrund. En procent uppger oro eller rädsla för att bli förlovade eller bortgifta mot sin vilja.²⁶⁰ Under 2025 slutrapporterade Jämställdhetsmyndigheten ett regeringsuppdrag om barnäktenskap, tvångsäktenskap och månggifte. Kartläggningen bekräftar att företeelserna förekommer och synliggör hur utsatthet kan ta sig uttryck, men omfattningen har inte kunnat fastställas.²⁶¹

Det saknas en nationell prevalensstudie av könsstympning i Sverige. Socialstyrelsen (2023) och Nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck (NCH) (2025) har därför tagit fram uppskattningar utifrån befolkningsdata och prevalens i ursprungsländer. Socialstyrelsen uppskattar att cirka 68 000 kvinnor och flickor i Sverige kan ha varit utsatta och att 13 000–23 000 flickor kan vara i riskzon.²⁶² NCH visar att skattningarna varierar men ligger i samma storleksordning, och att

²⁵⁹ Länsstyrelsen Östergötland 2025c

²⁶⁰ Folkhälsomyndigheten 2025c

²⁶¹ Jämställdhetsmyndigheten 2025b

²⁶² Socialstyrelsen 2023

tiotusentals kan ha varit utsatta eller vara i riskzon.²⁶³ Båda studierna betonar att resultaten är uppskattningar och inte konstaterade fall.

Politiska prioriteringar och centrala åtgärder

Regeringen beslutade i september 2025 att införa ett sjunde jämställdhetspolitiskt delmål med formuleringen: ”Hedersrelaterat våld och förtryck ska upphöra. Alla, oavsett kön, ska genom hela livet ha samma rätt och möjlighet att leva sitt liv utan att begränsas av kollektivt grundade hedersnormer.” Det markerar en politisk prioritering och ambition att stärka styrning, uppföljning och ansvar. Regeringen har aviserat att en ny nationell strategi mot mäns våld mot kvinnor, inklusive hedersrelaterat våld och förtryck, ska beslutas våren 2026. Till strategin ska även en särskild handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck tas fram. Som ett led i att stärka samordning och likvärdighet har det nationella samordningsansvaret samlats hos Jämställdhetsmyndigheten från och med 1 januari 2026.²⁶⁴ Kraftsamling mot hedersrelaterat våld och förtryck är sedan tidigare också ett av fyra prioriterade utvecklingsområden i regeringens åtgärdsprogram mot mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck. Åtgärderna rör skärpt lagstiftning, stärkt långsiktig styrning, förbättrat stöd och skydd till utsatta, effektivare arbete hos myndigheterna och ökad forskningsbaserad kunskap om effekter av metoder och arbetssätt.²⁶⁵

Resultat av åtgärder

Spridning av kunskaps- och metodstöd ger bättre förutsättningar att motverka hedersrelaterat våld och förtryck

NCH:s *Omvärldsanalys 2025* beskriver en utveckling där fler myndighetsuppdrag rör hedersrelaterat våld och förtryck, med tyngdpunkt på kunskaps- och metodutveckling. En större andel av uppdragen har ett uttalat förebyggande perspektiv och riktas till flera verksamheter och yrkesgrupper, bland annat socialtjänst, skola och fritidsverksamhet, vilket tyder på att stöd i ökad grad integreras i lokalt och regionalt våldsförebyggande arbete.²⁶⁶

En uppföljning från Brå visar att fler kommuner identifierar HRV som brottsproblem i kartläggningar av lokala brottsproblem, från var femte kommun 2024 till knappt var fjärde 2025.²⁶⁷ Det förebyggande arbetet har också stärkts genom uppdrag till Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) som bland annat har tagit fram samverkansverktyget Nexum-HRV och gett verksamhetsbidrag till lokalt utvecklingsarbete. Uppdraget pågår och slutrapporteras 2026. Uppföljningar visar att kommuner och regioner som fått stöd kommit längre i det förebyggande arbetet, men utvecklingen gäller främst strukturer, arbetssätt och organisatoriska förutsättningar snarare än mätbara effekter i enskilda familjer. MFoF betonar att familjeorienterade insatser kräver riskmedvetenhet, behöver kompletteras med

²⁶³ Länsstyrelsen Östergötland 2025a

²⁶⁴ Arbetsmarknadsdepartementet 2024c

²⁶⁵ Arbetsmarknadsdepartementet 2024a

²⁶⁶ Länsstyrelsen Östergötland 2025b

²⁶⁷ Brottsförebyggande rådet (Brå) 2026

Foto: Stina Gränfors.

individuellt skydd och stöd samt att fortsatt kunskapsspridning, utveckling och uppföljning behövs.²⁶⁸

Bedömningsstöd stärker socialtjänstens förmåga att fatta beslut i ärenden som berör hedersrelaterat våld och förtryck

Socialstyrelsen lanserade 2025 bedömningsstödet Heva för socialtjänstens utredningar av barn som är, eller kan vara, utsatta för HRV. Heva är en manual med strukturerade frågor och analysstöd, inklusive nätverkskartor. Det är inte ett automatiserat riskinstrument och ersätter inte ordinarie skydds- och riskbedömningar.²⁶⁹ Det pågår en uppföljning av stödet.²⁷⁰ För riskbedömning finns även PATRIARK, som kräver specialistkompetens samt förkunskaper och utbildning, inklusive särskild utbildning för att utbilda andra. Det saknas nationellt sammanställda uppgifter om utbildning och användning av Heva och PATRIARK under 2025, vilket gör resultaten svåra att värdera.²⁷¹

Ökad kunskap hos yrkesverksamma ger bättre förutsättningar till upptäckt och stöd

Regeringens uppdrag till flera myndigheter har lett till att kunskaps- och metodstöd tagits fram och spridits till sektorer som möter barn och unga. Granskningar har visat på brister i skolors arbete för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck och att lärare upplever osäkerhet och behov av kunskap.²⁷² Skolverket har inom ett uppdrag från 2021 tagit fram stödmaterial och webbkurs samt erbjudit fortbildning och processtöd till rektorer och elevhälsa. Stödmaterialiet *Hedersrelaterat våld och förtryck – skolans ansvar och möjligheter* laddades ned cirka 2 100 gånger

²⁶⁸ Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF) 2026

²⁶⁹ Socialstyrelsen 2025b

²⁷⁰ Socialstyrelsen 2026

²⁷¹ Socialstyrelsen 2019

²⁷² Skolinspektionen 2025c; Skolverket 2025g

januari 2024 – september 2025.²⁷³ MUCF har tagit fram och spridit material, film och webbutbildning inom *Rätt att veta!* och uppger att insatserna nådde över 2 500 personer.²⁷⁴ Flera uppdrag är dock nya och saknar systematiska effektutvärderingar, vilket begränsar möjligheterna att bedöma genomslag och utveckla arbetet på evidensbaserad grund.

Fler kommuner erbjuder medarbetare metodstöd

I Jämställdhetsmyndighetens och länsstyrelsernas kommunenkät 2025 uppgav 174 kommuner att de erbjuder kunskaps- och metodstöd på basnivå om hedersrelaterat våld och förtryck avseende vuxna, och 163 kommuner avseende barn. Det är en ökning sedan 2023 (129 kommuner för vuxna och 135 för barn). Samtidigt uppger en majoritet att de har ytterligare behov av stöd. Enkäten visar inte vilka delar av organisationen som nås, men socialtjänsten är den yrkesgrupp som i högst utsträckning får ta del av stöd inom området mäns våld mot kvinnor.²⁷⁵

Stöd till individer under uppbyggnad

Nya nationella och regionala stödformer har tillkommit, men geografiska skillnader i tillgång till specialiserat stöd för utsatta individer kvarstår. Det saknas samlad uppföljning av användning och effekter vilket gör det svårt att bedöma i vilken utsträckning satsningarna förbättrar tillgänglighet och stöd. Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) öppnade 2024 stödlinjen *Rätt att välja* för personer utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck. Under 2025 besvarades 375 samtal (183 under 2024²⁷⁶), och en chattfunktion som lanserades i april 2025 hanterade 62 kontakter under året.²⁷⁷ Samtidigt uppgav cirka 40 procent av kommunerna i Jämställdhetsmyndighetens och länsstyrelsernas kommunenkät att de har specialiserade stödverksamheter. Regionala resurscentrum finns i 15 av 21 län, med förstudier i ytterligare tre under 2025. NCH bedömer att utvecklingen är ojämn och lyfter osäker långsiktig finansiering som en utmaning.²⁷⁸ Hösten 2025 förtydligade regeringen länsstyrelsernas ansvar att inom ordinarie verksamhet stödja utvecklingen av regionala resurscentrum.²⁷⁹

Frågor om könsstympling har också uppmärksammats i styrning och utveckling av hälso- och sjukvården. Exempelvis har Västra Götalandsregionen uppdaterat regionala medicinska riktlinjer 2025 med rutiner för identifiering och omhändertagande inom ordinarie vårdprocesser, inklusive mödrahälsovården.²⁸⁰ I regeringens överenskommelse med SKR för 2025 är vård för personer som utsatts för sexuellt våld och könsstympling ett insatsområde.²⁸¹

²⁷³ Skolverket 2025g

²⁷⁴ Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) 2025a

²⁷⁵ Jämställdhetsmyndigheten 2025m

²⁷⁶ Siffrorna för 2024 avser inte hela året eftersom telefonlinjen öppnade under året

²⁷⁷ NCK verksamhetsstatistik

²⁷⁸ Länsstyrelsen Östergötland 2026

²⁷⁹ Se Förordning (2025:839) om ändring i förordningen (2021:995), som ändrar länsstyrelsernas regionala uppdrag att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor och förtydligar stödet till regionala resurscentrum mot hedersrelaterat våld och förtryck (SFS 2025:839)

²⁸⁰ Västra Götalandsregionen 2025

²⁸¹ Sveriges kommuner och regioner (SKR) 2025c

”De rättsliga förutsättningarna för att lagföra brott som begås med hedersmotiv har förbättrats. Samtidigt har den nya lagstiftningen haft ett begränsat genomslag.”

Foto: Stina Gränfors.

Begränsat genomslag för skärpt lagstiftning

Sedan 2014 har flera lagändringar stärkt skyddet mot hedersrelaterat våld och förtryck, bland annat införandet av brotten äktenskapstvång och vilseledande till äktenskapstvångsresa (2014), barnäktenskapsbrott (2020) och hedersförtryck (2022). Straffet för brott mot förbudet mot könsstympning har skärpts (2017) och en särskild straffskärpningsgrund vid hedersmotiv införts (2020). Utreseförbud har införts i LVU (2020) vid risk för att barn förs ut för äktenskap eller könsstympning och utvidgades 2024 till fler grunder, bland annat risk för skada på hälsa eller utveckling under utlandsvistelse. I november 2025 beslutade riksdagen även om förbud mot oskuldsingrepp.²⁸²

Parallellt med den skärpta lagstiftningen har Åklagarmyndigheten stärkt förutsättningarna för lagföring genom särskilda hedersåklagare. Sedan 2020 finns en hedersåklagare på varje allmän åklagarkammare och vid Riksenheten för internationell och organiserad brottslighet. Myndigheten har även tillsatt en ämnesspecialist för hedersrelaterad brottslighet (2021).²⁸³

Få anmälningar leder till lagföring

De rättsliga förutsättningarna för att lagföra brott som begås med hedersmotiv har förbättrats. Samtidigt har den nya lagstiftningen haft ett begränsat genomslag. Under 2024 inkom 89 anmälningar som rör något av brotten äktenskapstvång, vilseledande till äktenskapsresa och barnäktenskapsbrott. Även för brottet hedersförtryck görs få anmälningar, under 2024 inkom 54 anmälningar. Uppklaringsgraden är låg för samtliga brott och få lagföringsbeslut fattas. År 2024 fattades 7 lagföringsbeslut, samtliga om barnäktenskapsbrott. Under 2024 inkom 26 anmälningar om brott mot förbudet mot könsstympning. Även här är uppklaringsgraden låg.

En genomgång av förvaltningsrättsliga ärenden visar att utreseförbud användes

²⁸² Länsstyrelsen Östergötland 2026; SOU 2024:21 2024

²⁸³ Åklagarmyndigheten 2023

oftare 2024 än tidigare, och att ansökningar efter lagändringen i högre grad än tidigare gäller yngre barn och pojkar. Under 2024 gjordes ansökningar från 41 kommuner för 89 barn, och Domstolsverkets statistik visar 114 avgjorda mål mellan januari och maj 2025. Ärendena är ofta komplexa och svårutredda, med korta tidsramar, motstånd från vårdnadshavare, parallella processer och varierande bedömningar mellan kommuner och domstolar.²⁸⁴

Skärpt lagstiftning behöver åtföljas av andra åtgärder

Den låga uppklaringsgraden beror på flera faktorer. Brotten är ofta svårutredda, och risker, kontroll, beroende och lojalitet gör att målsägande och vittnen sällan anmäler eller vittnar.²⁸⁵ Ofta krävs också att den utsatta bryter med hela sitt sociala sammanhang, med stora stödbehov som samhället inte alltid kan möta.²⁸⁶ Få domar innebär att rättstillämpningen utvecklas långsamt, med brist på vägledande avgöranden och varierande bedömningar i domstol.²⁸⁷

Polismyndighetens tillsyn indikerar dessutom att genomslaget påverkas av styrning och tillämpning. Hedersrelaterade brott framgår inte tydligt i Polismyndighetens strategiska verksamhetsplan 2025–2027 för arbetet med särskilt utsatta brottsoffer, trots regeringens prioritering. Tillsynen pekar också på att förmågan att identifiera, bedöma och utreda brotten varierar inom Polismyndigheten.²⁸⁸

Även förutsättningarna för informationsutbyte påverkar arbetet. Lagstiftningen ger i flera avseenden redan utrymme för informationsdelning och samverkan i hedersrelaterade ärenden. Offentlighets- och sekretesslagen ger socialtjänst och hälso- och sjukvård möjlighet att lämna uppgifter till Polismyndigheten för att förebygga allvarligare vålds-, frids- eller sexualbrott mot närstående, exempelvis vid risk för tvångsäktenskap eller bortförande (10 kap. 18 c §). Sedan 1 december 2025 finns också en generell sekretessbrytande bestämmelse som ytterligare utökar möjligheterna till uppgiftslämnande i brottsförebyggande och brottsutredande syfte (10 kap. 15 a §).²⁸⁹

De begränsade resultaten, genom få anmälningar, låg uppklaringsgrad och få lagföringsbeslut, tyder främst på tillämpnings- och genomförandeutmaningar snarare än bristande lagstöd. Tillsynen visar att styrning, kunskap och arbetssätt varierar inom rättsväsendet, vilket påverkar lagstiftningens genomslag.²⁹⁰ Mot bakgrund av resultaten bedömer Jämställdhetsmyndigheten att det fortsatta utvecklingsarbetet främst bör inriktas på att implementera gällande regelverk, stärka kompetensen i hela rättsväsendet samt hos berörda aktörer och säkerställa fungerande samverkansrutiner. Samtidigt kan ytterligare rättsliga åtgärder på sikt behövas, men först bör befintliga verktyg tas tillvara och följas upp i praktiken.

²⁸⁴ Jämställdhetsmyndigheten 2025r

²⁸⁵ Åklagarmyndigheten 2025b

²⁸⁶ Brottsförebyggande rådet (Brå) 2021

²⁸⁷ Länsstyrelsen Östergötland 2026

²⁸⁸ Polismyndigheten 2025

²⁸⁹ SFS 2009:400

²⁹⁰ Polismyndigheten 2025

Foto: Mostphotos.

SLUTSATSER OCH DISKUSSION

I detta kapitel presenterar och diskuterar vi våra samlade slutsatser. Kapitlet inleds med slutsatser från vår analys av styrningen mot de jämställdhetspolitiska målen med fokus på 2025. Därefter presenterar vi delmålsövergripande slutsatser om resultat av åtgärder. Utifrån dessa underlag beskriver vi slutligen hur styrningen kan utvecklas för att få ett större genomslag för jämställdhetspolitiken.

Hur effektiv är regeringens styrning mot de jämställdhetspolitiska målen under 2025?

- Mäns våld mot kvinnor är fortsatt ett prioriterat delmål. Den syns både i anslaget för särskilda jämställdhetsåtgärder och i myndigheternas regleringsbrev. Det nya delmålet om hedersrelaterat våld och förtryck markerar en politisk prioritering och ambition. Delmålet om jämställd hälsa är också fortsatt prioriterat.
- Jämställdhetsperspektivets genomslag har stärkts inom vissa områden, exempelvis genom den nya socialtjänstlagen. Samtidigt är jämställdhetspolitiken fragmentiserad genom att jämställdhetsperspektivet får genomslag inom vissa politikområden men saknas inom andra.
- Alla delmål får inte genomslag i den statliga styrningen, det är särskilt tydligt för det obetalda hem- och omsorgsarbetet. Obalansen mellan delmålen påverkar genomslaget för det övergripande målet och den samlade jämställdhetspolitiken.
- Vi ser flera tecken på försvagad styrning. Det gäller också i de övergripande strukturerna, bland annat genom slopade krav på jämställdhetsanalyser i utredningar.

Tydliga prioriteringar men obalansen mellan delmålen riskerar att påverka det samlade genomslaget

Att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor är fortsatt prioriterat i regeringens styrning. Den syns både i anslaget för särskilda jämställdhetsåtgärder och i myndigheternas regleringsbrev. Införandet av ett nytt delmål om hedersrelaterat våld och förtryck markerar en politisk prioritering och ambition att stärka styrning, uppföljning och ansvar inom området. Delmålet om jämställd hälsa är också fortsatt prioriterat, främst genom satsningar inom utgiftsområde 9. Delmålet om ekonomisk jämställdhet beskrivs ibland som politiskt prioriterat och regeringen genomför åtgärder bland annat kopplat till kvinnors företagande och utrikes födda kvinnors etablering. Jämställdhetsmyndigheten bedömer dock att resultaten begränsas av att jämställdhetsperspektivet inte får ett tydligt genomslag i näringspolitiken och arbetsmarknadspolitikerna.

Myndigheter tenderar av naturliga skäl att rikta arbetet med jämställdhetsintegrering mot det delmål som ligger verksamheten närmast. Flest åtgärder har riktats mot delmålen om ekonomisk jämställdhet, jämställd hälsa samt mäns våld mot kvinnor ska upphöra, inklusive hedersrelaterat våld och förtryck.²⁹¹

Sammantaget är bristen på åtgärder särskilt tydlig inom delmålet om det obetalda hem- och omsorgsarbetet. Där ser vi minst mängd särskilda åtgärder, JiM-arbete och projekt inom statsbidrag för jämställdhetsprojekt. Obalansen minskar genomslaget för den samlade jämställdhetspolitiken eftersom delmålen är tätt sammankopplade. Kopplingen är till exempel stark mellan det betalda arbetet på arbetsmarknaden, det obetalda arbetet i hemmet och jämställd hälsa. Därför skulle åtgärder inom delmålet om det obetalda hem- och omsorgsarbetet också gynna andra delmål.

Det finns luckor i statens styrning

Jämställdhetsperspektivet är tydligare i statens styrning inom vissa politikområden, till exempel inom områden under Socialdepartementet, men mer frånvarande inom andra. Vi har bland annat pekat på brister inom näringspolitiken och bostadspolitikerna. Till exempel genom att regeringen har tappat bort jämställdhetsperspektivet och prioriteringen av kvinnors företagande när de initierat en översyn av det statliga företagsfrämjandet.

Jämställdhetsintegrering är fortsatt regeringens främsta strategi för att nå de jämställdhetspolitiska målen. Arbetet med jämställdhetsintegrering i myndigheter (JiM) har bidragit till att stärka arbetet inom flera centrala områden. Samtidigt omfattas fortfarande inte alla områden och aktörer som har stor betydelse för målen.²⁹² Det skapar luckor i genomförandet och minskar den samlade effekten av statens arbete. Jämställdhetsperspektivet behöver därför integreras bredare i den politiska styrningen och omfatta fler verksamheter och fler politikområden.

Flera tecken på försvagad styrning

Jämställdhetsperspektivets genomslag har stärkts inom vissa områden, exempelvis genom den nya socialtjänstlagen. Samtidigt syns tydliga försvagningar inom andra områden. Det gäller till exempel det slopade kravet på jämställdhetsana-

²⁹¹ Jämställdhetsmyndigheten 2026c

²⁹² Jämställdhetsmyndigheten 2026c

lyser i konsekvensutredningar som riskerar leda till att analyserna uteblir och att jämställdhetsperspektivet får begränsat genomslag i andra politikområden. Samtidigt har SCB:s kvantitativa uppföljning blivit mindre innehållsrik vilket försvårar uppföljning av arbetet. Jämställdhetsmyndigheten menar att kravet på jämställdhetsanalyser i konsekvensutredningar bör återinföras och analyserna stärkas. Det är viktigt för att säkerställa jämställdhetsintegrering av lagstiftningsprocessen som är en förutsättning för ett informerat beslutsfattande. Ytterligare exempel på försvagad styrning är den nya lagen om public service, där det inte längre finns ett uttryckligt krav på att programverksamheten ska bedrivas med ett jämställdhets- och mångfaldsperspektiv. Det bedöms bland annat påverka uppföljning negativt. Jämställdhetsmyndigheten menar också att förändringar inom läroplanerna och lärarutbildningens examensmål riskerar att försvaga skolans jämställdhetsarbete, och påverka måluppfyllelse inom flera delmål negativt.

Vi har också under flera år sett ett minskat genomslag av jämställdhet i myndighetsstyrningen. Flera myndigheter har uppfattat styrningen som otydlig. Uppdragen inom JiM och JiHU är slutrapporterade och ännu finns inga nya uppdrag på plats. Statskontoret har tidigare konstaterat att regeringens styrning av tvärssektoriella frågor, som jämställdhetspolitiken, får större genomslag när den politiska ledningen tydligt visar att en fråga är prioriterad.²⁹³ I en tid då jämställdhet alltmer ifrågasätts internationellt är en tydlig prioritering av frågan särskilt viktigt.

Vilka resultat kan vi se av regeringens, myndigheters, och i förekommande fall andra aktörers, åtgärder för att nå de jämställdhetspolitiska målen?

- När jämställdhet prioriteras ger det resultat.
- Vi ser exempel på positiva resultat inom flera olika styrformer inom jämställdhetspolitiken, främst i form av ökad aktivitet, stärkt samverkan, kunskapsproduktion eller stärkta strukturer.
- Mest potential finns när olika styrformer samverkar för att nå ett mål.

Tydlig styrning med konkret mål- och problemformulering, uppdrag och resurser ger resultat. Detta gäller exempelvis delmålet om att mäns våld mot kvinnor ska upphöra, där den nationella strategin och myndighetsuppdrag har stärkt prioriteringen av frågan och bidragit till ett mer aktivt myndighetsarbete. Skärpt lagstiftning, spridning av kunskaps- och metodstöd samt utbyggd samverkan i relation till hedersrelaterat våld och förtryck har förbättrat möjligheterna att förebygga, upptäcka och ge stöd. Även satsningar på kvinnors hälsa och förlossningsvård har gett positiva resultat, bland annat genom ökad nöjdhet inom mödrahälsovården. Återkommande satsningar på att fler kvinnor ska välja STEM-utbildningar verkar också ha bidragit till en mer jämn könsfördelning. I de senare fallen kan vi peka på resultat i form av förändring för medborgarna, även om vi inte kan belägga ett orsakssamband. Men i de flesta fall ser vi främst resultat i form av ökad aktivitet, stärkt samverkan, kunskapsproduktion eller stärkta strukturer. Det är inte alltid

²⁹³ Statskontoret 2022

tydligt hur åtgärderna ska bidra till den övergripande måluppfyllelsen. Det gäller till exempel de många uppföljningar och kunskapsunderlag inom delmålet om ekonomisk jämställdhet där kunskapen i högre grad behöver leda till åtgärder för att ge effekt.

Trots politisk prioritering finns också en bristande långsiktighet inom delmål 5, 6 och 7 som påverkar resultaten och leder till brister i politikens genomslag. För att regionerna ska kunna fortsätta att utveckla mödravården i linje med satsningar på kvinnors hälsa behövs långsiktig finansiering. Jämställdhetsmyndigheten har också pekat på att många tillfälliga regeringsuppdrag inom delmål 6 kan försvåra ett långsiktigt hållbart arbete.²⁹⁴

Vi ser exempel på positiva resultat inom flera olika styrformer inom jämställdhetspolitiken. Jämställdhetsintegrering i myndigheter, universitet och högskolor ger resultat bland annat genom mer jämställd och likvärdig service och handläggning. Statsbidragen som Jämställdhetsmyndigheten fördelar bidrar till att främja jämställdhet genom att bidragsmottagarna utvecklar nya färdigheter, metoder och kunskaper. Vi bedömer dock att mest potential finns när olika styrformer samverkar för att nå ett mål. Flera av de myndigheter som samtidigt haft uppdrag att jämställdhetsintegrera sin verksamhet och särskilda uppdrag om jämställdhet beskriver att det bidragit till att avgränsa och koncentrera arbetet till vissa områden. De riktade uppdragen har i flera fall gjort det möjligt för myndigheterna att arbeta med specifika ojämställdhetsproblem och skapat bättre förutsättningar för samverkan kring dessa bland annat genom att ge en tydligare inriktning, klargöra vilka aktörer som förväntas medverka och i vissa fall tillföra resurser samt krav på återrapportering.²⁹⁵ Inom delmål 6 och 7 har nationell strategi, handlingsplaner, myndighetsuppdrag och statsbidrag tillsammans bidragit till ökad prioritering.

Hur kan styrningen utvecklas för ett större genomslag för jämställdhetspolitiken?

- Det behövs en sammanhållen jämställdhetspolitik med en kombination av olika åtgärder och angreppssätt. Det kräver fortsatt jämställdhetsintegrering i myndigheter, särskilda åtgärder men också att jämställdhet får ett större genomslag i statens budget och övriga politikområdets målsättningar.
- Regeringens styrning behöver i större utsträckning se till delmålens odelbarhet och angripa delmålsövergripande problem.
- Arbetet med jämställdhetsbudgetering behöver utvecklas och gå från att vara ett informationsinstrument till ett styrningsverktyg.

Det krävs en sammanhållen jämställdhetspolitik

För att stärka genomslaget för jämställdhetspolitiken, bidra till resultat och ökad måluppfyllelse behövs en sammanhållen, långsiktig och tydlig styrning. Jämställd-

²⁹⁴ Jämställdhetsmyndigheten 2025d; se även Statskontoret 2022

²⁹⁵ Jämställdhetsmyndigheten 2026c

Foto: Mostphotos.

hetsmyndigheten bedömer att regeringens styrning kan bli mer träffsäker och effektiv om den i större utsträckning angriper delmålsövergripande problem som har stor betydelse för måluppfyllelsen. Regeringens styrning mot de jämställdhetspolitiska målen kan beskrivas som uppdelad i två spår. Inom delmål 1–4 framstår styrningen som svag och ojämn och Jämställdhetsmyndigheten bedömer att ytterligare åtgärder krävs för att stärka resultaten och måluppfyllelsen. För de politiskt prioriterade delmålen 5–7 genomförs fler åtgärder, vilket bidrar till resultat. Samtidigt präglas styrningen av ett stort antal kortsiktiga regeringsuppdrag. För att öka måluppfyllelsen bedömer Jämställdhetsmyndigheten att styrningen behöver bli mer långsiktig för att skapa bättre förutsättningar för myndigheters, regioners och andra aktörers arbete.

Komplexa ojämställdhetsproblem kräver också en kombination av olika styrmedel och åtgärder. Förutom jämställdhetsintegrering i myndigheter och särskilda åtgärder krävs ett starkare genomslag för jämställdhet i statens budget och i andra politikområdets mål och styrning. Det finns många exempel på områden där myndighetsstyrningen inte räcker för att uppnå jämställdhet. Till exempel påverkas fördelningen av både forskningsmedel och företagsstöd av att det inom innovations- och näringspolitiken finns en tonvikt på mansdominerade områden.

Regeringen har aviserat en ny strategi som ska ersätta den nuvarande strategin mot mäns våld mot kvinnor, samt en handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck. Under våren lämnar även 2024 års jämställdhetsutredning om ökad effektivitet, långsiktighet och förbättrad strategisk styrning inom delmål 1-5 sitt slutbetänkande. Jämställdhetsmyndigheten ser fram emot att ta del av utredningens förslag. Det är positivt att regeringen tar ett samlat grepp om styrningen genom utredningarna. Samtidigt är det viktigt att styrningen blir sammanhållen mellan

samtliga delmål, så att genomförande och uppföljning inte delas upp i helt separata spår mellan delmål 1-5 respektive 6-7.

Jämställdhetsproblemen behöver konkretiseras

Delmålen och ojämställdhetsproblemen behöver konkretiseras. Statskontoret har tidigare konstaterat att när regeringens styrning i tvärspektoriella frågor inte har en tydlig inriktning påverkar det myndigheternas förmåga att nå resultat. Jämställdhetsmyndigheten menar att regeringen tydligare bör ange vilka problem som ska prioriteras, vilka resultat som förväntas och vilka myndigheter eller aktörer som främst ska bidra i arbetet. Detta skulle kunna ske genom strategier och handlingsplaner för samtliga delmål. Det behöver också bli tydligare hur de resultat vi ser i termer av ökad aktivitet, stärkt samverkan, kunskapsproduktion och stärkta strukturer ska bidra till ökad måluppfyllelse.

Många ojämställdhetsproblem ligger utanför enskilda myndigheters rådighet och berör flera delmål. Regeringen bör skapa strukturer för samverkan mellan myndigheter i frågor där gemensamma insatser krävs. För att samverkan ska bidra till resultat behöver den vila på tydlig styrning, klargjorda roller och tillräckliga resurser hos de aktörer som berörs.²⁹⁶ Arbetet bör också utgå från sektorsvisa jämställdhetsanalyser som kan bidra till en gemensam problembild och prioriteringar.

Kommuner och regioner behöver stöd i implementering

Den nya socialtjänstlagen är ett positivt exempel på hur jämställdhetsintegrering får genomslag i lagstiftningsprocessen. Eftersom lagen berör flera delar av jämställdhetspolitiken kan en mer jämställd socialtjänst få stor betydelse för utvecklingen mot de jämställdhetspolitiska målen. Samtidigt pekar kommuner på utmaningar i genomförandet, bland annat brist på statistik. Kommuner och andra aktörer behöver därför stöd i implementeringen av ett jämställdhetsperspektiv. Det gäller inom flera områden. I den fördjupade uppföljningen av arbetet med att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor konstaterar vi att kunskapskedjan behöver stärkas från nationell nivå till lokal praktik genom myndighetsgemensamma kunskaps- och metodstöd.²⁹⁷ Det är också viktigt att jämställdhetsperspektivet integreras i relevanta professionsutbildningar för de som ansvarar för genomförande och implementering.

Utveckla arbetet med jämställdhetsbudgetering

De särskilda jämställdhetspolitiska utgifterna är mycket små i relation till statsbudgeten. Det är därför viktigt att jämställdhetsperspektivet integreras i budgetprocessen som helhet. Budgetbilagan Ekonomisk jämställdhet utgör ett viktigt verktyg i arbetet med jämställdhetsbudgetering. Det finns dock en risk att beräkningarna i bilagan förbiser flera viktiga faktorer som påverkar hur budgeten gagnar kvinnors och mäns ekonomi. Det gäller till exempel när effekter fördelas inom hushåll som i beräkningarna av förändringar av drivmedelsskatten.

Jämställdhetsbudgetering bör användas som ett styrningsverktyg

Det saknas tydliga strukturer för att säkerställa att analysen i budgetbilagan faktiskt

²⁹⁶ Statskontoret 2022; Jämställdhetsmyndigheten 2026c

²⁹⁷ Jämställdhetsmyndigheten 2025d

påverkar resursfördelningen. OECD lyfter i Best Practices for Gender Budgeting vikten av att följa upp effekterna av jämställdhetsbudgetering och synliggöra hur analyser leder till förändringar i politiken. Ett exempel är Kanadas regering som redovisar vilka åtgärder som vidtagits för att minska de negativa effekter på jämställdheten som har identifierats i analyserna.²⁹⁸ Den svenska modellen för jämställdhetsbudgetering används i huvudsak som ett informationsverktyg, snarare än ett styrinstrument.²⁹⁹ Jämställdhetsmyndigheten menar att budgetbilagan behöver få en tydligare roll som styrmedel för att jämställdhetsbudgetering ska bidra till måluppfyllelse för de jämställdhetspolitiska målen.

Metoder särskilt anpassade till jämställdhetsanalyser

Jämställdhetsmyndigheten bedömer att regeringens arbete med jämställdhetsbudgetering kan bli mer verkningsfullt om:

- Metoderna som används är särskilt anpassade till jämställdhetsanalyser. Det kräver till exempel hänsyn till könsuppdelade konsumtionsmönster även inom hushåll, samt en översyn av uppdelningen i individuella och kollektiva varor.
- Redovisningen innehåller en bedömning av hur reformer och budgeten påverkar de jämställdhetspolitiska målen. Det skulle ge bilagan en tydligare funktion som styrmedel samt underlätta uppföljning ur ett jämställdhetsperspektiv.
- En tydligare motivering till urvalet av analyserade reformer presenteras med ambitionen att så stor del av budgeten som möjligt ska analyseras.
- Beräkningar redovisas uppdelat på respektive reform för att möjliggöra en enskild bedömning samt underlätta uppföljning av reformen.
- Beräkningar redovisas i absoluta tal för att möjliggöra en bedömning om hur inkomstgapet faktiskt påverkas med hänsyn till kvinnors lägre inkomster.

Jämställdhetsmyndigheten menar att den långsiktiga ambitionen bör vara att belysa hela statsbudgetens effekter på jämställdheten. Ett verktyg för det kan vara utgiftsöversyn, det vill säga en systematisk genomlysning av statliga utgifter. Exempelvis har Irland använt utgiftsöversyner för att analysera hur sociala stödformer påverkar kvinnor och män olika, medan Nederländerna har utvärderat hur skatteutgifter gynnar olika inkomstgrupper.³⁰⁰

²⁹⁸ OECD 2023

²⁹⁹ Boschini 2025a

³⁰⁰ Boschini 2025a

REFERENSER

- Allbright. (2025). Förebilder med sprickor - Jämställdheten i danskt, norskt och svenskt näringsliv, Allbrights Skandinavienrapport november 2025.
- Arbetsmarknadsdepartementet. (2024a). Fri och trygg utan våld och förtryck. Åtgärdsprogram för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel 2024–2026 (A2024/00869).
- Arbetsmarknadsdepartementet. (2024b). Uppdrag att sammanställa och sprida information om ekonomiska aspekter av våld i nära relationer. A2024/00777.
- Arbetsmarknadsdepartementet. (2024c). Uppdrag till Jämställdhetsmyndigheten att förbereda inordnandet av vissa uppgifter enligt förordningen om nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck Diarienummer: A2024/01396.
- Arbetsmarknadsdepartementet. (2025). Jämställdhetsintegrering i Regeringskansliet 2025–2029 (A2025/00105).
- Arbetsmiljöverket. (2026). Resultatrapport JiM 2022–2025.
- Aytaç-DiCarlo, F. K., Schoppe-Sullivan, S. J., & Wells, M. B. (2025). Nurses' interactions shape coparenting relationships during early parenthood: a longitudinal study of fathers with infants in Sweden. *BMC Nursing*, 24(1), 1234. <https://doi.org/10.1186/s12912-025-03508-9>
- Björkenfeldt, O. (2024). Online Harassment Against Journalists - A Socio-Legal and Working-Life Study of the Challenges and Impacts in Swedish Journalism.
- Boschini, A. (2025a). Kön och ekonomisk politik – ett nationalekonomiskt perspektiv, Del 2 i Finans- och penningpolitikens påverkan på jämställdheten.
- Boschini, A. 2025b. Ekonomisk jämställdhet, Forskarrapport till 2024:06 2024 års jämställdhetsutredning.
- Boverket. (2025). Bostadsmarknadsenkäten 2025.
- Boverket & SCB. (2024). Fördjupad analys om utanförskap, slutrapport regeringsuppdrag (2024:2).
- Brottsförebyggande rådet (Brå). (2021). Remissyttrande över Ett särskilt hedersbrott (SOU 2020:57).
- Brottsförebyggande rådet (Brå). (2025a). Konstaterade fall av dödligt våld.
- Brottsförebyggande rådet (Brå). (2025b). Nationella trygghetsundersökningen.
- Brottsförebyggande rådet (Brå). (2025c). Statistiken över anmälda brott.
- Brottsförebyggande rådet (Brå). (2025d). Statistiken över personer lagförda för brott.
- Brottsförebyggande rådet (Brå). (2026). Preliminär statistik från Brottsförebyggande rådets enkät till brottsförebyggande samordnare i kommuner och stadsdelar 2024 och 2025.
- Cancerfonden. (2025). Halvering av insjuknande i livmoderhalscancer. <https://www.cancerfonden.se/nyhet/halvering-av-insjuknade-i-livmoderhalscancer>
- Cesarini, D., Lindqvist, E., Notowidigdo, M. J., & Östling, R. (2017). The Effect of Wealth on Individual and Household Labor Supply: Evidence from Swedish Lotteries. *American Economic Review*, 107(12), 3917–3946. <https://doi.org/10.1257/aer.20151589>
- Chiappori, P.-A., & Meghir, C. (2014). Intra-household Welfare (Nr w20189; s. w20189). National Bureau of Economic Research. <https://doi.org/10.3386/w20189>

- Diskrimineringsombudsmannen (DO). (2025). Förekomst av diskriminering 2025 (2025:3).
- Ds 2022:22. (2022). Bättre konsekvensutredningar (Ds 2022:22).
- Ekholm, E., Hedman-Lagerlöf, M., & Flink, I. (2026). Samförekomst av psykiatriska tillstånd och gynekologisk smärta- En kunskapsöversikt.
- Ekselius, L., Skoog Svanberg, A., & Sydsjö, G. (2025). Kvinnors psykiska hälsa, Ett tvärvetenskapligt perspektiv. Natur och kultur.
- Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet, (2011).
- Fernquist, J., Kaati, L., Pelzer, B., Lindberg, S., Akrami, N., Cohen, K., & Pollack Sarnecki, H. (2020). Det digitala hatets karaktär En studie av hat mot kvinnor och män i utsatta yrkesgrupper (FOI MEMO 7429).
- Finansdepartementet. (2024). Förslag om ytterligare sänkt skatt på arbetsinkomster och pension (Fi2024/01005).
- Finanspolitiska rådet. (2025). Svensk finanspolitik Finanspolitiska rådets rapport 2025.
- Folkhälsomyndigheten. (2025a). Folkhälsan i Sverige Årsrapport 2025.
- Folkhälsomyndigheten. (2025b). Ungas hälsa, relationer och sexliv - Resultat från UngKAB23 (Artikelnummer: 24036).
- Folkhälsomyndigheten. (2025c). Ungas hälsa, relationer och sexliv – Resultat från UngKAB23. En enkätstudie om ungas sexuella och reproduktiva rättigheter och hälsa.
- Forte. (2025). Kvinnors hälsa och sjukdomar. <https://forte.se/var-verksamhet/uppdrag-och-satsningar/kvinnors-halsa-och-sjukdomar>
- Friends. (2025). Friendsrapporten 2025 Trygghet, tillit och tillhörighet.
- Förordning (2024:183) om konsekvensutredningar, SFS 2024:183 (2024).
- Försäkringskassan. (2025). Barnhushållens ekonomi Uppföljning av resultatindikatorer för den ekonomiska familjepolitiken 2025.
- Försäkringskassan. (2026a). Försäkringskassans årsredovisning 2025.
- Försäkringskassan. (2026b). Uppföljning av överlåtelse av föräldrapenning Andra delredovisningen.
- Gelber, A. M. (2014). Taxation and the earnings of husbands and wives: evidence from Sweden. *Review of Economics and Statistics*, 96(2), 287–305.
- Gordon B. Dahl, Nicholas Bloom, & Dan-Olof Rooth. (2025). Distansarbete och sysselsättning bland personer med funktionsnedsättning (SNS Analys 115).
- Graviditetsregistret. (2025). Graviditetsregistrets Årsrapport 2024.
- Grönqvist, E., Okuvama, Y., Hensvik, L. och Thoresson, A. (2025). Kvinnors karriärer och fördelning av hushållssysslor. IFAU.
- Socialstyrelsen. (2026). Heva stärker socialtjänstens arbete för barn som utsätts för hedersrelaterat våld. Socialstyrelsen. <https://www.socialstyrelsen.se/aktuellt/heva-starker-socialtjans-ten-arbete-for-barn-som-utsatts-for-hedersrelaterat-vald/> Hämtat 2026-03-27.
- Holm, L., Ekström, M. P., Hach, S., & Lund, T. B. (2015). Who is Cooking Dinner?: Changes in the Gendering of Cooking from 1997 To 2012 in Four Nordic Countries. *Food, Culture & Society*, 18(4), 589–610. <https://doi.org/10.1080/15528014.2015.1088191>
- Inspektionen för socialförsäkringen (ISF). (2025a). Konsekvenser av lagändringarna inom assistansersättningen (Rapport 2025:1).

Inspektionen för socialförsäkringen (ISF). (2025b). Omvårdnadsbidraget 5 år senare. En granskning av reformens konsekvenser och utvecklingen över tid.

Justitiedepartementet. (2023). Åtgärder för tryggare bostadsområden Prop. 2023/24:112.

Justitiedepartementet. (2024a). Kontaktförbud – ett utökat skydd för utsatta personer Prop. 2024/25:123.

Justitiedepartementet. (2024b). Skärpt syn på sexuella kränkningar, bedrägerier mot äldre och brott med kön som hatbrottsmotiv Prop. 2024/25:124.

Justitiedepartementet. (2024c). Stärkt skydd för den som vill separera – nya regler om bodelning och betänketid. Dir. 2024:107.

Jämställdhetsmyndigheten. (2021). Ett sekel av rösträtt och valbarhet: En uppföljning av det jämställdhetspolitiska delmålet en jämn fördelning av makt och inflytande.

Jämställdhetsmyndigheten. (2022a). Ekonomisk jämställdhet: En uppföljning av senare års utveckling av det jämställdhetspolitiska delmålet.

Jämställdhetsmyndigheten. (2022b). Val efter eget kön - En kunskapssammanställning om könsskillnader i utbildningsval (2022:4).

Jämställdhetsmyndigheten. (2023a). Analys av den könssegregerade arbetsmarknaden - Förutsättningar för en bredare rekryteringsbas till välfärden (Underlagsrapport 2023:8).

Jämställdhetsmyndigheten. (2023b). Att leva med skyddade personuppgifter - behovet av samhällets långsiktiga stöd.

Jämställdhetsmyndigheten. (2023c). Forskningsöversikt om politikens digitalisering ur ett jämställdhetsperspektiv (Underlagsrapport 2023:4).

Jämställdhetsmyndigheten. (2023d). Jämställdhet i lokalt engagemang och politik - Delredovisning av uppdrag att genomföra en fördjupad studie om delaktighet och deltagande i den lokala demokratin (2023:13).

Jämställdhetsmyndigheten. (2023e). Livspusslet som inte går ihop- En uppföljning av det jämställdhetspolitiska delmålet om en jämn fördelning av det obetalda hem- och omsorgsarbete.

Jämställdhetsmyndigheten. (2023f). Ogiltig frånvaro för jämställdheten (2023:16).

Jämställdhetsmyndigheten. (2023g). Så ska fler välja jobb i välfärden – förslag för att motverka könsbundna studie- och yrkesval (2023:11).

Jämställdhetsmyndigheten. (2024a). Jämställdhetsarbetet tappar styrfart - Resultatrapporten 2024.

Jämställdhetsmyndigheten. (2024b). Jämställdhetsmyndighetens remissvar på betänkandet Ansvar och oberoende – public service i oroliga tider (SOU 2024:34).

Jämställdhetsmyndigheten. (2024c). Regionala företagsstöd och kvinnors företagande (Underlagsrapport 2024:).

Jämställdhetsmyndigheten. (2024d). Statsbidrag för visst våldsförebyggande arbete. Sammanfattande redogörelse av beviljade projekt- och verksamhetsbidrag för bidragsår 2023–2024.

Jämställdhetsmyndigheten. (2025a). Ett inneboende jämställdhetsproblem (2025:17).

Jämställdhetsmyndigheten. (2025b). Ett liv präglad av våld. Slutredovisning av uppdrag att kartlägga och analysera förekomsten av barnåktenskap, tvångsåktenskap och månggifte i Sverige samt andra närliggande frågor.

Jämställdhetsmyndigheten. (2025c). Fler sätt att främja kvinnors företagande - Kartläggning av åtgärder från andra länder för att främja kvinnors företagande (2025:20).

- Jämställdhetsmyndigheten. (2025d). Fördjupad uppföljning av arbetet med att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor, strategiperioden 2017 - 2025 (2025:21).
- Jämställdhetsmyndigheten. (2025e). Jämställdhetsmyndighetens remissvar på promemorian Administrativa sanktioner i socialförsäkringen, DS 2025:8.
- Jämställdhetsmyndigheten. (2025f). Jämställdhetsmyndighetens remissvar på betänkandet Ansvaret för hälso- och sjukvården, SOU 2025:62.
- Jämställdhetsmyndigheten. (2025g). Jämställdhetsmyndighetens remissvar på betänkandet av 2024 års utredning om den militära personalförsörjningen, SOU 2025:86.
- Jämställdhetsmyndigheten. (2025h). Jämställdhetsmyndighetens remissvar på betänkandet Förbättrat stöd i skolan, SOU 2025:44.
- Jämställdhetsmyndigheten. (2025i). Jämställdhetsmyndighetens remissvar på betänkandet Kunskap för alla – nya läroplaner med fokus på undervisning och lärande, SOU 2025:19.
- Jämställdhetsmyndigheten. (2025j). Jämställdhetsmyndighetens remissvar på betänkandet Stärkta drivkrafter och möjligheter för biståndsmottagare, SOU 2025:15.
- Jämställdhetsmyndigheten. (2025k). Jämställdhetsmyndighetens remissvar på betänkandet Verktyg för en mer likvärdig resursfördelning till skolan, SOU 2025:72.
- Jämställdhetsmyndigheten. (2025l). Jämställdhetsmyndighetens svar på remiss av SOU 2025:61 Sveriges internationella adoptionsverksamhet.
- Jämställdhetsmyndigheten. (2025m). Kommunenkät om mäns våld mot kvinnor 2025.
- Jämställdhetsmyndigheten. (2025n). Resultatrapporten 2025 - Jämställdhet som strategi för att hantera och förebygga vår tids samhällsutmaningar (2025:15).
- Jämställdhetsmyndigheten. (2025o). Statsbidrag för kvinnors och flickors organisering Redogörelse av organisations-, etablerings och verksamhetsbidrag för bidragsår 2023.
- Jämställdhetsmyndigheten. (2025p). Statsbidrag för visst våldsförebyggande arbete Sammanfattande redogörelse av beviljade projekt- och verksamhetsbidrag för bidragsår 2023–2024.
- Jämställdhetsmyndigheten. (2025q). Statsbidrag till jämställdhetsprojekt 2025 Redogörelse av verksamheten under 2024 enligt förordning 2006:390.
- Jämställdhetsmyndigheten. (2025r). Underlagsrapport 2025:3. Hedersförtryck samt annat våld och förtryck under utlandsvistelse – Slutredovisning av fortsättningsstudie.
- Jämställdhetsmyndigheten. (2026a). Nedslag och uppslag lovande praktiker för minskad könssegregering i ett internationellt perspektiv (2026:6).
- Jämställdhetsmyndigheten. (2026b). Jämställdhetsundersökningen 2025 - Om befolkningens attityder till jämställdhet (2026:2).
- Jämställdhetsmyndigheten. (2026c). Tydlig riktning och långsiktighet för större genomslag - Jämställdhetsmyndighetens slutredovisning av jämställdhetsintegrering i myndigheter (JiM) och jämställdhetsintegrering i högskolor och universitet (JiHU) (2026:4).
- Jämställdhetsmyndigheten. (2026d). Årsredovisning 2025.
- Karagiannaki, E., & Burchardt, T. (2020). Intra-household inequality and adult material deprivation in Europe (Monograph No. CASE 218). Centre for Analysis of Social Exclusion.
- Kirvalidze, M., Hanson, E., Magnusson, L., Dahlberg, L., Wimo, A., Morin, L., & Calderón-Larrañaga, A. (2025). The intensity of informal caregiving and its implications for older caregivers: a national survey in Sweden. *Scandinavian Journal of Public Health*, 14034948251335113. <https://doi.org/10.1177/14034948251335113>
- Landsbyggs- och infrastrukturdepartementet. (2024). Åtgärder för en bättre bostadsförsörjning Prop. 2024/25:42.

- Länsstyrelsen Östergötland. (2025a). Hur utbredd är könsstämpning i Sverige? En skattning baserad på registerdata från 2004–2023.
- Länsstyrelsen Östergötland. (2025b). Omvärldsanalys. Trender, analyser och bedömningar gällande utvecklingen på området hedersrelaterat våld och förtryck.
- Länsstyrelsen Östergötland. (2025c). Vad vet vi om omfattningen av hedersrelaterat våld och förtryck? Tidigare studier, kunskapsluckor och metodologiska medskick.
- Länsstyrelsen Östergötland. (2026). Årlig redovisning av verksamheten 2025 Nationellt centrum mot hedersrelaterat våld och förtryck.
- Läroplan för förskolan (Tredje upplagan). (2025). Skolverket.
- Läroplan (Lgr22). 2025. Läroplan för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet.
- Lönelotsarna. (2026). Strukturella löneskillnader, Stäng lönegapet och säkra välfärden - En treparts lösning för jämställda löner.
- Make Equal. (2024). Den hybrida arbetsplatsen.
- Medieinstitutet Fojo. 2025a). Räkna med kvinnor Global Media Monitoring Project 2025 Nationell rapport Sverige.
- Medieinstitutet Fojo. (2025b). Slutrapport 2024 Hat och hot mot journalister Linneuniversitetets insatser för att stärka och stötta journalister utsatta för hat och hot under arbete i Sverige. Linnéuniversitetet.
- Mediemyndigheten. (2025). Journalisters säkerhet – En kunskapsöversikt.
- Medlingsinstitutet. (2025). Inkomstskillnader mellan kvinnor och män 2024.
- Medlingsinstitutet. (2026). Lönesättning och relativlöner ur ett jämställdhetsperspektiv Ett regeringsuppdrag.
- Mood, C. (2025). Equalization through Deterioration: The Shrinking Gender Gap in Swedish School Grades. *Sociological Science*, 12, 670–684. <https://doi.org/10.15195/v12.a27>
- Mynak. (2025a). Distansarbetets påverkan på jämställdhet på arbetsmarknaden – En analys av sambandet mellan distansarbete och arbetstid (2025:2).
- Mynak. (2025b). Distansarbetets påverkan på jämställdhet på arbetsmarknaden– en litteraturoversikt. (Kunskapssammanställning 2025:3).
- Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd. (2022). Uppdrag att stödja genomförandet av och följa upp den nationella strategin för ett stärkt föräldraskapsstöd - Slutredovisning april 2022.
- Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd (MFoF). (2026). Årsredovisning 2025.
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF). 2025a. Delredovisning av uppdrag att ta fram och sprida kunskapsunderlag om hedersrelaterat våld och förtryck samt våldsförebyggande arbete inom ungas fritid.
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF). (2025b). Så tycker unga 2025. Demokrati och viktiga samhällsfrågor. Attityd och värderingsstudie.
- Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF). (2025c). Så tycker unga 2025: Hälsa, fritid och framtid.
- Myndigheten för vård och omsorgsanalys. (2023). Över tiden? En uppföljning av satsningen på kvinnors hälsa.
- Myndigheten för vård och omsorgsanalys. (2025). Flickors och kvinnors hälsa i Sverige.

Nationellt centrum för suicidforskning och prevention, Karolinska Institutet. (2025). Själv mord i Sverige. Nationellt centrum för suicid forskning och prevention.

Nato. (2024). NATO Policy on Women, Peace and Security.

Nordström Skans, O., Graetz, G., Hensvis, L., & Åslund, O. (2026). Konjunkturrådets rapport 2026: Personalförsörjningen i välfärdssektorn. SNS Förlag.

OECD. (2023). OECD Best Practices for Gender Budgeting. OECD Journal on Budgeting, 2023(1).

Polismyndigheten. (2025). Tillsynsrapport 2025:3. Hedersrelaterade brott.

Prop 2023/24:24. (2023). Sänkt skatt på bensin och diesel och sänkt skatt på jordbruksdiesel.

Prop. 2023/24:164. (2024). Stärkta skolbibliotek.

Prop. 2024/25:1. (2024). Budgetpropositionen för 2025 (Prop. 2024/25:1).

Prop. 2024/25:80. (2025). Stärkt skydd för vissa förtroendevalda och en tydligare intern kontroll i kommuner och regioner.

Prop. 2024/25:166. (2025). En lag om public service och riktlinjer för verksamheten 2026–2033.

Prop. 2025/26:1. (2025). Budgetpropositionen för 2026. Utgiftsområde 13 Integration och jämställdhet.

Prop. 2025/26:60. (2025). Stärkta insatser för äldre och för de som vårdar eller stöder närstående.

Regeringen. (2022). Nationell anhörigstrategi – inom hälso- och sjukvård och omsorg (S2022/02134).

Regeringen. (2024a). Uppdrag att bidra till det brottsförebyggande arbetet (Ju2024/02612).

Regeringen. (2024b). Uppdrag till Ekonomistyrningsverket att ta fram ett ramverk för vägledning för konsekvensutredningar och erbjuda handledning (Fi2024/01483).

Regeringen. (2024c). Ökad effektivitet, långsiktighet samt förbättrad strategisk styrning inom fem jämställdhetspolitiska delmål (Kommittédirektiv Dir. 2024:112).

Regeringen. (2025a). Lagrådsremiss: Genomförande av lönetransparensdirektivet.

Regeringen. (2025b). Regleringsbrev för budgetåret 2025 avseende Försäkringskassan.

Regeringen. (2025c). Statens ägarpolicy 2025.

Regeringen. (2025d). Uppdrag till Mediemyndigheten att genomföra en förstudie för att utveckla en återkommande undersökning av hot, våld och trakasserier riktat mot journalister (Ku2025/01086).

Regeringskansliet. (2025). En STEM-strategi för Sverige.

Regnö, K. (2023). Jämställdhetsarbete i näringslivet – en forskningsöversikt. Jämställdhetsmyndigheten.

RFSU. (2025). Avstånd som avgör En kartläggning av regionalt vårdutbud för sexuell och reproduktiv hälsa. <https://www.rfsu.se/globalassets/pdf/rfsu-kartlaggning-avstand-som-avgor-ensidigt-webb-1811.pdf>

Riksrevisionen. (2024). Statens skydd av hotade personer: Brister i omfattning och effektivitet.

Riksrevisionen. (2025). Statens insatser mot ekonomiskt våld i nära relationer. RiR 2025:6.

SCB. (2021). Kvantitativ uppföljning av arbetet med jämställdhetsintegrering i Regeringskansliet 2020.

SCB. (2025). Kvantitativ uppföljning av arbetet med jämställdhetsintegrering i Regeringskansliet 2024.

SFS 2009:400. 2009. Offentlighets- och sekretesslag.

SFS 2017:937. (2017). Förordning (2017:937) med instruktion för Jämställdhetsmyndigheten.

Skagerlund, K., Karlsson, A. M. C., Skagenholt, M., & Träff, U. (2025). Mathematics anxiety and emotion regulation: A Swedish validation of the modified Abbreviated Mathematics Anxiety Scale, its relationship to mathematics performance, and emotion regulation strategies. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 0(0), 1–15. <https://doi.org/10.1080/00313831.2025.2559280>

Skatteverket. (2024). Säkrare hantering av skyddade personuppgifter.

Skolinspektionen. (2025a). Skolors och huvudmäns arbete med jämställdhet (2025:20).

Skolinspektionen. (2025b). Undervisningen om sexualitet, samtycke och relationer (2025:4).

Skolinspektionen. (2025c). Undervisningen om sexualitet, samtycke och relationer - Redovisning av regeringsuppdrag att granska skolor utifrån de reviderade läroplanerna (2025:4).

Skolverket. (2024). Attityder till skolan 2024 - Delrapport 1: Elevers och lärares trivsel, motivation och stress (2024:15).

Skolverket. (2025a). Attityder till skolan 2024 - Delrapport 3: Stöd, ledning och stimulans (2025:11).

Skolverket. (2025b). Attityder till skolan 2024 Delrapport 4: Trygghet, bemötande och mobbning.

Skolverket. (2025c). Huvudmäns, förskolors och skolors arbete mot mäns våld mot kvinnor (2025:26).

Skolverket. (2025d). Könsskillnader i skolresultat (2025:17).

Skolverket. (2025e). Likvärdigheten i slutet av grundskolan (2025:19).

Skolverket. (2025f). Matematikundervisningen i grundskolan (2025:24).

Skolverket. (2025g). Stärkt systematiskt arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck [Redovisning av regeringsuppdrag].

Skolverket. (2025h). Särskilt stöd i grundskolan [Beskrivande statistik].

Skr 2016/17:10. (2016). Makt, mål och myndighet - feministisk politik för en jämställd framtid.

Skr 2023/24:163. (2024). Nationell säkerhetsstrategi.

Socialdepartementet. (2024a). En förebyggande socialtjänstlag – för ökade rättigheter, skyldigheter och möjligheter Prop. 2024/25:89.

Socialdepartementet. (2024b). En personcentrerad, tillgänglig och jämlik mödrahälsovård och förlossningsvård samt förstärkta insatser för kvinnors hälsa och inriktning för vård och behandling av sällsynta hälsotillstånd 2025-Överenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner.

Socialstyrelsen. 2019. Socialstyrelsen. PATRIARK – vägledning för bedömning och hantering av risk för hedersrelaterat våld. Metodguiden. <https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/omraden/evidensbaserad-praktik/metodguiden/patriark/>. Hämtat 2026-03-06.

Socialstyrelsen. (2022a). Indikatorer – screening för livmoderhalscancer.

Socialstyrelsen. (2022b). Screening för livmoderhalscancer Rekommendation om att erbjuda screening Slutversion 2022.

Socialstyrelsen. (2023). Uppskattning av antalet kvinnor och flickor i Sverige 2021 som kan ha varit utsatta eller riskerar att utsättas för könsstympning.

Socialstyrelsen. (2024). Kraftig ökning av autism bland flickor. <https://www.socialstyrelsen.se/om-socialstyrelsen/pressrum/press/kraftig-okning-av-autism-bland-flickor/>

Socialstyrelsen. (2025a). En samlad lägesbild inför nya socialtjänstlagen En sammanställning av kommunernas förutsättningar och behov inför införandet av den nya socialtjänstlagen.

Socialstyrelsen. 2025b. Heva – bedömningsstöd för att utreda barn i en hederskontext. Hämtat från Kunskapsguiden.se. <https://kunskapsguiden.se/omraden-och-teman/vald-och-fortryck/hedersrelaterat-vald-och-fortryck/heva--bedomningsstod-for-att-utreda-barn-i-en-hederskontext/>. Hämtat 2026-03-06.

Socialstyrelsen. (2025c). Förstärkta insatser för kvinnors hälsa Uppföljning av regionernas insatser inom området förlossningsvård och kvinnors hälsa 2024.

Socialstyrelsen. (2025d). Insatser och stöd till personer med funktionsnedsättning Lägesrapport 2025.

Socialstyrelsen. (2025e). Redovisning av 2024 års statsbidrag till kommuner för att säkerställa en god omsorg och hälso- och sjukvård för äldre personer.

Socialstyrelsen. (2025f). Redovisning av 2024 års statsbidrag till kommuner för ett utvecklat Äldreomsorgslyft.

SOU 2020:37. (2020). Ett nytt regelverk för arbetslöshetsförsäkringen.

SOU 2024:21. (2024). Ett inkluderande jämställdhetspolitiskt delmål mot våld.

SOU 2024:34. (2024). Ansvar och oberoende – public service i oroliga tider.

SOU 2024:60. (2024). Stärkt stöd till anhöriga Ett mer ändamålsenligt stöd till barn och vuxna som är anhöriga.

SOU 2024:81. (2024). Ämneskunskaper och lärarskicklighet – en reformerad lärarutbildning.

SOU 2025:8. (2025). Bättre förutsättningar för trygghet och studiero i skolan.

SOU 2025:19. (2025). Kunskap för alla – nya läroplaner med fokus på undervisning och lärande.

SOU 2025:24. (2025). Publiken i fokus – reformer för ett starkare filmland.

SOU 2025:28. (2025). Frihet från våld, förtryck och utnyttjande En jämställdhetspolitisk strategi mot våld och en stärkt styrning av centrala myndigheter.

Statistikmyndigheten SCB. (2022). En fråga om tid (TID2021) En studie av tidsanvändning bland kvinnor och män 2021.

Statskontoret. (2021). Mäns våld mot kvinnor – En analys av myndigheternas arbete med den nationella strategin (Rapport 2021:3).

Statskontoret. (2022). Regeringens styrning i tvärssektoriella frågor - en studie om erfarenheter och utvecklingsmöjligheter.

Svenaesus. (2021). Likalönelagar i Kanada. Rapport till Kommissionen för jämställda livsinkomster, (Dnr: Komm2020/00649/A 2020:01.).

Sveriges kommuner och regioner. (2020). Vården för kvinnor som utsatts för könsstymning– lärdomar från fyra verksamheter.

Sveriges kommuner och regioner. (2024). Redovisning av insatser för att stödja och utveckla kommuner och regioners arbete med att förebygga och omhänderta hot och hat mot förtroendevalda 2023 (Ku2024/00376).

Sveriges kommuner och regioner (SKR). (2025a). Graviditetsvårdkedjan och kvinnors hälsa Kvinnors upplevelser och medicinska utfall 2024.

Sveriges kommuner och regioner (SKR). (2025b). Skattat läge 2025. Insikter om läge och behov inför den nya socialtjänstlagen.

Sveriges kommuner och regioner (SKR). (2025c). Överenskommelse mellan staten och SKR om förstärkta insatser för kvinnors hälsa och förlossningsvården 2025.

Tillväxtanalys. (2025). Kartläggning av det statligt finansierade företagsfrämjandet -Delredovisning av regeringsuppdrag KN2024/01306 (PM 2025:05).

Tillväxtanalys. (2026). Mot ett mer effektivt och ändamålsenligt företagsfrämjande Slutredovisning av regeringsuppdrag KN2024/01306 (PM 2026:01).

Trafikanalys. (2025). Körsträckor 2024 (Trafikanalys Statistik 2025:10).

Convention on the Elimination of all Forms of Discrimination against Women (CEDAW), (1979).

United Nations. (2024). General recommendation No. 40 (2024) on the equal and inclusive representation of women in decision-making systems.

United Nations, International Monetary Fund, Organisation for Economic Co-operation and Development, European Communities and, & World Bank. (2025). System of National Accounts 2025.

Universitets- och högskolerådet (UHR). (2025a). Antagningspoäng till högskoleutbildningar inom STEM - Siffror från UHR nr: 7.

Universitets- och högskolerådet (UHR). (2025b). Studiemiljön på bristyrkesutbildningar med sned könsfördelning.

Universitetskanslerämbetet (UKÄ). (2025a). Kvinnor och män i högre utbildning (2025:10).

Universitetskanslerämbetet (UKÄ). (2025b). Studentspegeln 2025 (2025:15).

Utrikesdepartementet. (2023). Sveriges nationella handlingsplan avseende perioden 2024-2028 Genomförande av FN:s säkerhetsrådsresolutioner om kvinnor, fred och säkerhet.

Vogel, J., Jung, J., Lavin, T., & Simpson, G. (2024). Neglected medium-term and long-term consequences of labour and childbirth: a systematic analysis of the burden, recommended practices, and a way forward. *The Lancet Global Health*, 12, 317–220.

Västra Götalandsregionen. (2025). Regional medicinsk riktlinje Könsstymning av flickor och kvinnor.

Wincent, J., & Malmstrom, M. (2022). Offentlig finansiering av företagande ur ett jämställdhetsperspektiv - Bilaga 2 till Jämställdhetsmyndighetens rapport 2022:2.

Åklagarmyndigheten. 2023. Uppdrag som ämnesspecialist - Beslut ÅM2023-1086.

Åklagarmyndigheten. 2025a. Statistik över ansökta och beviljade kontaktförbud.

Åklagarmyndigheten. 2025b. Åklagarmyndighetens årsredovisning 2024.

ENGLISH SUMMARY

The overarching objective of gender equality policy is that women and men shall have equal power to shape society and their own lives. In addition to this overarching objective, there are seven sub-objectives spanning multiple areas of society and public policy. Each year, the Swedish Gender Equality Agency reports on and analyses the results of measures taken by government agencies and other actors in relation to the gender equality policy objectives.

Government efforts to achieve the gender equality objectives in 2025

Men's violence against women remains a priority within gender equality policy. This is reflected both in funding for gender equality measures and in agencies' annual appropriation directions. Over time, this sub-objective has also been increasingly integrated into agencies' gender mainstreaming efforts. The new sub-objective concerning honour-related violence and oppression signals a clear political priority and ambition. The sub-objective on gender-equal health also remains prioritised.

Progress has been made in integrating a gender perspective in certain areas, for example through the new Social Services Act, alongside improvements in the use of sex-disaggregated statistics in some domains. At the same time, gender equality policy remains fragmented: while a gender perspective is integrated in some policy areas, it is absent in others. This creates gaps in implementation and reduces the overall effectiveness of government action. Gender equality analyses are often lacking in the legislative process, and there is a risk that assessments of the budget's impact on women's and men's economic circumstances overlook important factors. Not all sub-objectives are reflected in government steering, which is particularly evident in relation to unpaid domestic and care work. This imbalance affects progress towards the overarching objective and weakens the coherence of gender equality policy as a whole.

Inquiries have been completed, and others are ongoing, with the aim of contributing to more effective, long-term and strategic governance of gender equality policy. At the same time, there are several signs of weakened governance for example through the removal of requirements for gender equality analyses in official inquiries. The gender equality perspective is also becoming less visible in agency governance. The programmes for Gender Mainstreaming in Government Agencies (JiM) and Gender Mainstreaming in Higher Education Institutions (JiHU) have produced results for participating agencies and higher education institutions, but the governance of these initiatives has been perceived as unclear.

Overall results

In areas where measures have been implemented, positive results can be observed. Under the sub-objective that men's violence against women shall cease, the national strategy and government assignments have contributed to greater agency activity and to a higher prioritisation of these issues in society. Strengthened legislation, the dissemination of knowledge and methodological support, and expanded collaboration in relation to honour-related violence and oppression have improved the conditions for prevention, detection and support. Investments in women's health have contributed to improvements in maternal healthcare. Continued efforts to encourage more women to pursue education in STEM fields appear to have contributed to an increase in the number of women applying to these programmes.

In some cases, results are visible in the form of direct changes for citizens, but in most cases they are seen primarily in the form of increased activity, stronger collaboration, knowledge production or strengthened structures.

Several measures have led to increased knowledge. This includes knowledge on hate and threats directed at journalists in relation to the equal distribution of power and influence, a broad range of knowledge inputs within economic gender equality, and improved knowledge and conditions for further research on women's health. A wider range of professional groups are receiving basic training on violence, and knowledge of violence-prevention methods has increased, although further evaluation is still needed.

Legislative measures have been particularly important in regards to men's violence against women and honour-related violence and oppression. There is a clear intention to shift the focus from the perpetrator to the victim and to societal protection. This is reflected in the new restraining order legislation. The number of applications for restraining orders, and the number granted, has increased significantly since the new legislation entered into force.

Schools are an important arena for many aspects of gender equality policy. They have become young people's primary source of information about sexuality and relationships.

However, to ensure the school's contribution to gender equality, education on sexuality, consent and relationships must continue to be integrated throughout the entire course of schooling.

The imbalance in governance also leads to uneven results. The sub-objective concerning the equal distribution of unpaid domestic and care work has been given lower priority than the other sub-objectives. Even so, the measures that have been implemented show some positive results — for example, more men are participating in consultations at child health centres — although from a low base. Men's participation in cooking at home is increasing, but their share of care work remains unchanged or is declining.

Results can be observed across several governance instruments within gender equality policy. Gender mainstreaming in government agencies, universities and higher education institutions contributes to more gender-equal service delivery

and case handling. Government grants distributed by the Swedish Gender Equality Agency help promote gender equality by enabling recipients to develop new skills, methods and knowledge. However, the greatest potential lies in combining different governance instruments to achieve shared objectives. The results indicate that clear political prioritisation, long-term governance with concrete objectives and problem formulations, together with clear assignments and adequate resources, produce tangible results.

How can governance be strengthened?

Progress towards several of the gender equality policy objectives has stalled. Differences between various groups of women and men persist and affect the achievement of these objectives. At a time when gender equality is increasingly being challenged internationally, clear political prioritisation of the issue is particularly important.

To strengthen impact and improve the achievement of the objectives, gender equality policy needs to be more coherent, combining different measures and approaches. This requires continued gender mainstreaming in government agencies, targeted measures, and stronger integration of gender equality into the state budget and across other policy areas. More systematic gender equality analyses are needed in decision-making processes, including through reinstating the requirement for such analyses in official inquiries, as well as stronger links between knowledge production and concrete measures.

Government steering needs to better reflect the interdependence of the sub-objectives and address cross-cutting challenges.

Government steering towards the gender equality objectives can be described as operating along two tracks. For sub-objectives 1–4, the Swedish Gender Equality Agency assesses that additional measures are needed to strengthen results and improve objective attainment. For the politically prioritised sub-objectives 5–7, governance needs to be more long-term in order to create better conditions for government agencies, regions and other actors.

Gender equality challenges need to be more clearly defined through strategies and action plans.

Gender budgeting needs to be further developed, moving from an information instrument to an effective governance tool.

Jämställdhetsmyndigheten | Vikingsgatan 3, 411 04 Göteborg
031-3929000 | info@jamstalldhetsmyndigheten.se | jamstalldhetsmyndigheten.se